

Banka korenine širi in pogloblja

Stanovanjsko-komunalna banka odpira na Kočevskem novo poslovno enoto

KOČEVJE — V času, ko človek ne ve prav, ali je mir ali vojna, je vsak nov poslovni korak pogumna odločitev, povezana z dobršno mero tveganja. Tako bi lahko rekli tudi za četrtkovno otvoritev nove poslovne enote Stanovanjsko-komunalne banke v Kočevju. Seveda velja tole za površno presojo, kajti Stanovanjsko-komunalna banka je že dolgo časa in z mnogimi vezmi povezana s tem okoljem, zato je korak logičen, otvoritev tako rekoč sredi napetih vojnih časov pa je hkrati tudi simboličen izraz zaupanja v mir in prihodnost.

»V obdobju od leta 1978 do 1991 je bila Stanovanjsko-komunalna banka preko svoje poslovne enote vključena v financiranje vseh objektov, ki ustvarjajo pogoje za življenje in delo občanov in podjetij. Vanjo je z območja Kočevja in Ribnice vključenih 49 delničarjev z 952 delnicami, katerih vrednost znaša 41 milijonov dinarjev. Samo s področja Kočevja je 32 delničarjev s 746 delnicami,« je v otvoritvenem govoru povezanost s krajem poudaril direktor banke

Ivan Nerad. Povedal je, da v občini skorajda ni objekta ali stanovanja, pri katerem banka v tej ali drugačni obliki ne bi sodelovala. V obeh občinah je sodelovala tudi pri izgradnji 631 stanovanj, 1757 stanovanjskih hiš in pri adaptaciji 2178 stanovanjskih objektov. Občanom je bilo odobrenih preko deset tisoč kreditov, od katerih jih je 1600 še vedno v odplačevanju.

»Z otvoritvijo poslovne enote v Kočevju uresničujemo projekt preraščanja

ozko specializirane banke na vsa področja bančnega poslovanja ter ga hkrati širimo na celotno območje Slovenije. Z ustanovitvijo delniške družbe smo razvoj usmerili k poslovanju z občani in malemu gospodarstvu, poslovanju z vrednostnimi papirji, prometu z nepremičninami, investiranju stanovanjske in komunalne izgradnje, deviznemu poslovanju ter področju financiranja naložb, ki so domena javnih financ, predvsem z ustrezno ponudbo storitev,« je novo orijentacijo banke opredelil direktor Nerad ter povedal da bodo v novi

• Navzoče je na otvoritvi nagovoril tudi kočevski župan Mihael Petrovič in dogodek povezal s sedanjo težko gospodarsko in politično situacijo, pri čemer je posebej poudaril, da nas mora sedanje vesplošno rušenje mostov in nasilno prekinjanje vezi v našo škodo obogatiti z novimi spoznanji, na podlagi katerih bomo znali svoje bodoče poslovne in druge vezi primerno zavarovati. Čestital je tudi vsem izvajalcem in prvemu uporabniku nove stavbe na Trgu odposlanec 18, katere se je že oprjel vzdevek »kočevska lepota«.

poslovni enoti Kočevje z ekspozituro v Ribnici opravljali vse klasične bančne posle, vendar ne bodo uvedli vsega naenkrat, temveč postopoma, kot se bodo razvijali posli in kakor bo to usmerjal interes občanov in podjetij v Kočevju in Ribnici. Najavil je, da bodo že ta teden v celoti pričeli opravljati posle s tujino.

Novi bančni prostori merijo skupno 418 m² metrov, investicija pa je znesla blizu enajst milijonov dinarjev. Direktorica poslovne enote Stanovanjsko-komunalne banke v Kočevju je Vlasta Petek, poslovanje z delovnimi organizacijami bo vodil Luka Omerčan, z občani pa Milena Smole. Omenimo še to, da so na otvoritvi nastopili učenci kočevske glasbene šole z duom kitar Mihe in Polone Ruparčič ter kvintetom klarinetov, priridev pa je povezovala Suzana Geder.

T. JAKŠE

ZAVAROVALNA AGENCIJA

RIBNICA — V sodelovanju z zavarovalnico Tilia iz Novega mesta je bila v ponedeljek v Ribnici odprta zavarovalna agencija PIO, ki ima prostore v združenem domu v Ribnici. Pod okriljem lipovega lista bo agencija sledila interesom in skušala postati zaščitnik vseh bodočih zavarovancev. Direktor zavarovalne agencije je Dušan Bižalj iz Kočevja.

GROZI VEČJI ODPUST

RIBNICA — Zaradi oženja jugoslovanskega tržišča in blokade dinarskih ter deviznih sredstev v Narodni banki in pomanjkanja repromateriala se z velikanskimi težavami ubadajo te dni nekatera podjetja v ribniški občini. Ta čas je najbolj vroče v Riku in ITPP, kjer naj bi, kot vse kaže, te dni začeli odpuščati nekatere delavce.

Prispele so maske

Navodilo za uporabo zaščitnih mask

NOVO MESTO — Ob grožnji, da nas bo armada napadla s kemičnim orožjem, se je Slovenija oskrbela z zaščitnimi maskami, uvoženimi iz Sovjetske zveze. Pravijo, da jih bo dovolj za vse odrasle Slovence, za otroke do šestih let pa bodo na voljo še respiratorji, kajti maske so zanje prevelike. V Ljubljani so jih že prvi dan prodaje prodali več kot 20.000. Tudi po Dolenjski so jih dobili z enodnevno zamudo, zanimanje za to gumijasto pokrivalo pa je tudi pred novomeško trgovino Mercator naredilo vrsto. Roba iz Rusije je pripotovala prav po vzhodnjaško razmetana v lesenih zabojih in zavita v papir, na katerem so še ostanki raznih olj. Še najbolj pa je bilo narobe to, da maske sploh niso bile skompletirane, zato je to moral narediti kar prodajalec.

JIH BOMO TUDI POTREBOVALI — V Novem mestu so se zaščitne maske prvič pojavile minuli petek na inproviziranem prodajnem mestu, kar pred trgovino Mercator na Glavnem trgu. Zanimanje je bilo veliko, danes pa jih je mogoče za 500 din dobiti tudi v drugih trgovinah. (Foto: J. P.)

Za tiste, ki so v tem času že nabavili za vojno potrebno garderobo, objavljamo tudi navodilo za uporabo. Maska sestoji iz čeladne maske, rebaste cevi in torbe s filtrom. Za uporabljanje maske pripravimo po naslednjem zaporedju: z notranje strani očistimo steklo na maski, odvijemo pokrov filtra, masko spojimo prek gumijaste cevi s filtrom, odstranimo spodnje gumijasti čep na filtru, masko natakemo preko obraza in temena. Tesnost maske preizkusimo z vdihom in zaprtjem spodnje odprtine na filtru. Masko uporabljamo ob znaku za RKB nevarnost (trije zavijajoči alarmni znaki z dvema presledkoma) in je ne smemo sneti, dokler nevarnost ne mine.

J. P.

• Preteklost je vedno videti lepša, kot je bila, dobro je edino to, da je ni več. (Dunne)

Naša anketa

Vendarle zmaga razuma?

V Sloveniji, ki se je 25. oz. 26. junija odločila za samostojno državo, naslednje jutro pa se je zbudila s tanki nekdanje, a nikoli več ne ljudske niti jugoslovanske armade, ki nas je hotela z zasedbo meja zapreti v jugoslovanski balkanski kotel in doseči našo ponovno ubogljivost, je zdaj krhek mir. Živimo čas, ko vojne ni, pravega miru pa tudi ne. Ljudje so jezni, ogorčeni, besni in hkrati prestrašeni. Nizka preletavanja vojaških helikopterjev in letal celo kopalcev ob Kolpi, nadaljnje grožnje in laži ter ultimati s strani vojske pa tudi zveznih poliukov in oblastnikov, poročila o maltretiranju slovenskih fantov v JA, ropanje slovenskega premoženja v drugih republikah, finančna blokada Slovenije, grožnje jedrski elektrarni, zaprta civilna slovenska letališča pa polni časopisi navodil o ravnanju v primeru zračnih napadov, uporabe sicer prepovedanih kemičnih sredstev za prebivalce Slovenije itd., itd. — to so stvari, ki težko puščajo koga ravnodušnega. A saj nam niso dali na izbiro in poti nazaj ni. To nam zdaj zlagoma priznava tudi svet. Brionska deklaracija, tuji opazovalci, ki spremljajo spoštovanje premirja, obravnavanje našega problema na najpomembnejših srečanjih svetovnih državnikov vendar nekaj pomeni, čeprav je pravi mir, ki bo dajal tudi osnovo za delo, gospodarjenje, posle, od česar smo se Slovenci morali naučiti živeti. Verjetno se daleč. Bog jim odpusti, generalom, je pred kratkim zapisal kolega, kajti ljudje jim ne bodo nikoli. Že doslej nam je bilo prav zares povzročena preveč hudega.

TOMAŽ ŠULENTIČ, frizer iz Ribnice: »Kaj se bo zgodilo po Brionih, je težko napovedati. Iz dosedanjih izkušenj z balkanskimi navadam si težko predstavljam, da nas bodo pustili pri miru in se sprijaznili s končnimi dejstvi. Nisem pesimist, ampak zgolj realist. Strah pred prihodnostjo je na mestu pri vsakem, ki mu je do miru, ki mu človeška življenja nekaj pomenijo in ki mu ni vseeno, ali bo uničeno njegovo težko priznane služeno imetje.«

ALOJZ RAMUTA, vodja službe varstva pri delu v semiški Iskri: »Najprej moramo imeti v Sloveniji mir in biti samostojni, potem pa lahko gradimo naprej. Prva naloga bi bila postavitev gospodarstva na noge. Pa na Evropo bi se morali navezati, saj v Jugoslaviji ne moremo več živeti skupaj. Vsaka republika bi se morala postaviti na svoje noge, potem bi lahko sodelovali na tržnih osnovah. Mislim, da bi v nekaj letih življenje pri nas steklo popolnoma normalno.«

MARJAN VIDIC, strojni ključavničar v metliškem Novoteksu: »Edina pot za Slovenijo je v uresničevanju plebiscitarne odločitve njenega naroda. Pri tem brez težav očitno še ne bo šlo, a jih bomo prebrodili s pridnostjo in ponosom. Zadnji čas je, da postanemo samostojni in neodvisni. Druge perspektive za nas ni. Dovolj smo že popuščali, pri uresničevanju plebiscitarne volje pa ne smemo. To je za nas zgodovinska priložnost in biti moramo trmasti.«

DANICA ERENT, lastnica bifeja Pri Danici v Osilnici: »Dovolj je bilo vojne in upam, da bo sedaj prevladal razum. Zapupam naši vladi, ki je s sprejemom pobud posrednikov iz Evrope dokazala voljo, da stvari ureja po mirni poti. Posledice vojne pa čutimo tudi tukaj v gornjem Obkolpu, čeprav so bile bitke daleč od nas. Vse je postalo puščeno in prazno, turistov, tujih in naših, ni več in gospodarsko škodo zaradi izpada turizma že čutimo, nadomestila pa nimamo od nikoder pričakovati.«

BRANKO ĐUKIČ, sekretar OK ZRVS Novo mesto: »Po plebiscitu smo šli prehitro v osamosvojitve. Rezultat je jasen: vojna škoda, trpi gospodarstvo, turizem, ljudje so brez služb. Na silo bo končni slovenski cilj težko doseči, za dogovarjanje pa smo Slovenci že nekoliko trmasti. Sam sem optimist in mislim, da bo le zmagal razum in da bo za vse nas čimprej konec agonije. Sem sicer še vedno tudi za Jugoslavijo, vendar za čiste račune med republikami.«

JANEZ NUNČIČ, vodja službe za varstvo pri delu v sevnškem Mercatorju: »Verjamem v srečen razplet sedanje krize. Upam, da bo moja generacija še doživela to srečo. Svobodne in demokratične družbe ni brez svobodnega posameznika. Prav tako ne more biti prave svobode brez ekonomske samostojnosti. Prepričan sem, da smo na pravi poti, navkljub zdajšnjim tegobam!«

TONE LAVRIHA, geometer iz Trebnjega: »Če lahko prebrodimo teh nekaj mesecev — in mislim, da nam bo to uspelo — potem se lahko nadejamo, da sedanja generalna klika ne bo imela nobene prave priložnosti več, da bi nas ogrozila. Prav tako se bo sedanja srbslavka politika razpletla tako, da bomo kmalu pridobili mednarodno priznanje, in tedaj se nam bodo vremena dokončno zjasnila.«

POT DO DENARJA ODPRTA — Direktor Stanovanjsko-komunalne banke Ivan Nerad je ob otvoritvi poslovne enote v Kočevju nagovoril goste in obljubil solidno in razširjeno bančno poslovanje. (Foto: T. J.)

RAZŠIRITEV ODLAGALIŠČA ODPADKOV — Sedanjo črnomaljsko deponijo komunalnih odpadkov so le pričeli razširjati, čeprav so se prebivalci bližnjih vasi Vranoviči in Zavista temu dolgo časa upirali. Zemeljska dela opravljata Grad po Smeltovem projektu, največja pozornost pa je namenjena utrjevanju tal, ki jih bodo trikrat valjali ter s tem dosegli nepropustnost. Ali bo delo zares strokovno opravljeno, bo na koncu ugotovil Geološki zavod. Sicer pa naj bi bila dela končana do 26. avgusta. Komunalna pa bo potem takoj začela tja dovažati odpadke, saj je sedanje odlagališče že prepolno. (Foto: M. B.-J.)

Ljubljansko pismo

Kdaj in kdo bo poravnal vojno škodo? Domovina je ena

Boji za obrambo samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije, ki so na naših tleh potekali od 27. junija naprej, so terjali smrtno žrtve, veliko ljudi pa je utrpelo tudi okvaro organizma, tako med pripadniki TO in republiški organi za notranje zadeve kot med civilnimi osebami in pripadniki vojske. Ministrstvo za borce in vojaške invalide Republike Slovenije je že zagotovilo vsem občinskim upravnim organom v Republiki Sloveniji, pristojnim za zadeve borcev in vojaških invalidov, da bo republiška vlada urejala in reševala vsa statusna in materialna vprašanja žrtev in invalidov dogajajo na Slovenijo v dneh po 27. juniju. Zagotavljal jim bo vse pravice, ki iz tega izhajajo, bodisi po veljavni ali ustrezno dopolnjeni zakonodaji. Vsa statusna in materialna vprašanja teh oseb bo potrebno obravnavati in reševati po predpisih o pravicah vojaških invalidov in družinskih članov padlih pripadnikov TO, OZN in JLA in civilnih invalidov vojne ter po veljavni določilih vojaške zakonodaje. To pomeni, da bodo zvezni predpisi po 4. členu ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (Ur. l. RS št. 1/91) smiselno uporabljeni kot republiški predpisi. Tudi 18. člen citiranega

ustavnega zakona izrecno določa, da Republika Slovenija zagotavlja varstvo vojaških invalidov v obsegu in pod pogojem, ki so jih do uveljavitve tega zakona določali predpisi SFRJ.

Z vsebino teh zagotovil je pristojno ministrstvo seznanilo tudi izvršni odbor RO ZZB NOV Slovenije. Ta je podprl namero slovenske vlade za dokončno pravno in moralno rešitev tega vprašanja, to je za statusno izenačitev v sedanji vojaški agresiji prizadetih oseb z vojaškimi oz. civilnimi žrtvami vojne. Še naprej pa ostaja odprto vprašanje, kako bo z izplačili materialne vojne škode, ki je v krajih nedavnih vojaških spopadov prizadela prebivalstvo.

Kot vemo, se te dni slovenska vlada mrzlično pripravlja na razprodajo družbenega premoženja, hkrati s tem pa tudi na vračanje tistega dela premoženja, ki je bilo po vojni z zaplembami odvzeto nekdanjim kapitalistom. V svoji zakonodajni naglici pa je, tako kot prejšnja, »boljševiška«, tudi ta pozabila na dolg, ki ga Slovenija še ni poravnala do ljudi (njihovih potomcev), ki so med drugo svetovno vojno trpeli in umirali v okupatorjevih taboriščih ali kje drugje utrpeli materialno škodo.

Naša država je na račun vojne škode res dobila nekaj ugodnih posojil, a za posamezne žrtve ni bilo nikakršnih sredstev. Vojna škoda žrtev druge svetovne vojne tako še vedno ni poravnavana. Ali bo naša vlada (tako dolgo) odlašala z odplačili vojne škode tudi sedanjim žrtvam agresije? Ko govorimo o poravnavi vseh krivic v različnih vojnah prizadetih Slovencev, o skupnem skladu za razvoj, kamor naj se steka denar od prodaje družbene lastnine, bi bilo pošteno, da bi bili med prvimi »porabniki« tega sklada tako oškodovani zaradi okupacije Slovenije v letu 1941 (njihovi potomci), kot žrtve agresije na Slovenijo leta 1991.

VINKO BLATNIK

ljubljska banka

Dolenjska banka d. d. Novo mesto

OBVESTILO

Ljubljanska banka, Dolenjska banka, d.d., Novo mesto, obvešča varčevalce, da od 10. julija 1991 dalje obračunava nove letne obrestne mere za sredstva občanov.

REVALORIZACIJSKA STOPNJA ZA MESEC JULIJ (R):
— na letnem nivoju 75%
— na mesečnem nivoju 4,8%

1) SREDSTVA NA VPOGLED PO HRANILNI KNJIŽICI, TEKOČEM RAČUNU IN ŽIRO RAČUNU 50% R

2) VEZANI DEPOZITI	R	+	r letno
1 mesec	R	+	0
3 mesece	R	+	3
6 mesecev	R	+	5
nad 12 mesecev	R	+	7
nad 24 mesecev	R	+	9
nad 36 mesecev	R	+	11

3) TEKOČI RAČUNI dovoljena prekoračitev nedovoljena prekoračitev R + 20 R + 30

4) ŽIRO RAČUN Vezani depoziti obrtnikov nad 50.000,00 din za nedoločen čas, z odpovednim rokom do 3 dni, ki preko svojega žiro računa poslovno sodeluje z banko R + 0

Kriv ni le kmetijski svetovalec

Še vedno začetniške težave črnomaljske kmetijskosvetovalne službe

ČRNOMELJ — Odkar se je ob novem letu kmetijska pospeševalna služba preimenovala v svetovalno in se osamosvojila, je bilo med ljudmi v črnomaljski občini veliko kritik njenega dela. Zato so v odboru za kmetijsko dejavnost v oddelku za družbeni razvoj pri črnomaljski skupščini občine obravnavali vse pripombe, zraven pa povabili še predstavnike Slovenske kmečke zveze-Ljudske stranke, ki je najbolj nergala nad delom svetovalcev.

Pokazalo pa se je, da je bilo veliko pripomb v stilu »čula-rekla«, torej na osnovi gostilniških govorice, ter da v resnici ni toliko težav, da bi bili zaradi tega kmetje prikrajšani. Največ kritik je letelo na svetovalno službo zaradi programov, s pomočjo katerih je moč dobiti nevrčljiv denar za naložbe v kmetijstvu. Toda ker so bili pogoji objavljeni v Uradnem listu šele maja, svetovalci pa drugih navodil tudi niso imeli, kmetom v zvezi s tem niso mogli kaj prida svetovati.

Morda je res tudi to, da so ljudje pričakovali preveč, zlasti pa da bo za vlaganje v kmetijstvo toliko denarja, kot ga je bilo nekdanj.

Seveda imajo tudi v svetovalni službi še precej začetniških težav. Uvedli so na primer dežurno službo na Kolodvorski 34, kjer je sedež svetovalne službe, in sicer vsak dan od 6. do 8. ure ter ob sredah od 6. do 14. ure, medtem ko je po krajevnih skupnostih dežurna služba ob ponedeljkih in sredah. Toda kaj to pomaga, ko svetovalci že nekaj tednov nimajo neposrednega telefona in jih je skoraj nemogoče poklicati! Včasih pa je svetovalce težko dobiti tudi zato, ker hodijo precej po seminarjih. Kot je bilo slišati na izvršnem svetu, pa je problem tudi v tem, da morajo svetovalci delati tudi na tistih kmetijskih področjih, kjer niso povsem strokovnjaki. Prednost, ki je ne gre zanemariti, pa je v tem, da po novem svetovalci niso več obremenjeni s poslovno politiko kmetijske zadrage.

ampak so izključno strokovnosvetovalna služba, ki nosi vso odgovornost in posledice pri usmerjanju kmetij.

M. B.-J.

Nove zaščitne cene za pšenico in oljno repico

Tudi nove odškodnine

LJUBLJANA — Republiški izvršni svet je določil nove zaščitne cene za pšenico in oljno repico. Nova cena znaša za kilogram pšenice prvega kakovostnega razreda 5,50 din, za kilogram pšenice drugega razreda pa 5,20 din. Pri tem je upošteval modelne kalkulacije Kmetijskega inštituta Slovenije, ki je izračunal, da znaša (po junijskih cenah) pri pridelku 55 stovov na hektar na družbenih gospodarstvih proizvodna cena 6,44 din, pri pridelku 50 stovov pšenice na zasebnih kmetijah pa 6,53 din. Zaščitna cena oljne repice je za 60 odstotkov višja od zaščitne cene pšenice.

Izvršni svet je izračunal in uvedel tudi nove vrednosti točke za izračun odškodnine za spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč. Za njive, plantažne sadovnjake in hmeljišča 1., 2., 3. in 4. katastrskega bonitetnega razreda ter za travnike in ekstenzivne sadovnjake 1. in 2. razreda znaša 8,99 din, za vse druge katastrske kulture in razrede pa 4,50 din.

POMOČ ČEBELARJEM

METLIKA — Čebelarstvo društvo Metlika je nabavilo zdravilo proti popapneli zalegi Yucoluck, ki ga je moč dobiti pri Andreju Severju na Marentičevi ulici 30 (tel. 58-444) v večernih urah. Dobijo ga lahko tako člani kot nečlani društva, s seboj pa morajo prinesiti stekleno ali plastično stekleničko, ker je snov izredno hlapljiva.

Semenski krompir na Gorjancih?

Ker v dolini ne more več priti do zdravega, neizrojenega semenskega krompirja, ga je Jože Franko iz Hrastja posadil pri Miklavžu na Gorjancih

MIKLAVŽ — Zadnja leta kmetje pod Gorjanci ne morejo več pridelati zdravega semenskega krompirja. Zato se je veliki kmet Jože Franko iz Hrastja pri Orehovi odločil za nenavaden poskus. Pri Miklavžu na Gorjancih, na nadmorski višini blizu 1000 metrov, je posadil krompir na površini okoli 20 arov. »Tu gori so včasih že bile njive, kar se še danes vidi po razorih. Nace Hudoklin, ki je s svojo družino živel pri Miklavžu, pa se je hvalil, da je pri njem na Gorjancih krompir tak kot klobuk, koruza pa kot pirovska flaša,« so se prejšnjo nedeljo na Miklavžu smejali ljudje s Hrastja in Orehove.

Franko je kupil uvožen semenski krompir, menda je kanadski, in njive ni pognojil niti s hlevskim gnojem. »Hočem, da je vse naravno, humusa je do-

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanic

Še o vinskih cisternah iz jekla

Upam, da ni žaljivo, če rečem, da veliko vinogradnikov še danes ni držnih v svojem prepričanju, da znajo pravilno ravnati s svojim lesenim sodom. Na vseh predavanjih o kletarstvu je obvezno vsaj eno vprašanje, kako zaščititi sod, ko je prazen. Ali se lahko otresemo skrbi pri vzdrževanju vinskih cistern, saj so neumiljive, nepokvarljive? NE! Tisti nesrečniki, ki so kupili cisterne iz neprimerne jekla ali jekla, ki ni za vino, bodo imeli težave s povečano količino železa v vinu in bodo imeli kmalu cisterne, ki jih je na nekaterih mestih načela rja.

V prejšnjem članku sem pisal o strukturi plemenitega jekla, ki pa je odporno proti rjavenju samo, če je njegova površina pravilno obdelana oziroma če ni ranjena. Da bi to lažje razumeli, moramo utemeljiti trditve z nekaj več strokovnimi izrazi. Odpornost plemenitega jekla proti rji je zasnovana z veliko privlačnostjo kroma do kisika; krom napravi na površini zelo tanko prevleko, film kromovega oksida, kar imenujemo pasiviteta. To pomeni odsorptivno zasičenost prostih valenc površinskih atomov kisika. Elektroni preidejo med atomi kroma in železa in železo dobi elektronsko konfiguracijo plemenitega metala. Tako topljiva (aktivna) oblika železa preide v netopljivo (pasivno). Ako to pasivno površino ranimo, pride kasneje do rjavenja. Zato bomo pozorni pri vzdrževanju in varovanju površine cisterne znotraj in zunaj. Udarec s ostrim predmetom vinskega kamna iz notranjosti cisterne nas lahko zavede, da ga skušamo odstraniti s kovinski orodjem. Tisti, ki ste imeli več sreče in nabavili cisterne iz ustreznega jekla in tudi površinsko tovarniško obdelane za hranjenje vina, ne boste imeli pogosto opravila z od-

stranjevanjem vinskega kamna. Po normah DIN obstaja 5 stopenj kvalitete obdelave površine, ki so označene z rimskimi številkami od V do I. Številka V pomeni visok sijaj politure. Za vino zadostuje obdelava površine III, kar pomeni hladno valjano, terminalno obdelano, popolna oznaka so III d, III c, in III b in jeklo z eno od teh treh oznak je dovolj obdelano za potrebe vinarstva. Oznaka II je toplo valjano jeklo, ki ne zadostuje za vinske cisterne. Za varno odstranjevanje vinskega kamna priporočam temperaturne šoke. Najprej zlijemo v cisterno nekaj zelo vroče vode, tako cisterno segrejemo. To vodo izlijemo in vlijemo v cisterno čim bolj mrzlo vodo. Tako pride do toplotnih sprememb; jeklo reagira na temperaturo, se razteza in krči in vinski kamen odpade.

Površino cisterne lahko poškodujemo tudi s pralnimi sredstvi na osnovi klora, ki jih uporabljamo za pranje tal v zidnici. Zveplanje vina je nova nevarnost za poškodbo jekla. Zveplov dioksid, ki je plin in nastaja, ko zažgemo žvepleno, poškoduje površino, saj je v načeti posodi nad vinom dovolj vlage, da nastaja žveplasta kislina (H₂SO₃). Ako je v vinu preko 75 mg/l prostega žvepla, bo prazen prostor (stena) v nevarnosti. Ta količina je prevelika in nepotrebna, zato moramo pri žveplanju pravilno dozirati SO₂. Priporočam uporabo 5-odstotne raztopine SO₂, ki jo previdno zlijemo v vino in nato dobro pomešamo, da se površina poplahne. To lažje naredimo v cisternah s pomičnim pokrovom. Pri uporabi dezinfekcijskih sredstev za pranje cistern na bazi hipoklorita moramo cisterno prej temeljito oplakniti, da odstranimo vse kisle ostanke. Ako imamo p H rakcijo pod 10, ta sredstva prebijajo pasivni sloj jekla. Pasivna površina se vrne z obdelavo z oksidativnimi kisljinami, npr. solitno ali dušično kislino (HNO₃). Zato je pri delu potrebna previdnost saj se vsi ne razumemo na kisline.

mag. JULIJ NEMANIČ

Več žita v domačih kaščah?

Za uspešno izvedbo žetve v novomeški občini vse pripravljeno — Želi naj bi po 20. juliju

NOVO MESTO — Dolenjski kmetje so že začeli žetev letošnje letine pšenice, medtem ko naj bi glavino žita vendarle pospravili po 20. juliju, ko bo žito doseglo »tehniško zrelost«. V novomeški občini naj bi prišlo na trg 1.800 ton zlatega zrnja, od tega 1.400 ton iz zadrage, 400 ton pa iz kooperacijske pridelave. Pridelke bo sicer večji, vendar so v KZ Krka Novo mesto pripravljeni, da ga bodo kmetje zaradi sedanjih razmer več obdržali doma.

Če bi bil preprečen prevoz žita do kupcev v Celju in Ljubljani, bi nastopila nekaj težav, saj v novomeški občini ni sušilnic. V tem primeru bi morali pridelovalci žito posušiti sami oz. bo v občini narejen seznam tistih pridelovalcev, ki imajo možnost, in bi v primeru potrebe lahko posušili določene količine zlatega zrnja. Rešeno naj bi bilo tudi vprašanje prevoza oljne ogrščice v Mariboru, njena zaščitna cena pa je za šestino večja od zaščitne cene pšenice.

Z. L.-D.

Nova možnost za porabo gnojevke

Izločki kot čistilo

Znanstveniki essenskega inštituta za tehnologijo okolja so, kot piše Delo, odkrili postopek za odstranjevanje odvečnih količin gnojnice in gnojevke. V sodelovanju s poruško termoelektrarno Zweckel so napravili za odstranjevanje škodljivega dušikovega oksida, ki nastaja pri zgorevanju premoga, preuredili za uporabo živalskih izločkov, v katerih se dušijo veliki živinorejski obrati. Doslej so oglikovne okside odstranjevali tako, da so v vroč tok odpadnih plinov vbrizgavali amoniak, pri čemer sta nastajala neškodljiv molekularni dušik in voda. Namesto drage amoniakove raztopine so v poskusni elektrarni vbrizgali gnojevke in pri tem dosegli dobre rezultate.

Ali je novost uresničljiva tudi v širši praksi, je še vprašljivo, saj bi morali prepeljati od farm do termoelektrarn velikanske količine gnojevke, kar je v večjem obsegu komajda uresničljivo, vprašanje pa je tudi, kako daleč se sploh izplača voziti smrdljive živalske izločke. Znanstveniki upajo, da bi to lahko bila rešitev za manjše termoelektrarne. Odveč je pripominjati, koliko bi to pomenilo za naše velike farme, prašičev pa tudi drugih domačih živali, kjer je odvečna gnojevka skorajda nerešljiv tehnološki problem.

— n

Za letošnjo žetev je bilo v novomeški občini vse pravočasno pripravljeno, tako da večjih težav ne bi smelo biti. Na voljo je dovolj kombajnov, goriva zanje in tudi rezervnih delov. Občinska vlada je pretekli teden potrdila tudi cene strojne ure kombajna, ki se gibljejo med 500 do 1.300 din glede na delovno širino kombajna.

Republiška vlada je medtem določila tudi najnovejšo zaščitno ceno žita, o čemer pišemo posebej. Dosedanji kupci pšenice so tudi letos pripravljeno prevzeti pridelek. Odkup bo organiziran podobno kot v preteklih letih in na istih odkupnih mestih. Pri tem velja poudariti, da zadruga ni več dolžna skrbeti za čim večje tržne presečke žita, ki ga lahko pridelovalci prodajo po svoji presoji. Sicer naj bi bil letošnji pridelek odkupljen tudi za republiške blagovne rezerve.

OTVORITVE NI BILO

KOČEVJE — Za petek, 12. julija, je Kmetijsko gospodarstvo Kočevje napovedalo otvoritev svoje prenovljene in razširjene trgovine »Kmetovalec«. Zaradi vojnih razmer pa so se dela nekoliko zavlekla in je otvoritev preložena za nedoločen čas, predvidoma pa bo v kratkem.

SEJMIŠČE V BREŽICAH

SEJMIŠČE V BREŽICAH — Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 97 prašičev, starih do 3 mesece, in 9 starih rejilj. Prvi, ki so jih prodali 33, so večinoma 45 din kilo žive teže. Drugi, od katerih so prodali 4, so bili po 28 do 32 din kilogram žive teže.

V trgovini s semenjem je mogoče kupiti naslednje priporočene strniščne dosevke za krmno in podor. Stroka posebno priporoča mnogocvetno ljuljko, ki eno najhitreje rastočih vrst trav. V drugi polovici julija ali v začetku avgusta naj bi sejali predvsem sorti tetraflora in druga, za hektar posevka pa potrebnih 35 do 40 kg semena. Nadalje zelo priporočajo krmno ogrščico (krmno starško), krmno repico / petranova /, inkarnatko / sorto inkarno /, krmno oljno redkev / raoulo /, aleksandrijsko deteljo / lilibelo /, perzijsko deteljo / acadio /, krmno kolerabo / sorte rumeno masleno, granso, hofmannovo, jaro grašico / sorto jago / in jaro krmni grah / sorto poneko /.

Posebej je treba omeniti ajdo kot strniščni posevek, ki se počasi vendarle zelo uveljavlja (več o tem smo na tem mestu pisali nekaj tednov nazaj) ter

TEL ZA PIRNICO IN SIREK — Kako učinkovit je novi herbicid, po katerem tel za pirnico, smo na tem mestu že pisali, zdaj pa dodajamo, da je ta herbicid pripravek uspešen tudi proti divjemu sirku, ki že nekaj let vse bolj ogroža dolenjske njive. Če s telom škropimo po rastlinah, mu je potrebno poprej dodati sredstvo za boljše oprijemanje. Sicer pa je potrebno natančno upoštevati navodila, ki so na embalaži herbicida.

Inž. M. L.

Sejmišča

SEJMIŠČE V BREŽICAH — Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 97 prašičev, starih do 3 mesece, in 9 starih rejilj. Prvi, ki so jih prodali 33, so večinoma 45 din kilo žive teže. Drugi, od katerih so prodali 4, so bili po 28 do 32 din kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Plug po sledih gosenic

Vojna je, upajmo, le še grenak spomin in vračamo se k vsakdanjim težavam in pomenkom. Kmetijski zavod Ljubljana svetuje vsem tistim, ki so v letu 1990 gosenice poškodovale polja, vrtnine in poljščine, naj jih na poljščinah s krmnimi dosevki. Tudi sicer so ti dosevki zelo priporočeni, s katerimi v vsakem primeru najboljše zaščitimo tla pred poletno vročino, obvarujemo pred pleveli in pridobimo dodaten dohodek. Čas za žetev je prav zdaj.

V trgovini s semenjem je mogoče kupiti naslednje priporočene strniščne dosevke za krmno in podor. Stroka posebno priporoča mnogocvetno ljuljko, ki eno najhitreje rastočih vrst trav. V drugi polovici julija ali v začetku avgusta naj bi sejali predvsem sorti tetraflora in druga, za hektar posevka pa potrebnih 35 do 40 kg semena. Nadalje zelo priporočajo krmno ogrščico (krmno starško), krmno repico / petranova /, inkarnatko / sorto inkarno /, krmno oljno redkev / raoulo /, aleksandrijsko deteljo / lilibelo /, perzijsko deteljo / acadio /, krmno kolerabo / sorte rumeno masleno, granso, hofmannovo, jaro grašico / sorto jago / in jaro krmni grah / sorto poneko /.

POZIV ZA PRIJAVO VOJNE ŠKODE

NOVO MESTO — Po prvih ocenah znaša škoda zaradi vojne agresije JA v novomeški občini okrog 214 milijonov dinarjev, v celi Sloveniji pa kar okrog 2,7 milijarde dolarjev. Zdjaj naj bi prišli do točnih podatkov, kolikšna dejanska je ta škoda. Novomeški izvršni svet je v skladu s sklepom republiške vlade imenoval komisijo za ocenitev vojne škode, ki bo na podlagi zbranih podatkov oblikovala končno oceno dejanske vojne škode v občini. Oceniti je treba neposredno škodo, storjeno na objektih, napravah ipd., stroške za obrambo, oskrbo prebivalstva, zdravstvenimi storitvami ipd. ter indirektno škodo, neustvarjeni dohodek zaradi škode na proizvodnih sredstvih in motenih pogojev za proizvodnjo. Prijave neposredne škode pričakujejo v Zavarovalnici Tilia Novo mesto, prijave stroškov zaradi vojne in posredne škode pa pričakujejo v najkrajšem možnem času v sekretariatu za družbeni razvoj občine Novo mesto. Poziv za prijavo škode so poslali vsem večjim podjetjem v občini, pozivajo pa tudi vse druge, tudi zasebne podjetnike in obrtnike, da prijavijo morebitno vojno škodo.

ZASEGLI OROŽJE

ŠENTJERNEJ — 9. julija ob 7.10 so šentjernejski miličniki ob kontroli prometa pri vozniku, ki ima stalno prebivališče v sosednji republici Hrvaški, našli revolver in šest nabojev. Pri drugem pa so našli pištolo kalibra 7,65 in šest nabojev. Oba sta sicer imela orožni list, izdan v njuni republiki. Orožje so miličniki zasegli.

Ocena vojne škode V metliški občini vsaj 68 milijonov din

METLIKA — V metliški občini ni bilo vojnih operacij, zato tudi ne poškodovanih objektov in drugih nepremičnin. Vendar je po dosedanjih ocenah od 26. junija do 10. julija nastalo za 68,2 milijona dinarjev indirektna škoda. Glavni vzroki za to so vopklici prebivalcev v enote TO in vojne policije ter zagotavljanje njihove preskrbe, manjša proizvodnja in dohodek v vseh dejavnostih, motena in dražja oskrba prebivalcev z življenjskimi potrebščinami.

Največ vojne škode je utrpela metliška industrija, in sicer kar za okrog 40 milijonov dinarjev. Proizvodnja je bila namreč manjša za 40 do 50 odst. Prav tako je dejavnost zamrla v obrti, gostinstvu in turizmu, saj je bilo v obrambo vključenih veliko ljudi in različnih strojev ter tovornjakov. Škoda je za okrog 8 milijonov. Za 2 milijona dinarjev več škode je v kmetijstvu, razlogi pa so podobni tistim v obrti. V gozdarstvu je škoda za 2 milijona, nastala pa je predvsem zaradi priprave ovir. Sredstva stanovanjskega gospodarstva — gre za 1,7 milijona dinarjev — so namenili za pravo bivalnih prostorov za pripadnike TO in nabavo nujne opreme za bivanje.

V komunalnem gospodarstvu ocenjujejo vojno škodo na poldrugi milijon, predvsem zaradi dežurstev pri glavnih komunalnih objektih in uporabi dela mehanizacije v vojne namene. Tudi promet v trgovinah se je zaradi vojnih razmer po grobih ocenah zmanjšal za okrog 40 odst., škode zaradi tega pa je za 5 milijonov dinarjev.

Najprej mora biti mir v Sloveniji

Najpomembnejša naloga Beti je, da se še bolj preusmeri na tuja tržišča — Za koliko je padla prodaja na jugoslovanskem trgu, še ni moč povedati

METLIKA — V tukajšnji Beti so v zadnjem času še bolj temeljito kot doslej iskali nove trge, hkrati pa nekoliko opuščali proizvodnjo. Uspelo jim je, da je zmanjšali za 10 odst., pri tem pa so pazili, da ne bi padla produktivnost. To jim je uspelo z zmanjševanjem števila zaposlenih. Danes dela v Beti 10 odst. manj delavcev kot pred letom dni, ljudje pa so v glavnem stopili v pokoj ali odšli z odpravinami.

Z vsem tem in izvozom, ki se je v prvi polovici letošnjega leta v primerjavi z enakim obdobjem lani povečal za 26 odst., so, kot pravijo v Beti, sanirali nemirnost jugoslovanskega trga. Toda 26. junij je Beti postavil v položaj, ki ga niso predvideli. Njihova glavna naloga je bila, da obdržijo stabilnost. Jugoslovanski trg je postal še bolj tvegan, a tudi tujim partnerjem ni vseno, kaj se pri nas dogaja. Za zdaj sicer še ne reagirajo ta-

Zbrali 200 oblačil za vojake

Za Rdeči križ se vojna še ni končala

NOVO MESTO — V tem času, ki smo mu v Sloveniji rekli kar vojna, je svojo vlogo odigral tudi Rdeči križ, še posebej njegovi aktivisti. Iz ziv je bil tudi za novo sekretarko občinskega odbora Rdečega križa Darjo Horvat, ki je to mesto zasedla šele pred dvema mesecema. »Čeprav se je naš znak na bojiščih uporabljati tudi za druge namene, reševalna vozila z oznakami Rdečega križa pa so bila pri reševanju ranjenecov celo napadena, so naši aktivisti na terenu delovali še bolj zavzeto. Zbrali so dvesto oblačil za vojake, ki so slekli vojaško suknjo, zavzetost pa je bila v času vojne tudi med krvojadalci. Bolnišnice sicer niso potrebovale večjih količin krvi, saj so v tem času odložili vse večje operacije. Za operacijskimi mizami

Darja Horvat, sekretarka Rdečega križa v Novo mestu.

so kirurgi potrebovali le več krvi določene krvne skupine,« je povedala Darja Horvat.

Ta čas je na Rdečem križu vojna le še na papirjih. Vse pogosteje prelistavamo sezname ujetih, ranjenih in mrtvih. Za tiste vojake in pripadnike teritorialne obrambe, ki so vojsko služili na Dolenjskem, njihovi starši in sorodniki kličejo Rdeči križ v Novem mestu. »Dvoje staršev iz Sarajeva se je kar osebno zglasilo v naši pisarni in želelo videti svojega sina. V bršljijski vojašnici so bili prijazni in z našim posredovanjem se je srečanje posrečilo,« enega od aktualnih dogodkov omeni Darja.

Še več ključev kot za vojake je bilo za otroke, ki so prav v času vojne bili na počitnicah v Fazanu in Debelm rtiču. Za 150 otrok novomeške občine seveda ni bilo strahu, njihove starše pa je le skrbelo. Kljub zapori cest so se otroci mimo barikad srečno pripeljali v Novo mesto. Druga in tretja izmena bosta šli na morje avgusta.

Toplice se trudijo, da bi preživele

Zanimiva ponudba zelenih družinskih počitnic v Krkinih Zdraviliščih in modrih v Strunjanu — Priložnost, da se v negotovosti naredi nekaj zase

NOVO MESTO — Ena tistih, ki so čutila že politično, takoj in v popolnosti pa generalno norijo po Jugoslaviji in Sloveniji, so bila slovenska naravna zdravilišča. V novomeški občini sta dve, Šmarješke in Dolenjske Toplice, obe v upravljanju novomeške Krke, prav tako pa otoški grad, ki se je s svojo ponudbo že v precejšnji meri preusmeril v stacionarni turizem. Vojni dnevi so jim vzeli skoraj vse goste, tako da je moralo 300 delavcev na dopust, že v preteklem tednu pa so se gostje počasi začeli vračati. Konec tedna celo otoški kamp ni bil povsem prazen.

V prvih šestih mesecih so v obeh Krkinih zdraviliščih imeli 15 odst. manj gostov, pri tem je bilo tujih 40 odst. manj. Glede na naše politične razmere so to čisto dobri rezultati. Zavedajoč se, da turizma, ki v poletnih mesecih prevlada nad zdravljenjem, prav iz teh razlogov ne bo veliko, so v obeh zdraviliščih že pred to vojno pripravili zelo zanimivo ponudbo zelenih počitnic in za njihovo enoto v Strunjanu program modrih počitnic, ki je zbudila veliko zanimanja. V celoti so bili uspešni, saj so bila zdravilišča 26. junija polna in razprodana do konca oktobra. Vojna jim je, kot rečeno, odpodila večino gostov, ki pa zdaj zlagoma prihajajo nazaj. Pred tednom jih je bilo v Šmarjeških Toplicah 80 in v Dolenjskih 71, pričakovali pa so tudi večjo skupino velenjskih rudarjev, tako da bi bili zdaj vsaj polovično zasedeni.

»Pripravili smo zanimivo in zelo ugodno ponudbo za družine, ki letos ne bodo šle na morje. Ljudje spoznavajo, da bo treba s tem, z negotovostjo, živeti, in kdor se je odločil za dopust in preprosto nabiranje novih moči, bo na dopust tudi šel. Na naše veselje gostje počasi prihajajo. Kot rečeno, smo pripravili družinske programe po zelo ugodnih cenah. Na naših zelenih in modrih počitnicah je družina skupaj, kot bi sicer bila, imamo pa za vsakega njenega člana poseben program: za otroke vrtec, za mladino do petnajstega leta šola plavanja, tečaj tenisa, za mame in očete je skupna jutranja gimnastika, zabaven tečaj kuhanja in podobno, popolne pa so razni izleti v naravo in okolico ter zvečer najrazličnejše prireditve. Vrstili naj bi se spet tudi glasbeni in plesni večeri, ki jih je prekinila vojna. Naše toplice in naša postojanka Strunjan na

slovenski obali Jadrana se trudijo živeti naprej in vabijo na dopust, kjer je priložnost, da ljudje naredijo nekaj zase in

»Pri pripravi teh programov so imeli močno pred očmi tudi domače ljudi, Dolenjce, da bi zaradi letos preveč oddaljenega morja le ne ostali brez zasluženega oddiha. Za svoje delavce pa so pripravili zelo ugodne dnevne pakete s terapijo, kosilom in kopanjem v bazenu. Na Otočcu, kjer so bili lani vsi konji stalno razprodani, zdaj ni problem priti v zanimivo šolo jahanja, pa tudi rafting po Krki ali enodnevna tura z gorskim kolesom lahko zelo dobro dene našim zdaj večinoma močno napetim in utrujenim živcem.

za svoje zdravje. Ve se, da ljudje vse težje jemljejo bolniško, zdaj pa imajo priložnost za zdravljenje bolečin v križu, priložnost, da mimogrede pridejo do zdravnika,« pravi direktorica marketinga v Krkinih Zdraviliščih Alenka Babič.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Alenka Babič

Dišeči sadovi tujega dela

Novoteks Trgovina po sklepu lokalnih oblasti po BiH že ostal brez štirih svojih trgovin

NOVO MESTO — Prejšnji teden je marsikoga v Sloveniji osupnila novica, da je izvršni svet skupščine občine Banjaluke, za njim pa še nekateri drugi, s posebnim sklepom tako rekoč zaplenil premoženje, ki ga imajo slovenska podjetja na njenem ozemlju. Vse te enote so namreč morale popisati vse blago, dnevni izkupiček pa morajo zdaj nakazovati na poseben račun občine. Novomeškemu podjetju Novoteks Trgovina so na ta način in brez uradnega obvestila že »zasegli« dve prodajalni v Prnjavoru in prodajalni v Vrbasu ter Kuli, podjetje pa je v skrbi tudi za usodo ostalih štirih prodajal v BiH in petih svojih prodajal v Srbiji.

Obe trgovini v Prnjavoru ima oz. je imel Novoteks v najemu, s tem da je eno temeljito obnovil. Vloženi denar se še ni v celoti povrnil, v obeh trgovinah pa je bilo ob popisu, s katerim so občinske oblasti ustavile pošiljanje dnevnega izkupička lastniku v Slovenijo, za 1,75 milijona dinarjev blaga. V trgovinah v Vrbasu in Kuli, ki sta Novoteksova last, so prav tako že morali popisati zaloge, bilo jih je za 3,17 milijona din. Vrednost tistih dveh lokalov in opreme pa je nad 450 tisoč nemških mark. Preostale štiri Novoteksove prodajalne v BiH zaen-

krat še delajo »normalno«, le promet je mnogo manjši kot pred tedni. V Srbiji pa ima Novoteks Trgovina pet prodajal, ki prav tako delajo normalno, le prilivi zelo zlagoma prihajajo v Novo mesto. Vrednost lokalov, ki jih ima Novoteks na območjih nekdanje Jugoslavije, kjer njihova lastnina ni prav varna, je okrog 1,5 milijona mark, 30. junija pa je bilo v njih za 20,5 milijona dinarjev zaloga blaga. V številni opremo lokalov je tako v nevarnosti pred krajo kar za okrog 50 milijonov dinarjev premoženja sedaj samostojnega podjetja Trgovina Novoteks.

Direktor Novoteksove Trgovine Ivan Murgelj pravi, da ne čakajo ravno križemrok, kaj bo, ampak se trudijo rešiti, kar se rešiti da. Žal kaj dosti ne morejo storiti. Delavci v »zaplenjenih« trgovinah bi morali celo poklicati milico, če bi si lastnik drznil priti po blago. Sicer pa tovarnjake čez mejo niti ni varno spustiti, saj bi jim tega kaj lahko ukradli vse številnejši cestni roparji. Z dogovori skušajo rešiti vsaj premoženje oz. del tega v obliki zalog v trgovinah, ki se niso padle pod udar najnovejše jugobalkanske manire prilaganja tujega premoženja.

Z. L.-D.

Primostek bližje Evropi?

Veliki načrti Begiča in Štajdoharja, najemnikov počitniško-rekreacijskega centra na Primostku

PRIMOSTEK — Počitniško-rekreacijski center, ki ga je že pred časom ob Kolpi na Primostku uredila semiška Iskra, sta letos za 10 let v zvezi v najem Zemir Begič in Janec Štajdohar. Naključje je hotelo, da sta ga prevzela ravno na dan, ko se je v Sloveniji pričela vojna, zato v tistih nekaj dneh do otvoritve 1. julija nista mogla postorit vsega, kar sta si zastavila. Časa je bilo dovolj komaj za temeljito čiščenje.

Zato pa so načrti toliko večji, čeprav se najemnika zavedata, da jih ne bo moč uresničiti čez noč. »Prihodnost razvoja počitniško-rekreacijskega centra na Primostku je vprašljiva, ker je ob hrvaški meji, ne vemo pa še, kakšna bo ta meja. Vendar bomo delali tako, kot da so razmere povsem normalne. Radi bi

uredili kamp odprtega, evropskega tipa, ki bi imel vsu potrebno infrastrukturo s prodajalno vred. Računamo, da nam bi to uspelo čez tri ali štiri leta. Predvsem pa se zavedamo, da mora biti vsaka naložba takšna, da se nam bo povrnila,« pravi Begič, ki od tistega, kar nameravajo urediti v prihodnjih letih, naštevata še igrišče za tenis, odbojko, namizni tenis, vodni tobogan, izposojno čolnov. Kmalu pa bo, kot vse kaže, do kopališča tudi asfalt.

Glavna turistična sezona je na Primostku od 1. julija do 15. avgusta, kar pa je premalo za preživetje. Zato najemnika razmišljata, da bi obnovila gostinsko poslopje tako, da bi lahko obratovalo vse leto. Dovoljenje za takšno obratovanje imata, od Štajdoharja in Begiča pa je odvisno, kako se bosta znašla. V bližnjih bungalovih je namreč 40 ležišč, goste pa nameravata pritegniti tudi s specialitetami, kot so divjačina, jagnjetina, dimljeni krapi in druge vrste rib, pa z živo glasbo, zabavnimi prireditvami in še s čim. Ob vsem tem pa Begič ne pozabi omeniti, da imajo Iskrini delavci v počitniško-rekreacijskem centru še vedno enake ugodnosti kot nekdanj, in sicer 20 odst. popusta pri hrani, medtem ko so prenočišča v bungalovih in kampiranju z napatnico Iskre zastoj. »Sicer pa so dobrodošli vsi obiskovalci brez izjeme,« pravi Begič. In letos jih zaradi znanih političnih razmer pri nas, ko je morje postalo predalet, in glede na obete vremenoslavcev o lepem vremenu prav gotovo ne bo manjkalo.

M. B.-J.

Zemir Begič

ko, da bi v Beti čutili negativne posledice, ker upajo, da se bodo razmere umirile in bo sodelovanje še naprej nemoteno. Sprašujejo pa, kako je v Sloveniji, in če bi se agresija nadaljevala, bi gotovo tudi tuji trg postal za Beti vprašljiv.

s tem rizičnim trgovinam težko poslovati, razen če od kupcev ne bodo zahtevali predplačil. V Beti pa so trdno odločeni, da z jugoslovanskega trga ne bodo odšli kar tako, ampak bodo poskušali s predplačili njihovih kupcev zagotavljati plačila. Vedo, da bo prodaja njihovih izdelkov na jugoslovanskem trgu padla, za koliko, pa je sedaj že težko napovedati. Zato pa se bodo v Beti še toliko bolj temeljiteje usmerjali na tuje trge, za katere že sedaj dela 40 do 45 Betinih zmogljivosti. Sicer pa so v Beti, kjer je zaposlenih 1.780 ljudi, zmerni optimisti, a le pod pogojem, da bo mir.

M. BEZEK-JAKŠE

Sprehod po Metliki

DA NE BOMO V SPREHODU PO METLIKI samo grajali, je tukaj pooblaščenik za razvoj turizma in rekreacije v Metliki. Tamkaj so se pred dve leti srečali soščolci, ki so končali pred kopališčem, da bi se ponovno videli in se zabavali. Vsi po vrsti trdijo, da je bilo enkratno in da so veliko prispevali k izboljšavi nujne potrebe, ki so bili prej jazni, ustrezljivi, in kar je skoraj neverjetno: ni se jim mudilo domov.

GASILSKA ZVEZA SLOVENIJE se zanima za staro kino dvorano, zato je prosila izvršni svet, naj jim dodeli stavbo za začasno last. Može v vladi nimajo nič, per predlog, vendar se nečjejo zaleteti, do kler ne bodo uverjene lastninska razmera. Pa še takrat bodo premleli zadevo, saj kar zadeva kletne prostore, v katerih bi se dalo urediti nočni lokal. Metlika je trenutno brez pravega zabavišnega prostora, v katerem bi lahko norelo staro in mlado. Metličani so se odločili obiskati šolskega ministra dr. Petra Venclja, da bi jim pomagal pri razreševanju prostorskih vprašanj. Srednje tekstilne šole. Ta naj bi dobila prostor pod soncem v nekdanji osnovni šoli na Partizanskem trgu. Če zaplenimo samo nekaj številk, lahko zaslužitimo, kar ni uspešna bo metliška delegacija v Ljubljani, kjer so republiške blaginje revne. Ni cerkvena miš. Projekt za prenovitve hiše, ne hiše, bo veljal milijon štiristo tisoč dolarjev, adaptacija pa štirinajst milijonov. Mimogrede: metliška občina tega denarja nima.

NOVICA DNEVA: Podzemeljsko kopališče naj bi postalo podjetje na osnovi delniške družbe. Metliško gostinstvo, po djetje naj bi prispevalo zemljo, drugi pa gatelji pa vse ostalo. Ni slišati, da bi se bilo za takšno rešitev tepel, a Metličani pohoma upajo tudi na denar iz sklada za demografsko ogrožena območja.

Črnomaljski drobir

POZEBA — Črnomaljski izvršni svet je pretekli teden obravnaval poročilo o škodi, ki jo je v občini povzročila spomladanska pozeba. Ni čudno, da je šlo poročilo mimo skoraj neopazno, saj so toplomeri kazali okrog 30° v senci. Člani izvršnega sveta so na hitro obdelali poročilo tudi zato, ker so se bali, da jim bodo, če bodo preveč mečkali, prinesli na mizo še poročilo o poletni suši.

VODA — Ob premevanju, kaj je bilo v minuli vojni dobro opravljeno in kje so bile napake, je enemu od odgovornih v občini prišlo na ušesa, da so imeli ponekod menda težave z dovodom pitne vode. Včasih nam je v izrednih razmerah pri takšnih opravilih pomagala J(L)A, je nostalgичno pripomnil. A kaj, ko sedaj ni čas za nostalgijo.

ZAPLETENO — V enem od številnih gradiv, ki so jih napisali v občinski upravi, je moč prebrati naslednje: »S prehodom iz razmer dogovornega v razmere tržnega gospodarstva so gospodarni subjekti prisiljeni temeljito poseči tudi na področje dela in delovne sile, kar je omogočilo tudi spremenjena zakonodaja na področju dela in zaposlovanja.« Nekeč bi rekli, da bodo zaradi tržnega gospodarstva podjetja prilajna odpustiti delavce.

Drobne iz Kočevja

KAJ IMAJO ZA BREGOM? — Če bo guverner Narodne banke Jugoslavije zvedel za subverzivno dejavnost Kočevcev, spet ne bo imel mirnega spanca. On se gre finančno vojno proti Sloveniji, zapira denarne pike, da bi jo spravil na kolena, t. j. Kočevjarji pa gredo in odpirajo novo banko. »Le kaj bodo dali vanjo?« ga bo peklo. Kočevjarji pa se skrivnostno namihajo. Je to del psihološke vojne proti grahčelijem jugu ali pa imajo kaj bolj konkretnega za bregom?

NI ČASA — Človek bi mislil, da bo sedaj, ko tujih gostov ni, domači pa tudi bolj poredko zaidejo v gostinske lokale, pri gostinčih bolj opazen in spoštovan. Joki! Če to morda velja drugje, ne velja za teraso hotela Pugled v Kočevju. Tam lahko sediš tudi deset minut in dlje, pa se nič ne zmeni zate.

JELKA IZUMIRA — Pravijo, da je bil neki gozdar tako prepričan v svoj prav, da je zanj stavil kar zaboj viskija. Rekel je namreč, da nihče iz skupine, ki jo je vodil, v gozdu ne bo našel lepo raščene mladice jelke. Stave ni izgubil. Potem pa je popejal skupino, v kateri je bilo tudi nekaj lovcev, ki ogradi sredi gozda, kamor divjad ni imela dostopa. In glej v ogradi so se med drugim drejem bohotile tudi čisto samonikle in lepo rastoče jelkine mladice.

Ribniški zobotrebci

ZA DVIG MORALE — V ribniški garniziji morajo biti z moralo res čisto na pasu. Da bo s tem problem, so videli takoj ob izbruhu vojaške agresije. Vrli Ribničani so jim pred vojašnico pripeljali Rikovo težko divgalo in dva Inlesova vilicarja. Mislili so, da bo to dobra barikada. Vojska pa je hitro uvidela, da bi se dalo stroje uporabiti v druge namene, in jih je zvelkala v vrhalično. Ker jih noče vrniti, drugača dela pa tudi nima, Ribničani sedaj sklepa-jo, da vse te ukradene civilne dvizne naprave vojska uporablja za dviganje morale. Kaj dosti pa ta recept ne pomaga, saj jim je pobegnilo že blizu sto vojakov ali tretjina posadek.

PISEMCE MOJIM GENERALOM — Generala Adžić in Kadivjevič sta se go-vo raznežila ob pisemcu (objavljamo ga na pisnih bralcev), ki sta ga prejela od ribniških oficirskih žena. Tanjugova kopija tega pisma je hitro zakrožila po Ribnici in iz nje so Ribničani zvedeli, da njihove pisemce pristoje za takojšnjo preselitvijo iz te-ko kraja, kjer vlada mržnja, šikaniranje in pohajenje. Kljub temu da so ob takem šir-jenju laži Ribničanje nekoliko užaljeni, pa so zboru žena v njihovi prošnji vsakakor pripravljeno prirediti, še zlasti, če bo iz-tenega z njimi izginilo vse, kar je olivno ze-tenega.

Trebanjske iveri

POMOČ — Družini Kotarjevih z Medvedjeka, nad katero se je izzivilo in-ovno letalstvo JA, ji ubilo gospodarja in porušilo gospodarsko poslopje, te dni jim pomagajo, kolikor le morejo. Ko smo se v ponedeljek pogovarjali z doma-ševcem, nas je zbudila podrobnost, ki jo je-vo povedala najmlajša hči Anči. Rekla je, da-vo otoci razen seveda 13-letnega Roma-ševca, ki je bil v vojni, niso bili v potrebi. In ob po-ševnemiki že pomagali družini. Le iz-je v odpremi zaposlena Jožica Kotar, ni-vo nobenega glasu.

POHVALE IN KRITIKA — Občinski svetnik ukrepil v poročilu o iz-ocenili, da je bilo delo trebanjske veteri-nske postaje in Komunalne pri reševanju-vo pokopu živine v Velikem Gabru do-vo, kritiko pa so naslovili higienski službi-vo veterinarskega zavoda, ki ni-vo dovolila.

IZ NAŠIH OBČIN IZ NAŠIH OBČIN

Če bodo prestali preizkušnjo...

V največjih podjetjih v črnomaljski občini, v Beltu in Iskri, zatrjujejo, da v proiz- vodnji ne bo težav, če bo pri nas vladal mir — Usmeritev v izvoz

ČRNOMELJ, SEMIČ — V Črnomaljskem Beltu so se potem, ko so ob le- tošnjem novem letu nenapovedano izgubili vzhodnonemško tržišče, ravno za- čeli »pobirati«, ko je prišla vojna. Junija so celo dosegli rekordno proizvodnjo, toda zaradi blokiranosti cest so izdelki ostali v skladiščih, s tem pa so ob 5 milijon- nov prihodka. Tudi v semiški Iskri, podjetju z največ zaposlenimi v občini, jim je kot velikemu izvozniku potem, ko sta marka in dolar dobila realnejši tečaj, začelo iti bolje. Sedaj pa...

V Beltu kljub vojni ni bilo večjih pre- kinitev dela, le ponekod so delali v zmanjšanem obsegu. Celotni material jim je kljub blokadam uspelo dobaviti, saj so izkoristili vse razpoložljive vire. Del materiala so dobili iz Hrvaške, najbolj žalostno pa je bilo, da zaradi ovir na ce- sti ni bilo moč dobiti peska iz Domžal. »Že pred časom, ko so se začele južne republike, zlasti Srbija, zapirati v svoje meje, smo se v Beltu začeli usmerjati na druga tržišča, tako da smo sedaj zelo malo vezani na jugoslovanski trg. Sicer pa so na domačem trgu finančni tokovi tako in tako prekinjeni,« pravi generalni direktor Belta Janko Gladek. »Tuje kupce pa smo obvestili, da pri nas proiz- vodnja še nemoteno in da jim bomo izdelke dobavili takoj, ko bo moč. Iz bilde Vzhodne Nemčije so nam sporo- čili, da bo ta mesec preizkusni, in če se bodo razmere poslabšale, bodo prisilje- ni poiskati druge partnerje.« Toda Bel-

tova glavna naloga je, da se še bolj us- merijo v izvoz, za kar imajo po Gladkovih besedah še veliko možnosti, saj v Evropi tovrstno proizvodnjo vse bolj zmanjšujejo. »Seveda mora biti mir, politične razmere se morajo umiri- ti, da nam bodo v drugih državah za- upali. To pa je tudi pogoj za nas, da bomo začeli normalno delati, kajti le v delu je rešitev,« pravi Gladek, ob tem pa ne pozabi grajati države, ki si v takšnih razmerah, kot smo sedaj, ne bi smela dovoliti, da za neplačane prispevke za- računa po 0,5 odst. obresti na dan, če hoče, da bo industrija znova zadihala.

V semiški Iskri niso med vojno delale tri izmene. To bodo nadomestili, sicer pa je bil učinek dela precej manjši, celo do 30 odst. V proizvodnji je manjkalo okrog 20 odst. ljudi, bodisi da niso prišli na delo možki, ki so jih vpoklicali v TO, ali pa tudi ženske, ki so zaradi odsotno-

sti mož ostale doma pri otrocih. Ocen- jujejo, da so zaradi vsega tega izgubili 6 do 10 milijonov dinarjev realizacije, kar je več kot desetina mesečne realiza- cije. Dobro pa vedo, da bodo morali vso to proizvodnjo čimprej dokončati, saj okrog 70 odst. proizvodnje izvažajo, njihovi partnerji pa precej pritiskajo nanje. Na srečo so vsaj toliko uvideli, da Iskri ne postavljajo rokov, do kdaj mora blago dobaviti, ampak rečejo sa- mo, naj bo to čim prej. Kot je povedal v.d. glavnega direktorja Janez Štefanič, direktnih odpovedi naročil tujih part- nerjev še ni bilo, a v zadnjih dneh tudi novih naročil ni. »Ne vemo, ali to po- meni, da čakajo, kaj se bo zgodilo pri- nas, ali so si začeli iskati nove dobavitel- je ali pa so samo motnje v zvezah. Po- vedali smo jim, da imamo material, da delamo in da se bomo trudili izpolniti njihova naročila. Na kakšen odmev bo to naleto pri njih, še ne vemo. Mislim pa, da imamo upanje, če bomo vzdržali v tej preizkušnji,« je prepričan Štefanič.

Na jugoslovanskem trgu so večji Is- krini kupci predvsem iz Slovenije, ima- jo pa tudi precej manjših kupcev po vsej Jugoslaviji. Toda pri vseh imajo težave s plačili. Presenetilo pa jih je, da so med vojno dobili nekaj plačil iz južnih repu- blik in hkrati tudi prošnjo za novo blago. Šele sedaj se je pokazalo, kako je proizvodnja v nekaterih podjetjih nave- zana na Iskrine izdelke, s katerimi to semiško podjetje v Jugoslaviji nima pravega konkurenta, poleg tega pa so tudi nakupni pogoji sedaj v Jugoslaviji boljše kot v tujini. Od Iskre so močno odvisni tudi nekateri tuji kupci, saj so v Semiču nalašč zanje razvili precej pro- izvodov, ki jih je težko nadomestiti v kratkem času. Seveda so v Iskri priprav- ljeni tudi na to, da bodo kakšnega kup- ca izgubili, a se prepričani, da bodo lahko normalno delali naprej, če se bo- do razmere pri nas umirile.

M. BEZEK-JAKŠE

Stanovanja čakajo na strokovnjake

Vse več subvencij

ČRNOMELJ — Glede na na- povedi, ki prihajajo iz gospodar- stva, je v črnomaljski občini moč pričakovati, da se bo povečalo po- vpraševanje po kadrovskih stanovanjih. Zato so se v občini odločili, da bodo stanovanjsko politiko prilagodili tem potrebam. Res je sicer, da so potrebe po kadrovskih stanovanjih v črnomaljski občini že vrsto let, vendar večina podjetij kljub temu celu tega še nima opredeljenega v srednjeročnih planih, ki zadevajo kadrovska stanovanja.

Zato je izvršni svet nekatera sta- novanja, ki so bila zgrajena s sred- stvi solidarnosti, prekategoriiziral v kadrovska stanovanja. Gre za 19 stanovanj, s katerimi sicer razpola- ga skupščina občine Črnomelj, 8 od teh pa je že zasedenih. Ta stanova- nja bodo dodeljevali na podlagi pravilnika o dodeljevanju kadrov- skih stanovanj v črnomaljski občini, ki pa je šele v osnutku. Črno- maljska občina je ena redkih, če ne celo edina v Sloveniji, ki tega pravil- nika še nima.

Sicer pa je v črnomaljski občini 285 solidarnostnih stanovanj, ki so jih v večini primerov dodelili tistim, ki so težko pokrivali stroške biva- nja, na voljo pa so jim tudi subven- cije. Prav število vlog za delno na- domestitev stanarin pa hitro nara- šča. Iz vlog je razvidno, da vlagatelji živijo predvsem v novejših stanovanjih, za katera so stroški vzdrževanja dokaj visoki. Število upravičencev je precej naraslo, ko je občinski izvršni svet odločil, da avto ni ovira za pridobitev te po- moči. Tako je bilo decembra lani do subvencije upravičenih 111 občanov, maja letos že 181, priča- kujejo pa, da se bo zaradi vse slab- ših socialnih razmer v družinah šte- vilno upravičencev hitro povečalo.

M. B.-J.

Koristno preverjanje nalog CZ

CZ v Ribnici porabila le- tošnji proračun

RIBNICA — Lojze Šilc je šele nekaj mesecev načelnik oddelka za civilno za- ščito v ribniški občini, a se je moral z na- logami in celovitim delovanjem civilne zaščite na nič kaj prijeten način hitro seznaniti. Še dobro, da ni šlo tako zares, kot je sprva kazalo, kajti v prvih urah vojne, ko je bilo treba preveriti in aktua- lizirati naloge in sestav enot civilne za- ščite, se je pokazalo precej pomanjklji- vosti.

»Ko je treba sestaviti učinkovite ekipe za reševanje iz ruševin ter enote za RBK zaščito, se hitro pokaže, da so sezname zastareli, da nekaterih ljudi ni moč do- biti, ker imajo druge dolžnosti, pa tudi, da je oprema, s katero razpolagamo, že zastarela. K sreči smo imeli dovolj časa, da smo izpopolnili dovolj učinkovite ekipe, pri čemer smo imeli zlasti težave s sestavljanjem ekipe za RBK zaščito, saj nam na tem področju manjka opreme in znanja. K sreči smo dobili nekaj oseb, ki so bili za take naloge usposobljeni v armadi. Pokazalo se je tudi, da v Ribnici primanjkuje zaščitnih mask, kajti stare so se zvečine izkazale za neuporabne, saj je guma že prepere- la. V Ljubljani smo naročili določeno število novih zaščitnih mask, vendar ne dovolj, saj smo že v celoti porabili sred- stva, namenjena za letošnje delovanje civilne zaščite,« pravi Lojze Šilc.

To se je potrdilo že med najinim raz- govorom, kajti vstopil je občan in hotel kupiti zaščitno masko, saj bi jo kot ast- matik prvi potreboval. Lojze mu ni mo- gel ustreči drugače, ko z nasvetom o al- ternativni zaščiti pred kemičnimi sred- stvi, kakor so v pomanjkanju pravih za- ščitnih mask svetovali že tudi drugim občanom.

Neposredna nevarnost, ki je bila v Ribnici zaradi bližnje vojašnice še kako

Lojze Šilc

aktualna, je bila torej za usposobljenost civilne zaščite koristna in po začetnem presenečenju je sedaj vzdušje zbrano in delovanje usklajeno. Tudi zaklonišča so urejena, nekaj problemov z njimi pa je vendarle, zlasti kar se tiče zračnih fil- trov, kajti rok trajanja je mnogim že po- tekel, od proizvajalcev pa je nove zelo težko, če že ne nemogoče, nabaviti.

T. J.

- Novinarska poročila so poročila o določenem pogledu, ki se je vsilil. (Lippman)
- Vem le, da ni ene same realnosti. (Schutz)

KOMISIJA ZA OCENJEVANJE ŠKODE

ZAŠČITNE MASKE TUDI ZA ČRNOMALJCE

ČRNOMELJ — Ko so na tukaj- šnjem izvršnem svetu pretekli teden ocenjevali delo občinskega štaba Civil- ne zaščite, so poudarili, da bodo morali občanom zagotoviti dovolj zaščitnih sredstev, predvsem mask, po sprejem- ljivih cenah. V zvezi s tem so sklicali se- stanek s trgovci. Od začetka tega tedna je maske za zaščito v primeru napada z biološkimi in kemičnimi sredstvi moč kupiti v dveh črnomaljskih prodajal- nah, Mavrici in Dolenjki blagovnici. Na voljo so v več velikostih, veljajo pa 500 din.

ČRNOMELJ — Tukajšnji izvršni svet je imenoval člane komisije za ocenjevanje škode, ki bi nastala v občini v izrednih razmerah. Člani komisije so Jože Vidervol (gozdarstvo), Marica Ivanušič (kmetijstvo), Janez Totter (komunalno-cestna infrastruktura), Alojz Novak (gradbeništvo), Peter Ambrožič ml. (obrt), Milano Golobčič (industrija) in Ksenija Khalil (družbene dejavnosti). Tajnik komisije je Mojca Srečanovič. Hkrati pa še vedno obstaja komisija za ocenjevanje škode v kmetij- stvu, ki je bila imenovana že pred časom.

Ko kolesa stojijo, raste izguba

V Avtu-Kočevje samo prvi teden vojne za 650 tisoč nemških mark škode — Po srečnem naključju tovornjaki v barikadah niso bili poškodovani

KOČEVJE — Glede na to, kakšno neposredno materialno škodo so utrpela nekatera druga prevozniška podjetja, katerih tovornjaki so se med agresijo JA na različnih koncih Slovenije znašla v cestnih blokadah in pod svoražnim og- njem, so v Avtu-Kočevje pravzaprav lahko zadovoljni. Imeli so namreč srečo, da se je večina vozil ob pričetku vojne nahajala v tujini, kjer so jih zadržali toli- ko časa, da je bilo najhujše mimo. Tudi tista, ki so bila doma, v zaporah niso običajna, ampak so se jim po manjših obvoznih izogibala. Prav to pa je botro- valo edini neposredni škodi, povzročeni v zvezi z vojnimi razmerami, ko je za- radi nepoznavanja poti voznik s tovornjakom trčil v podvoz in tako poškodo- val vozilo in del tovora.

»To, da smo jo trenutno kar dobro odnesli, še ne pomeni, da smo lahko za- dovoljni,« pravi vodja pravne službe v Avtu-Kočevje Marjan Baster. »En te- den so kolesa praktično stala in to nam v že tako težkih razmerah prinaša ogromne stroške. Omeniti moram, da smo lansko poslovno leto kot večina drugih prevoznikov zaključili z izgubo, h kateri je veliko prispeval tudi nerealen tečaj dinarja, ki nas kot pretežne izvoz- nike še posebej prizadene. K škodi, ki je nastala zaradi zastojev, pa moramo pri- šteti še tisto, ki nastaja zaradi zmanjša- nega zaupanja tujih partnerjev v našo zanesljivost. Industrijska proizvodnja v Evropi je danes odvisna od pravočasnih dobav materiala, saj podjetja nimajo lastnih zalog. Zato morajo dovozi biti redni in točni, sicer pride do zastojev. To pa pomeni, da si tako neurejenih razmer, kot vladajo pri nas, Evropa ne more privoščiti in nadaljevanje krize nas lahko pripelje v katastrofo.«

Jugoslovanske razmere sloenske pre- voznike in tako tudi Avtu-Kočevje te- pejo že nekaj let, zato se flota 155 to- vornih vozil, od tega je 17 cistern, počasi umika z nekaterih delov Jugos- lavije, zlasti Srbije, to pa predvsem za-

radi neplačevanja, zaradi varnosti vozil in tovora, pa tudi soferjev, ki le neradi gredo na take negotove poti. Slovenski prevozniki, ki so včasih opravili polovi- co jugoslovanskih prevozov v tujino, sedaj ta posel izgubljajo, hkrati pa se v tujini pojavljajo druge težave. Tuji up- niki namreč od jugoslovanskih podjetij zahtevajo tekoče plačevanje. Razumejo sicer naše težave, nikakor pa nočejo

dopustiti, da bi vplivale tudi na njihove posle. Avtopark kočevskega avtopre- voznika je že sorazmerno zastarel, če- prav ga sestavljajo kvalitetna vozila

• Po podatkih, ki jih je posredovala Marica Jakopin iz analitske službe Avta-Kočevje, je samo prvi teden, ko je zaradi vojne večina koles tega pod- jetja stala, gospodarska škoda zna- šala 650 tisoč nemških mark. Izgub- ljenih je bilo 1250 avtoednovov, izpad pa se še nadaljuje in je sedaj težko predvideti, koliko bo znašala celotna škoda, povzročena z agresijo zvezne armade.

znamke Mercedes in Mann. Do sedaj jim je letno uspelo nabaviti po 20 novih vozil.

T. JAKŠE

Na Čatežu skrb tudi za okolje

V letošnjem letu se bodo lotili peskokopa na Zaplazu, rane, ki kazi krajino

ČATEŽ — V krajevni skupnosti Čatež, čeravno značilno podeželski, se kra- jani lahko pohvalijo, da jim je pretežno s svojimi močmi, z denarjem, zbranim s krajevnim samoprispevkom in drugače, ter s številnimi prostovoljnimi delov- nimi akcijami uspelo ustvariti standard, kakršnega jim lahko zavidajo celo v marsikakšni bolj razviti občini, kot je trebanjska.

Zatorej se lahko ljudje v teh prijaznih dolenskih krajih pri komunalnem ure- janju, posodobitvi cest, gradnji vodo- vodov in telefonskega omrežja vse bolj ukvarjajo tudi z ohranjanjem in obna- vljanjem krajske podobe in značilno- sti. Tukajšnja cerkev sv. Mihaela se prvi- č omenja že leta 1526, romarska pot s Čateža na Zaplaz k Marijini dvostolpni cerkvi je postala najbolj znamenita bož- ja pot na Dolenjskem. Naposled pa je te kraje in ljudi ovekoval čez Levstik na potovanju iz Litije do Čateža.

Predsednica skupščine krajevne skup- nosti Čatež Mija Benedičič pravi, da bodo poslej vsa prosta sredstva usmerili v ekologijo. »Načrtujemo, da se bomo še letos lotili sanacije peskokopa pod Zaplazom, ki so ga poprej črpali cestarji in komunalci. Šele zadnja štiri leta smo

zbiranje smeti, radi pa bi, da bi občinski odlok o odvozu smeti razširili, da bi za- jeli še druge kraje na naših krožnih ce- stah, kjer bi namestili hišne zabojnike za smeti. Pred nami je še tudi ureditev po-

• Letos so v KS Čatež asfaltirali ce- sto Golek — Mali Golek, odsek od Čateža po zahodni strani do Zaplaza, asfalt so položili tudi do krajevnega pokopališča. Gotovo pa je eden naj- večjih uspehov to, da je te dni v sklepnem delu štiriletna skupna akci- ja treh krajevnih skupnosti Čatež, Ve- lika Loka in Šentlovrenc za razširitev telefonskega omrežja, pri čemer je od 389 števil 92 pripadlo Čatežanom.

kopališča. Moram po poudariti, da je vse, kar smo doslej naredili za napredek teh krajev, plod skupnega, požrtvoval- nega dela mnogih krajanov, zlasti pa predsednika sveta naše KS Jožeta Bregarja, pa tudi pomoči Tovarne elek- tromateriala (TEM) na Čatežu.

P. PERC

Mija Benedičič

Izračun že, kaj pa odškodnina?

Po dosedanjih ocenah je vojna oškodovala brežiško občino za več kot 400 milijonov din — Največ škode v kmetijstvu — Kje bo Slovenija dobila denar?

BREŽICE — V upanju, da bi čimprej lahko odpravili posledice vojaškega spopada, so tudi v brežiški občini začeli nemudoma ugotavljati vojno škodo. Kako bo z odškodninami, pa ta trenutek niti v Brežicah niti v Ljubljani očitno še ne vedo, saj kaže, da se finančniki države Slovenije šele pogajajo o ustreznih finančnih virih.

Kakšne račune bodo izstavili Brežičani, najbrž povedo številke, ki jih je konec prejšnjega tedna pripravila po dobljenih podatkih in narejenih ocenah občinska komisija. Ocenjevalci menijo, da celotna vojna škoda na različnih področjih v brežiški občini presega 410 milijonov dinarjev. Tovrstne številke se bodo z dodatnimi informacijami s terena gotovo še spreminjale, a vseeno pogledjmo podrobneje, kakšne so bile za posamezna področja konec prejšnjega tedna. Skupna škoda v prometu, tj. ne-

107 tisočakov škode. Precej velik izdatok bodo imeli v obrti, saj tam škoda znaša preko 68,6 milijona dinarjev. Zlasti težko bodo nadoknadili izgubljeno kmetijski in gozdarski, saj je opustošenje na poljih in drevu »vredno« več kot 267,7 milijona dinarjev.

V ocenjevalni komisiji je sodeloval

NEKOČ JE BIL TOVORNJAK — Promet med Ljubljano in Zagrebom je po magistralni sicer že stekel, vendar so ob cesti še vidne sledi nedavnih eksplozij. Tako je tudi s cesto pri Prilipah. Številni vozniki ustavljajo in ogledujejo ožgane kamione, razbit tank in drugo. Kup pločevine na fotografiji je bil tovornjak. Po njem in po zavrtku paprike zraven se zdaj pasejo muhe. Voznikove halje v nedeljo ni bilo več na sedežu, usnjena torba pa je bila odprta. (Foto: L. M.)

• V barikadah na cestah so bili v občini poškodovani ali uničeni tovornjaki nekaj zasebnikov, brežiškega obrata novomeškega Cestnega podjetja in Prevoza. Izstrelki so med drugim poškodovali tudi transformatorsko postajo v Prilipah, nekaj streh na hišah in nekaj oken. Na področju Jesenic so tanki uničili veliko polj. Kmetom naj bi po nekaterih predlogih pomagali s poljiščinami. Posledice vojaške zaostritve bodo občutili tudi kmetje okrog letališča v Cerkljah, ki so ogroženi, ko hočejo na polja. Potem ko uprava letališča sprva ni dovolila dostopa na njive, je po izmenjavi obojestranskih garancij, da ne bo incidentov, dostop dovolila. Po nekaterih informacijah je pozneje dovoljenje preklicala.

posredna in posredna, znaša po teh številkah nekaj čez 60 milijonov dinarjev. Komunalno gospodarstvo ima zaradi vojne za dobrih 13,5 milijona nepredvidenih izdatkov. Stanovanjski objekti so ostali v vojni dosti nepoškodovani, saj so na njih ocenjevalci ugotovili za

• Odveč je zamolčati resnico. Vsi lažemo, ko govorimo o obnovi, kajti nihče resno ne misli, da bi prenovil sama seba. (Unamuno)

za nekatera področja tudi predstavnik zavarovalnice. Ali bodo od tega Brežice imele kaj koristi, je bržčas nejasno, saj imajo zavarovalnice izjemno natančno določeno, kakšno odškodnino v primeru vojne sploh lahko izplačujejo. Naš zavarovalniški sistem je namreč vključen v mednarodnega in se mora zato ravnati po pravilih, ki vladajo tam. Zato zavarovalnica ne more izplačati na primer odškodnine za avtomobile, ki so bili mobilizirani in v vojni poškodovani.

M. LUZAR

O smetišču se še vedno pogajajo

S seje zbora združenega dela ObS Krško

KRŠKO — Zbor združenega dela krške občinske skupščine, ki se je po poprejšnji nesklepnosti sestal 11. julija, je glasoval za predlog, naj bo Lojze Stih ravnatelj krške srednje šole kovinarske in elektrotehnične usmeritve. V zvezi s Stihovim kandidaturom, ki je ostala dva skupščinska zbora prejšnjici nista podprla, je v četrtek nastala obširna debata. Razpravljali so o tem, ali je bil celoten postopek imenovanja kandidata voden pravilno, o vprašanju, ali naj skupščina ravnatelja izbere na podlagi njegovega programa, ter med drugim o tem, katera srednja šola naj bo v prihodnje v Krškem. Opozorili so, da je srednješolska stavba v Krškem v slabem stanju. Ob tej točki dnevnega reda je zbor še sklenil, naj skupščina izbere ravnatelja na podlagi programov. Sklep bo veljal za prihodnja imenovanja. Po enem od sklepov bo skupščina obravnavala tudi stanje v krški srednji šoli.

Del razprave so delegati namenili bodočemu odlaganju odpadkov. Kot kaže, krška občina deponijo pripravila naprej po načrtu, pri čemer pa se še niso odločili, kje jo bodo postavili. Delegete je zanimalo povračilo vojne škode v občini, med drugim so spraševali tudi to, ali bo zavarovalnica povrnila škodo ob prometni nesreči v času vojne, ki uradno ni bila objavljena.

eksperti čimprej vrnil. Kljub temu da so v času odsotnosti tujih montažerjev PSI usposabljali vidmovi strokovnjaki, bo novi stroj začel proizvajati z najmanj 14-dnevno zakasnitvijo.

Tako, kot ne drže predvideni roki, se trgajo Vidmovi blagovni tokovi na območju Jugoslavije, ugotavlja Miloš Medved. Veliko lesa dobiva iz Hrvaške,

• Škodo, ki bo posledica prekinjene proizvodnje celuloze in podaljšane montaže PSI ter izpada proizvodnje, ta trenutek ni mogoče oceniti, menijo v Vidmu. Približna ocena škode, ki so jo naredili glede na posledice vojne, znaša za prihodnjih 8 mesecev vključno z vojno okrog 20 milijonov dolarjev.

ki je na robu političnega zloma. Doba-va lesa iz Slovenije je zaradi neugodnega Vidmova likvidnostnega položaja v preteklosti in zaradi prepovedane sečnje simbolična.

M. LUZAR

Priznanje za uspešno obrambo

Priznanje Obs Sevnica

SEVNICA — Poslanci sevniske občinske skupščine, ki so se sestali na skupni seji vseh zborov 12. julija, so soglasno sprejeli izjavo, s katero najostreje obojajo nasilne posege Jugoslovanske armade v mladi samostojni državi Sloveniji po 26. juniju. Brutalna agresija JA je poskus podreditve slovenskega naroda, ki se je odločil živeti v svoji državi, je pa tudi odraz nemoči vojaškega vrha in dela državne vodstva, da bi Slovincem preprečili izpolnitev temeljne pravice slehernega naroda, pravice do samoodločbe.

SO Sevnica izreka vso podporo in priznanje celotnemu vodstvu slovenske države, še posebej predsedstvu, vladi in parlamentu za ukrepe, ki so jih sprejeli za zaščito slovenske suverenosti, za diplomatska prizadevanja za umirjanje nastalih razmer, kakor tudi za mednarodno priznanje samostojne države Slovenije. Pri tem je celotno vodstvo Slovenije pokazalo nemalo modrosti in strpnosti v iskanju rešitev nastale krize po mirni poti. S sprejetjem brionske deklaracije Slovenija ni kapitulirala, dokazala je le, da priznava demokratično dogovarjanje o vseh odprtih vprašanjih, je rečeno v izjavi sevniske občinske skupščine.

Sevnici izrekajo priznanje tudi enotam in pripadnikom teritorialne obrambe in slovenske milice, ki so ne samo z zdesetkanim orožjem, ampak predvsem s svojimi življenji branili slovensko državo. Poudarjajo pa, da so vsega obsojanja vredne poteze JA v nasprotju z mednarodnimi normami, ko celo z zlorabo znakov Rdečega križa poskuša spraviti slovenski narod na kolena. Priznanje pa Sevnici izrekajo tudi slovenskemu ministru za informiranje in sredstvom javnega obveščanja, ki so s sprotnim, celovitim in objektivnim informiranjem v veliki meri pripomogli k stvarnejši oceni razmer v Evropi in drugod po svetu.

SO Sevnica v izjavi, poslani na več naslovov v Sloveniji, še ugotavlja, da se ob vojaški agresiji v Sloveniji nadaljuje tudi močna in nezakonita gospodarska agresija in da smo na gospodarskem področju osamosvojitve pričakali manj pripravljene. Zato poziva vlado in poslance v slovenskem parlamentu, naj prednostno zastavijo tako ekonomsko politiko, ki bo omogočila konsolidacijo ohromljenega gospodarstva.

SO Sevnica izreka priznanje tudi občanom v svoji občini, ki izjemno resno in odgovorno opravljajo vse naloge v vrstah narodne zaščite, enotah civilne zaščite in v množični izvidniško-obveščevalni dejavnosti. Zahvaljuje se občanom, ki se želijo prostovoljno vključiti v obrambo Slovenije, predvsem pa delavcem in vodstvom podjetij, ki so kljub izjemno težkim vojnimi razmeram zagotavljali razmeroma nemoteno proizvodnjo.

P. P.

• Prva žrtev vojne je resnica.

• Resnica o resnici je, da ni resnice o resnici, zato z resnico ne razpolaga nihče. (T. Hribar)

Vojna je odgnala tuje monterje

Spopad povzročil motnje tudi v Vidmovem poslovanju — Daljši zastoj pri celulozi — Papirni stroj bodo pognali za zamudo — 20 milijonov dolarjev škode

KRŠKO — Ker »Videm« Krško sodi v industrijo, ki jo prekinitev proizvodnje veliko stane, so krški papirničarji z veliko bojaznijo spremljali nedavni vojaški spopad v Sloveniji. K sreči so v tovarni samo enkrat zaradi alarma za krajši čas ustavili proizvodnjo. Če se so po tej strani izognili katastrofi, jih po drugi strani pestijo posledice federalne agresije na Slovenijo.

Tovarna ima precejšnje težave pri oskrbi s surovinami in pri pošiljanju svojega blaga na trg. Ker se z izdelavnim materialom oskrbuje na zelo širokem tržišču, podobne razsežnosti pa veljajo tudi za njen prodajni trg, je v nedavni vojni zašla v težave zaradi blokiranosti komunikacij. V najslabšem primeru bi si zaradi tovrstnih motenj v transferu blaga Videm lahko nakopal v tujini ime slabega poslovnega partnerja, saj ne bi mogel izpolniti obveznosti do

tujih tržišč. Po tem bi bržda te trge tudi izgubil. Niti eno niti drugo pa se ni zgodilo, vsaj ne v najhujši različici. Zaenkrat je Vidmu najpomembnejše kupce uspelo obdržati. Zahvala za to gre po nekaterih Vidmovih informacijah tudi Krški UNZ, ki je veliko prispevala, da je tovarna imela zagotovljene prometne poti in je zato samo z manjšimi zamudami poslala blago v Italijo in drugam.

Videm je po besedah Miloša Medveda, namestnika glavnega direktorja, v obdobju nedavne vojne utrpel precejšnjo škodo na dveh segmentih. Proizvodnjo celuloze so bili prisiljeni prekiniti za dlje, kot so načrtovali, ker so dobili premalo surovin. Gre še za eno zakasnitev. Pozneje kot so načrtovali, bo začel redno obratovati PSI, nov papirni stroj. Montažerji so namreč zaradi vojne zapustili Videm in še pred dnevi so si krški papirničarji prizadevali, da bi se ti tuji

ZNOVA DELAJO

JESENICE NA DOLENJSKEM — Večina delavcev Remontnega zavoda v Bregani se je pred dnevi vrnila na delo, potem ko je delo v obratu zaradi vojne zastalo. Okrog 750 zaposlenih je namreč pred časom nehalo delati.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 1. do 14. julija so v brežiški porodnišnici rodile: Lidija Karabajič iz Samobora — Ido, Alenka Lavrenčič iz Vel. Podloga — Sabino, Irena Fink iz Brežic — Urško, Mihaela Prebejšek iz Brežic — Domna, Martina Kovačič iz Dobove — Anteja, Andrejka Zobarč iz Dobove — Andreja, Daniela Kovačič iz Mihalovc — Marka, Fahrija Zumeri s Senovega — Jetljama, Slavica Urek iz Artič — Igorja, Martina Matjašič iz Sromelj — Petra, Olga Vintar iz Dobrave — Janeza, Jelena Kostevc iz Brežic — deklico, Renata Filipčič iz Ključa — Hrvoja, Vesna Petrovič iz Strmca — Viktorja, Darinka Preskar s Piščenbrega — Kristino, Romana Rožman iz Bizeljske vasi — Damjana, Dragica Rihtar z Drnovega — Uroša in Nina Lemeš iz Dobove — dečka. Čestitamo!

ZDRAVNICI POMAGALI v DEPRESIJAH

KRŠKO — Kot navajajo medicinski viri, je nedavni spopad v Krakovskem gozdu povzročil poleg materialne škode tudi veliko posledic na ljudeh. Na bojišču in ob njem so ljudje doživljali veliko psihičnih kriz, padali so v težka depresivna stanja in blodnje. Zaradi takih stresnih okoliščin je zdravstveno osebje moralo pomagati ljudem na bojišču blizu štiridesetkrat v enem dnevu.

Bo prevladal razum ali čustva?

Gospodarske posledice vojaške agresije bodo Sevnici še močno občutili — Sevnikiški direktorji za strpen dialog z drugimi

SEVNICA — Čeprav bo bolj natančna podoba stanja sevniskega gospodarstva po napadu JA na Slovenijo znana verjetno šele v septembru, je že po prvih ocenah vodilnih mož sevniskega podjetja povsem stvarno pričakovati, da bo gospodarska škoda ogromna, vsekakor pa precej večja kot 60 milijonov dinarjev, kolikor kažejo prve približne ocene.

Največja sevniska podjetja se poleg tega srečujejo še z novimi administrativnimi pregradami, ki jih v zadnjem času vleče politika tudi v posameznih delih BiH, predvsem v tako imenovani Krajini, kjer so prepovedali plačila slovenskim podjetjem. Njihovo premoženje v teh krajih pa so popisali in »zamrzili«, tako, da se je po najbolj črnem scenariju mož nadejati ponovite ropanja naših firm po vzoru na podobne poteze v Srbiji.

Kot je povedal predsednik sevniske vlade Marjan Kurnik pretekli četrtek, imajo sevniska podjetja na jugoslovanskem tržišču kar za okrog 300 milijonov dinarjev terjatev. Priporočila, da bi se slovenska podjetja zavarovala pri poslih s preostaljo Jugoslavijo v vnaprejšnjim plačilom, v praksi zvečne niso bila uresničljiva. Opazno je vse večje zapiranje, ekonomska avtarkija pa je

različne intenzivnosti celo znotraj posamezne republike, kar se kaže tudi v odnosu tamkajšnjih služb družbenega knjigovodstva do plačilnega prometa s Slovenijo. Izguba tega trga bi pomenila velik udarec zlasti za Lisco; kot poudarja glavni direktor tega podjetja Vili Glas, je vendarle 2200 delavcev vezanih na Lisco. Lisca, čeprav letos načrtuje, da bo izvozila že blizu 70 odstotkov proizvodnje na Zahod, še vedno prodaja slovenskemu trgu 60 odstotkov izdelkov za domači trg.

Glavni direktor Jutranjke Drago Milinovič se tudi sprašuje, ali bodo morali »pozabiti« na okrog 30 milijonov terjatev, predvsem v BiH in drugih republikah. Jutranjka se je močno preusmerila na izvoz, saj v tujino prodaja že okrog 70 odstotkov proizvodnje. Na domači trg, žal, ne more več tako resno računati kot v preteklosti. Navkljub slabim izkuš-

njam v poslovanju z Jugoslavijo pa gospodarstveniki le opozarjajo, da naj prevladujeta v pogovorih z drugimi re-

• Največji sevnikiški izvoznik pa tudi obrtniki poudarjajo, da bo težko držati dosedanje tuje poslovne partnerje, če ne bodo spoštovali rokov in kakovosti. Tujci pri teh zahtevah niso nič kaj sentimentalni in se, zlasti pri tekstilnih, kjer je konkurenca izjemno huda, že ozirajo po drugih poslovnih partnerjih, predvsem z Vzhoda. Dodatne težave pri uvozu blaga iz tujine ne prinašajo le manj zanesljive prometne poti, ampak še bolj zapletena nakazila naših bank tujim uvoznikom. Zaradi tega, ker ni nakazil tujim partnerjem v tujino, je ponekod, denimo v Inesu, že ogrožena proizvodnja, naša podjetja pa začena tuji obravnava kot nesolidna.

publikami strpnost in razum, ne pa čustva.

P. PERC

Krške novice

CESTA — Nedavna beogradska zabota, ki jo je Slovenija občutila kot vojaško znanje nad svojim lastnim premoženjem in ljudstvom, je povzročila tudi prometno zmedo. Gre za to, da so mnogokje, na primer v Posavju, številne cestne zaprte in da prometna reka teče po obvoznici. Cesta od Krškega proti Brežicam je tudi podobna magistralni. Po kostanjevskih lesenih mostovih kot za šalo vstopajo težki prikolpniki. Adijo, kulturni spomeniki, bi lahko rekli ob tej prometni gneti. Sicer pa oni, zavoljo katerih kamioni morajo na mostičke, bržčas nimajo ravno to brušenega občutka za to, kaj je kultura.

MRAVLJE — Po docela nepotrebnih informacijah je na Senovem v mestnem parku na tla šled truden popotnik. Če je bil neroden, se je namestil ravno na enega od dveh trhljih štorov, kjer domujejo mravlje. Mravlje so mu zlekle vsajakoli opanke ter ga opikale. Popotnik je ušel stran. Povejmo, da gre za nedokazljivo legendo. Povsem pa drži podatek, da so tam mravlje in da predstavljajo omenjena greda vseh slabše priporočilo za posejane slovenski senci.

RAVNATELJ — V Krškem se še kako dajejo, kdo bo ravnatelj krajevne srednje šole. Razprave o tem so šroke. Šole je že tako v širino, da bo mogoče prej na stopilo šolsko leto, preden bo skurpšinski roba vse slabše priporočilo za posejane slovenski senci.

NA LETOVANJE MANJ OTROK

KRŠKO — Čeprav je krška občinska Zveza prijateljev mladine načrtovala otroška letovanja za vse poletne mesece, je zaradi vojne od napovedanih počitnic otrokom ostalo bolj malo. Na počitnice so se odpravljali tudi mlajši željo staršev je ZPM odlovedala, da željo letovanje. Odpadla je tudi šola v naravi, na katero bi šli ob koncu junija in v začetku julija osnovošolci s Sevnice, iz Kostanjevice, Podbočja in Rake. Na počitnice na morju, ki jih bodo v krški občini vseeno organizirali, bo šlo verjetno manj otrok, kot so jih starši prijavi pred poletjem.

Sevnikiški paberki

ZAŠČITA — Povsod se najdejo izjeme v dobrem in slabem pomenu besede. Kan naj se uvrstijo tisti redki Boštanjani, ki se kot je povedal Alojz Zalašček ml. na poletnih počitnicah zadnji seji sevniske občinske skupščine pred poletnim odhodom, izogibajo, da bi opravili svoje dolžnosti v vrstah narodne zaščite? Verjetno bi se kakšen tak, ki se dela Francoza in z nekaj domačim ljubnim obnašanjem v teh težkih časih pretirano obremenjuje pošteno sokrajane, našel še v kateri drugi krajini skupnosti. Toda tisti, kjer trkanje na vest bolj malo pomaga, se lahko nadejajo posledij tudi kakšnega presenečenja od samega nika za prekršek. Tako povabilo na zabavo med brati okrog dva tisočaka. Pa naj izražajo břitneži, kaj se bolj splača!

PORODNIŠKA — Ob groznih burbanji slovenski državi se dni vendarle burbanje duhov po sevnikiški srenji tudi nekateri manj varne, a vsekakor dokaj neobčajljive reči. Zvedeli smo namreč, da se je mlada sevniska obrtnica — še raje pa nastopajo kot brezposelna gospa iz Dinazije — zvedela, da si je, povsem po predpisih, naredila bajno porodniško. Zn.ša namreč kar okrog 20 tisočakov; da, prav se prebriže, 20 starih milijard! Primer še raziskujemo.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 19. VII.

SLOVENIJA 1

8.35 — 10.35 in 15.00 — 1.30 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
VROČE — HLADNO, oddaja, TV
Sarajevo, 2/5
CHRISTABELE, ponovitev zadnje-
ga dela angl. nadalj.
10.25 VIDEO STRANI
15.25 MOZAIK: TEDNIK, ponovitev
16.30 SOVA, ponovitev
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.05 DNEVNIK 1
18.05 MOZAIK, ponovitev
18.30 SPORED ZA OTROKE IN MLA-
DE
SLOVENIJA - UMETNOSTNI
VODNIK
NEVARNI ZALIV, kanadska na-
dalj., 5/20
19.10 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
19.59 ZRCALO TEDNA
20.20 FESTIVALI SVETA, avstral. dok.
serija, 2/12
20.45 PARALAKSA, nizozemska dok. se-
rija, 2/12
21.15 V CITYJU, angl. naniz., 10/13
22.05 DNEVNIK 3, VREME
22.30 SOVA:
DRAGI JOHN, amer. naniz., 22/23
ZIVLJENJE IN ČASI SODNIKA
ROYA BEANA, amer. film
FRANCOSKI SHOW, franc. varie-
tejski program, 1/3
1.20 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

17.00 Satelitski programi — 18.00 Alpski
večer Bled '91 (ponovitev) — 18.30 Studio
Manjor — 19.30 Dnevnik — 20.00 Zarišče
— 20.30 Otvoritveni koncert z Dubrovniških
poletnih prireditev (posnetek) — 22.30
Satelitski programi — 23.45 Yutel

SOBOTA, 20. VII.

SLOVENIJA 1

8.35 — 12.30 in 15.30 — 3.00 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
9.00 RADOVEDNI TAČEK
10.00 KLOBUK KLOBUK
10.00 ALF, 37. del
10.25 VROČE - HLADNO
10.50 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.50 NAŠI PEVSKI ZBORI
12.20 VIDEO STRANI
15.45 VIDEO STRANI
15.55 PES, KI JE REŠIL HOLLYWO-
OD, amer. mlad. film
17.20 SOVA, ponovitev
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.00 DNEVNIK 1
18.05 SPORED ZA OTROKE IN MLA-
DE
18.35 PROSTOZIDARSTVO OD BLI-
ZU, ponovitev angl. dok. serije, 3/6

»Vaš kanal« postal naš kanal

NOVO MESTO — Tudi Dolenjski smo v zadnji vojni lahko opa-
zili, kaj pomeni dobro obveščanje.
Časopisje, radio in televizija so v
prenekaterih trenutkih v glavih na-
vadenih smrtnikov naredili tudi ne-
kolikant preveč preplaha in panike,
vsaj kar se tiče letalskih napadov.
Vsa Dolenjska ima še danes gumb
radijskega sprejemnika naravnano
na frekvenco lokalnega radia Studia
D. Ta radijski kolektiv je poleg
premašanja osrednjega radijskega
programa dobro obveščal še o do-
godkih na ozemlju dolenjskih občin.

Precej novih gledalcev si je pri-
dobila tudi novomeška lokalna te-
levizija, imenovana Vaš kanal. V
tednu dni so v svojem programu, ki
ga 2000 naročnikov kableske te-
levizije lahko spremlja vsak večer
med 18.25 in 19.30 (ob 20.25 je
ponovitev) pripravili kar 65 pris-
pevkov na temo »Vojna v Sloveni-
ji«. Večino posnetkov in besedil sta
pripravila Majda Luzar in snemalec
Dušan Pezelj. Bila sta v Medvedjeku
in Krakovski hosti, med težko
ranjenimi šoferji v bolnišnici, bila

J. PAVLIN

MAJDA IN DULE — Vaš kanal ima veliko sodelavcev in le dva profesio-
nalca, pa še ta dva sta se temu delu prilačila. Dule Pezelj je iz reprofotografa
postal spreten snemalec, Majda Luzar pa se je iz korektorice prelevila v te-
levizijsko novinarko. (Foto: J. P.)

19.00 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
19.59 UTRIP
20.20 ZREBANJE 3 X 3
20.35 KONCERT OB OTVORITVI PO-
LETNEGA FESTIVALA, prenos iz
Križank
22.00 DNEVNIK 3, ŠPORT, VREME
22.25 SOVA:
NA ZDRAVJE, amer. naniz., 21/30
VOJNA IN SPOMIN, amer. nadalj.,
2/20
ZVEZDA COUNTRY GLASBE,
amer. film
2.50 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

18.00 Satelitski programi — 19.00 Muppet
show — 19.30 Dnevnik — 19.59 Utrip —
20.15 Filmske uspešnice: Zloba v čudežni
deželici (amer. film) — 21.45 Evropska noč
jazza (posnetek 1. dela) — 22.55 Satelitski
programi — 23.30 Yutel

HTV 1

9.30 Poročila — 9.35 TV koledar — 9.45
Vesela sobota — 10.45 Alf (amer. naniz.) —
11.10 Vrtoglavlca (oddaja o filmu) — 12.10
Igrani film — 13.50 Hobotnica (italij. na-
dalj., 7/13) — 13.40 Ciklus filmov Nikole
Babića — 15.20 Sedmi čut — 15.30 Mira-
klet in Valby (švedski mlad. film) — 17.05
Poročila — 17.10 Narodna glasba — 17.40
TV teden — 18.10 Ročna dela: Tkanje —
18.20 Lorna Doone (TV nadalj., 4/4) —
18.55 Denver, poslednji dinosaver (amer. ri-
sana serija) — 19.30 Dnevnik 1 — 20.05
Rdeči pajek (amer. film) — 21.45 Ex libris
— 22.30 Dnevnik 2 — 22.50 Športna sobo-
ta — 23.10 Fluid (zabavnoglasbena oddaja)
— 23.55 Poročila

NEDELJA, 21. VII.

SLOVENIJA 1

8.45 — 0.05 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.10 OTROŠKA MATINEJA:
ŽIV ŽAV
NEVARNI ZALIV, kanadska na-
dalj., 5/20
10.30
11.10 DOMAČI ANSAMBLI
11.40 OBZORJA DUHA
12.00 SLOVENIJA - UMETNOSTNI
VODNIK
12.10 VIDEO STRANI
13.10 BEG, nemška nadalj., 1/3
14.40 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 ZLO POD SONCEM, angl. film
19.05 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 MALI OGLASI, TV naniz*
20.40 EPP
20.45 ZDRAVO
22.05 DNEVNIK 3, VREME
22.30 SOVA:
POLNA HIŠA, amer. naniz., 5/22
23.55 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

14.00 Športno popoldne — 19.30 Dnevnik
— 20.00 Opali (dok. oddaja) — 20.35 Trsat
— svetišče kraljice Jadrana (dok. oddaja) —
20.50 Ciklus filmov Jirija Menzla: Muhasto
poletje (češkoslovaški film) — 22.05 Yutel

PONEDELJEK, 22. VII.

SLOVENIJA 1

8.35 — 10.35 in 14.40 — 0.35 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK, ponovitev
10.25 VIDEO STRANI
14.55 VIDEO STRANI
15.05 ZDRAVO, ponovitev
16.30 SOVA, ponovitev
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.00 DNEVNIK 1
18.05 MOZAIK, ponovitev
UTRIP, ZRCALO TEDNA
18.35 SPORED ZA OTROKE
19.05 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 NORE GOBE, drama HTV
21.15 OSMI DAN
22.00 DNEVNIK 3
22.20 400 LET SLOVENŠKE GLASBE,
23. oddaja
23.00 SOVA:
SIMPSONOVI, amer. animirana
naniz., 8/13
POLNOČNI KLIC, amer. naniz.,
7/21
0.25 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

18.30 Satelitski programi — 19.30 Dnevnik
— 20.00 Zarišče — 20.30 Studio Ljubljana
— 21.30 Tunguška katastrofa, 3/4 — 21.55
Rezervirano za šanson — 23.15 Yutel

TOREK, 23. VII.

SLOVENIJA 1

8.35 — 10.55 in 16.00 — 23.45 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK, ponovitev
9.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
10.00 OSMI DAN
16.15 VIDEO STRANI
16.30 SOVA, ponovitev
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.00 DNEVNIK 1
18.05 SPORED ZA OTROKE IN MLA-
DE
19.05 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 UKRADENA, angl. nadalj., 3/6
21.05 SLOVENIJA - UMETNOSTNI
VODNIK
21.50 MARLBORO MUSIC SHOW
21.50 DNEVNIK 3, VREME
22.10 SOVA:
RESNA GLASBA
23.35 VIDEO STRANI

SREDA, 24. VII.

SLOVENIJA 1

8.35 — 12.05 in 16.00 — 0.20 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
9.00 ŽIV ŽAV
9.55 NORE GOBE, drama HTV
11.00 UKRADENA, angl. nadalj.,
3/6
16.15 VIDEO STRANI
16.30 SOVA, ponovitev
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.00 DNEVNIK 1
18.05 KLOBUK, kontaktna oddaja
19.05 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 FILM TEDNA
POGUM, amer. film
22.25 DNEVNIK 3, VREME
22.50 SOVA

ČETRTEK, 25. VII.

SLOVENIJA 1

8.35 — 10.55 in 16.30 — 1.10 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
10.45 VIDEO STRANI
16.45 VIDEO STRANI
17.00 SOVA, ponovitev
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.00 DNEVNIK 1
18.05 MOZAIK
TUNGUŠKA KATASTROFA
18.35 SPORED ZA OTROKE IN MLA-
DE
19.05 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 ELIZABETIN DVOR, slovaška na-
dalj., 2/6
21.25 TEDNIK
22.25 DNEVNIK 3, VREME
22.50 SOVA:
SAMO BEDAKI IN KONJL, 1. del
angl. naniz.

Ozelenela kočevska veja

Stane Mlakar, kmet, pedagog, pesnik in glavni ured-
nik nove kočevske revije

Staneta Mlakarja se v poletnem jutru
še drži rahel vonj po hlevu, kjer si je
pravkar dal opravka z živino. Toda to
nekako sodi zraven, kajti bolj ko se
kramljanje z njim razpreda v pogovor,
bolj je namreč jasno, da Stane dela, tako
kot misli, živi, kot uči, in stvari jemlje za
take, kot jih vidi, ne pa za kar se izdaja-
jo, da so. Je kmet, ker je podedoval ne-
kaj zemlje, ker se pri kmečkem delu
sprosti in ker je prepričan, da je zemlja
za to, da se obdeluje in človeka za delo
nagraduje. Je strojni inženir in učitelj
energetike na srednji šoli, ker je prepri-
čan, da je treba svoje vedenje posredo-
vati drugim, je pesnik, ker »... je izpoved
tisti primarni zven, ki ga kot nujno svojih
čustev, slutenj in spoznanj ujamemo z
besedo, sliko, melodijo...« Je oče štirih
otrok, ker veruje v življenje. Je urednik
revije za razvojna vprašanja Kočevske
»Zelena veja« ker je »v nas velika želja,
da spravimo v gibanje vztrajnik duhovne
rasti, ki miruje v nemem prepričanju
sedanjega načina življenja,« kot je zapi-
sal v uredniškem uvodniku k prvi šte-
vilki, ki je izšla maja letos.

Sodeč po tej, so Kočevjarji in vsi, ki
jim je mar ta precejšnji, skorajda divje
lepi in na nek način tragični kos naše
domovine, dobili lično, zanimivo in

poučno periodično publikacijo, ki naj
bi jih razveselila tri— do štirikrat na leto.
Stane Mlakar je že prej sodeloval pri re-
viji 2000 in drugih sodobnih slovenskih
publikacijah. Nekaj let je bil tudi član
kočevske skupine »Veritas«, ki je preko
okroglih miz in predavanj skušala pro-
dreti v bistvo sodobnih družbenih,
estetskih in etičnih tokov. Vendar so se
po njegovem mnenju problemi odpirali
v preozkem krogu, zato se je potreba po
reviji, ki bi dosegala širši avditorij, kaj
hitro pojavila.

»To je trenutek novega gibanja, ko se
izgubljata internacionalizem in kolektivizem,
na površje pa prihaja iskanje
osebne identitete in narodne pripadno-
sti. Narodna pripadnost pa je v bistvu
odraz lokalnega patriotizma, saj se člo-
vek najprej identificira s svojim ožjim
okoljem. Ta revija je na Kočevskem to-
rej potrebna tudi zato, da bi Kočevjar
njej iskal in našel svojo identiteto,« pravi
glavni urednik »Zelene veje« Stane
Mlakar.

Revijo so podprle kočevske stranke
Demosa, ki so v ta namen zbrale 60 ti-

Stane Mlakar

soč dinarjev, v prvi in v nadaljnjih šte-
vilkah pa naj bi se »Zelena veja« loteva-
la razvojnih konceptov Kočevske z vseh
mogočih vidikov tako, da bi postavila
človeka na mesto, ki mu pripada, pri
tem pa osvetlila kočevsko pokrajino v
luči vsestranskega zgodovinskega in se-
danjega razvoja. Iz tega naj bi izhajala
tudi njena perspektiva, upoštevajoč vse
naravne in kulturne danosti in možno-
sti.

Revija ima tudi kulturno-umetniške
ambicije. To potrjuje že oblikovna plat,
delo Mateje Dekleva s fotografski pris-
pevki Janeza Konečnika in Marka Fi-
garja, omembe vredne pa so tudi lite-
rarne stvaritve Vaclava Jarja in Sta-
neta Mlakarja. Kot taka bo, če bo
nadaljevala v tem duhu in na tej ravni,
gotovo pomeben prispevek k zdravi re-
vitalizaciji kočevske pokrajine in k
animaciji njenih ljudi.

T. JAKŠE

kultura in izobra- ževanje

Uničenje, ki ga vojna vihra seje
naokoli, ni izmerljivo le z izračun-
ljivo gmotno škodo. Zrte divja-
nja Marsovih častiteljev, še po-
sebnost če so nesposobni kultur-
nega premisleka, so lahko tudi
kulturni spomeniki. Škode zaradi
njihovega uničenja ni mogoče iz-
raziti z dinarji, saj gre za dobrine,
katerih vrednost in pomen sta on-
kraj denarnih seštevov. Sloven-
ski narod se je skozi stoletja potr-
jeval, ohranjal in kljuoval asimila-
cijskim pritiskom s severa, za-
hoda, vzhoda in juga predvsem s
svojo kulturo, zato poznavalci
pravijo, da gre pri Slovencih za iz-
razito kulturno narod v konstitu-
tivnem pogledu. Tak narod je to-
liko bolj občutljiv in ranljiv v svoji
kulturni plasti, vsako uničenje
njegovih kulturnih spomenikov je

Udarec v srce

zato uničevalni poseg v samo na-
rodovo jedro.

Vse to se človeku ta čas spleta v
mislih, ko dosledno premisli grož-
nje častnikov Jugoslovanske ar-
made, ki hladnokrvno govore o
tem, da bodo vrgli v zrak mesto,
nasele ali vas, da bodo udarili z
vsemi silami in po vseh ciljih. Kaj
morda to ne pomeni, da se bodo
ob umiranju ljudi, mater in nji-
hovitvov, najstnikov in ostarelih,
žensk in moških v najlepših letih
sipale v ruševine tudi cerkve in z
njimi srednjeveške stenske mala-
rije, poslikani stropi, križevi poti,
zlati baročni oltarji, ki jih ena-
kih skoraj ni na svetu, pa knjižni-
ce s knjigami, ki jih ni mogoče
najti nikjer drugje kot na tem
koščku Evrope, pa zbirke slik in
kipov v galerijah, pa žare, siule,
nakit in orodje iz davnih tisočletij
v muzejih? Mar to ni brezobziren
udarec naravnosti v slovensko sr-
ce, naravnosti v narodovo dušo?
M. MARKELJ

KULTURNI BAROMETER

— V ljubljanski Mestni galeriji so
odprli razstavo 17 korejskih sodobnih
likovnih ustvarjalcev na papirju. Raz-
stavo je posredovala Galerija Cosmos iz
Seula v zameno za razstavo 6 sloven-
skih in hrvaških umetnikov, ki je bila
odprta v začetku tega meseca v Seulu.

— V Ljubljani se je končal 27. semi-
nar slovenskega jezika, literature in kul-
ture, ki je zaradi okupacijskih razmer
deloval okrnjeno, a v vseh svojih obli-

kah, od lektoratov in predavanj do po-
poldanskih in večernih programov.

— Koncertna agencija Klemen Ra-
movš Management pripravlja medna-
rodni festival Radovljica 1991 s štirimi
koncerti, na katerih se bodo predstavili
Hermann Buchner iz Avstrije, izraelski
ansambel Modus Vivendi, izraelski
čembalist Shalev Adel in madžarski an-
sambel za staro glasbo Keckes.

Kako v bodoče v srednji šoli?

Delovna skupina proučila razmere v črnomaljski srednji šoli — Najemnine uredili
s pogodbo — Delavnice naj postanejo profitni center v okviru šole

ČRNOMELJ — Tukajšnji izvršni svet je pred časom imenoval delovno sku-
pino, ki naj bi proučila razmere v edini črnomaljski srednji šoli. Skupina je
opravila svoj nalog ter nazadnje svetu predlagala nekaj rešitev.
Ustavili so se predvsem pri problemu najemnin, športne dvorane ter delavnice.

Kar se tiče najemnin, so ugotovili, da
je srednja šola za sedanje potrebe preve-
lika, zato oddaja 7 učilnic in telovadni-
co v najem osnovni šoli Loka. Pri zara-
čunavanju najemnin pa prihaja do
nesporazumov, zato je skupina predla-
gala, naj osnovna in srednja šola sklene-
ta pogodbo, s katero boza podrobneje
uredili medsebojne obveznosti.

Veliko breme za srednjo šolo je
športna dvorana, o kateri pišemo več na
športni strani. Srednja šola pa je v zad-
njih letih precej razvila tudi proizvodno
dejavnost, saj je imela v sodobno opre-

mljenih delavnicah z odličnim strokov-
nim kadrom vedno veliko dela. Tega de-
la je v zadnjem času nekoliko manj,
toda problem tiči v tem, da storitve niso
plačane, med največjimi dolžniki pa je
Riko iz Ribnice. Srednja šola še naprej
ostaja tržišče za njene izdelke in prav
gotovo bi bilo škoda, da bi s tovrstno
dejavnostjo prenehali ali pa da bi de-
lavnice delale le za šolske potrebe. Zato
je posebna delovna skupina predlagala,
da bi delavnice organizirali kot poseben
obrat na profitni osnovi, vendar v okvi-

ru šole. V tem primeru bi morali orga-
nizirati komercialno službo. Obrat bi se
moral sam preživljati, šola pa bi plače-
vala le delo, ki bi ga za njo opravili.
Druga možnost bi bila oddaja delavnice
v najem ter organizacija podjetja, jav-
nega podjetja ali delniške družbe, ki bi
za šolo opravljala praktični pouk. V iz-
vršnem svetu so ob tem poudarili, da
dajejo prednost organiziranju delavnice
kot profitni center v okviru šole.
M.B.—J.

VISOKO PRIZNANJE DR. ZADNIKARJU

STIČNA — Ljubljanski nadškof in
slovenski metropolit dr. Alojzij Šuštar
je v Opatovi kapeli v stičnem samo-
stanu na priložnostni slovesnosti podelil
najvišje slovensko cerkveno priznanje,
odličje sv. Cirila in Metoda, umetnost-
nemu zgodovinarju in konservatorju dr.
Marijanu Zadnikarju za njegovo 45-
letno znanstveno delo pri preučevanju
slovenskih sakralnih kulturnih spome-
nikov. Zadnikar je na podlagi svojih
raziskav napisal 38 knjig in prek 300
strokovnih razprav in člankov, še pose-
bej veliko pozornost pa je posvetil raz-
iskavam cisterce v Stični na Dolenj-
skem, najstarejšega samostana na slo-
venskih tleh.

• Poleg omenjenih treh nalog so komisiji predlagali tudi, naj bi se glasbena šola preselila v srednjo šolo.

Vendar pa po mnenju delovne
skupine to vsaj za sedaj ni moč
uresničiti, saj v srednji šoli ni več na
voljo ustreznih prostorov. Poleg
tega potrebuje glasbena šola manj-
še učilnice. Komisija je celo menila,
da so prav prostori v Ulici Mirana
Jarca, kjer je glasbena šola sedaj,
najbolj primerni za tovrstno dejavnost,
le da bi se šola razširila še v
zgornje nadstropje stavbe.

DOBER OBISK

KRŠKO — V Valvasorjevi knjižnici
in čitalnici v zadnjem času izposodijo
precej knjižničnega gradiva. Obisko-
valci posegajo po lahkotnejšem branju,
poleg knjig pa si precej izposojajo tudi
video kasete. Knjižnica ima namreč vi-
deoteke; najmlajšim pa lahko postreže
s kasetami s knjigicami. Omenjeni do-
ber obisk v knjižnici je bržčas posledica
razmer. Ljudje ne gredo na dopust in
zato več berejo.

Generalski prispevki k blaznosti

Vojno škodo in pogovore o njej smo poznali iz poročil o zalivski vojni ali morda vojni v Indokini. Zdaj debate o vojni škodi zavzemajo vidna mesta tudi v naših notranjepolitičnih poročilih in se nam bolj boleče zarivajo pod kožo.

je to velika škoda, manevriranja tankov federalne armade pa divjanje blazneža in pobesnelega človeka. Tudi zaradi takih tankovskih manevrov z omenjenim sporočilom zdaj gledamo stvarnost v novih razsežnostih.

Ko gradivu poteče rok trajanja

Nekoliko čudno je slišati, da se znajde na dnevnem redu seje občinskega izvršnega sveta v juliju 1991 gradivo o predlogu usmeritev razvoja kmetijstva v črnomaljski občini za obdobje 1990/91.

Razumljivo, da so avtorji, sicer agronomi, gradivo zagovarjali in dokazovali, da je to tako rekoč edino, kar je moč pripraviti. Druga stran v teh »pogajanjih«, predsednik črnomaljskega izvršnega sveta, pa je bil povsem drugačnega mnenja, saj je moral že dvakrat poslušati kritike delegatov tudi na svoj račun.

Res je sicer, da je usmeritev črnomaljskega kmetijstva opredeljena tudi v nekaterih drugih dokumentih, med drugim v osnutku

programa razvoja Pokolpja, toda delegati bodo razpravljali le o strnjeno napisanem predlogu usmeritev razvoja kmetijstva. V tem gradivu pa bi moralo biti po mnenju nekaterih kljub zgoščenosti jasno zapisano, da se z dvema hektarjema zemlje, dvema ovca ma in kravo ne bo mogel na kmetiji preživeti nihče.

Kakor koli se bo že zgodilo — veliko je odvisno tudi od volje delegatov — sedaj je res le to, da je šlo gradivo v ponoven pretres. Ob tem pa laičnemu opazovalcu nehot pride na um, ali se ima sploh smisel znova lotevati usmeritev razvoja kmetijstva za čas, ki ga ni več oz. se izteka.

Osamosvojitev, ki naj ne pomeni osamitve

SEVNICA — Direktorji sevniških podjetij in občinski izvršni svet so po relativni usmeritvi vojnega stanja proučili nastalo posredno gospodarsko škodo. Ugotovili so, da dolgoročnih posledic v tem trenutku sploh ni mogoče ekonomsko oceniti, je pa vrsta znamenj

in konkretnih najav na domačem in tujem trgu, ki kažejo, da se ulegne prodaja že v dveh mesecih za pol zmanjšati. Vodilni gospodarstveniki in sevniška vlada spoštujejo osamosvojitvene cilje, za katere so se državljanji Slovenije izrekli s plebiscitom.

Potem ko so na seji sevniškega občinskega izvršnega sveta delno posneli ostro razpravo s sestanka z gospodarstveniki, se je vnela vroča razprava med predstavniki »gospodarskega« dela, ki so se zavzemali za trdo in ahačno

besedila pisma slovenskemu predsedstvu, vladi in parlamentu, podprla pa sta jo tudi predsednik vlade Marjan Kurnik in županja Breda Mijović, in mehko varianto, za katero so se ogrevali »negospodarstveniki« v sevniški vladi.

Sevničani opozarjajo, da gospodarski odnosi z ostalimi republikami niso institucionalno oz. pravno urejeni. Niso dogovorjeni niti začasni niti prehodni pogoji gospodarstvenikega sodelovanja.

P. PERC

Pomembni sevniški izvozniki, kot so Lisca, Jutrjanika, Jugotanin in Stilles, se izjemno trudijo, da bi obdržali dosedanje poslovne partnerje v tujini. Veliko večino sevniškega izvoza v zahodno Evropo (kar okrog 80 odst.) predstavljajo izdelki tekstilne industrije.

V sevniški občini je pomembna veja gospodarstva tudi lesnopredelovalna industrija, ki se je v precejšnji meri, tudi zaradi moratorija na sečno gozdov v Sloveniji, oskrbovala v drugih republikah.

Zapis o prevaranem pilotu

»Najraje na svetu sem imel letala in letenje. Pri 14 letih sem se odločil, da bom pilot, in sem to tudi postal. Pri 35 letih sem bil že podpolkovnik, dolga leta sem bil šef pilotov na letališču v Cerkljah: 23 let sem prebil na tem letališču, ki stoji na nekdanjih najboljših njivah mojega starega očeta.

Tako je vidno pretresen, a kljub vsemu trden in neomajen začel svojo pripoved Jože Butara, upokojeni podpolkovnik letalstva. Jože, sicer Novomeščan, je celih 23 let preživel kot pilot na letališču v Cerkljah, zadnji

dve leti do letošnjega marca, ko je odšel predčasno v pokoj, pa je bil načelnik kontrole letenja na Brniku. »Meni je letenje pomenilo vse in le to me je toliko časa držalo v vojski. Vseskozi sem se posvečal samo stroki in za vsa napredovanja ima v mojem primeru zasluge le moja strokovnost, ne pa tako imenovano politično udejstvovanje ali celo, »dobro sodelovanje« z vojaško varnostno službo, česar pa v vojski ne manjka in je to marsikdaj

tudi najlažja in najhitrejša pot za napredovanje. Jaz pa sem bil vseskozi trdno prepričan, da to dvojce ne gre skupaj s stroko. V vojsko sem šel iz ljubezni do letenja in pa zato, da bom kot pilot varoval naš zračni prostor.

Poleg tega je bil Jože tako kot drugi Slovenci v jugoslovanski armadi vseskozi deležen nekakšnega podcenjevalnega odnosa, češ Janezi niso za vojsko, Slovenci ne bodo nikoli pravi vojniki. In pri tem je bil ta »Janez« za južnjaška usta vedno nekaj manjvrednega, slabšalnega.

sti in primernem plačilu za primerno delo in znanje, so ti takoj vrgli pod nos, da se mora vojska primerjati z »radniško klaso« in nasploh je bilo »radničkopoljsko« poreklo najpomembnejša stvar v biografiji in pri napredovanju. Tako sem imel jaz kot podpolkovnik-pilot s skoraj 25 leti službe v začetku lanskega leta z vsemi možnimi dodatki 12.700 din plače.

Operativni poveljujoči častnik za uporabo aviacije v agresiji jugoslovanske vojske na Slovenijo, v bojih na Medvedjeku, v Krakovskem gozdu in na Kočevskem, je bil podpolkovnik Ivo Martinović. »S tem človekom sva skupaj hodila v šolo, skupaj sva v Cerkljah zorela in napredovala kot pilota, skupaj sva vžgajala otroke, imeli smo celo družinske prijateljske stike.

Na Poljsko gre Pionir gradit k prijateljem

Pred slabim mesecem, natančno 22. junija, je bil v starodavnem poljskem mestu Krakov, v katerem živi blizu milijon ljudi, za tretjič pred vojno Slovenijo in za njene gradbince, predvsem za novomeški GIP Pionir, pomemben dan.

podom Tadeuszom Piekarzom in vicepredsednikoma Krakova, gospodoma Januszom Gradysovskim in Jacekom Fittom na čelu, udeležili polaganja temeljnega kamna in otvoritve hotela Piast, so izrazili prepričanje o podobnem snidenju v Krakovu čez osem mesecev.

Na Poljskem je Pionir prvič gradil že leta 1973. Hotel Piast, ki ga je Pionir naredil za 10 milijonov dolarjev, pa je četrti hotel, ki ga je Pionir zgradil v tej državi. Njegovo je bilo vse od projektiranja naprej, in sicer se je pod projekt podpisal Jože Mlakar, uspela notranja ureditev in opremljenost — večina je jugoslovanske oz. slovenske, v bodoče pa bi je bilo lahko še več — pa je spet delo arhitekta Jelice Kupec. Hotel Piast, ki ima tri zvezdice — imel pa bi vsaj še eno več, če bi imel več ponudbe, na primer bazen, ki je v načrtu za drugo fazo — pusti v celoti dober vtis enostavnosti, lepote v podrobnostih (na primer obdelava zidov v avli in drugih skupnih prostorih), hkrati pa potrebnega udobja po zahodnoevropskih standardih.

gastronomskih mest, znotraj hotela je tudi trgovina, turistični urad itd. Hotel ima lastno pralnico in sploh vsa potrebna infrastrukturo in bo že drugi, ki ga bo v upravljanje in vodenje prevzela družba Wawel-Imos.

Mešana poljsko-jugoslovanska družba Wawel-Imos je bila ustanovljena kot prva mešana družba v vsej vzhodni Evropi januarja

1989 za gradnjo hotela na Poljskem. Začela je z dvema, danes ima že 260 zaposlenih, saj, kot rečeno, sama upravlja hotela Grand in Piast. Z jugoslovanske strani so s skupnim četrtinskim deležem v njej dubrovaški Atlas, ljubljanski Imos inženiring in novomeški Pionir, s poljske strani pa predvsem hotelska veriga Juventur ter Turistična banka Varšava. Poleg že omenjene

NOV PIONIRJEV USPEH NA POLJSKEM — V zadovoljstvo investitorjev in mestnih oblasti Krakova je GIP Pionir Novo mesto pred slabim mesecem predal »svoj« že četrti hotel na Poljskem, hotel Piast, ki ustreza zahodnoevropskim standardom. Zdaj čakata na začetek gradnje hotel Demel v Krakovu in hotel v Zakopanem.

Poljska, deželna vzhodne Evrope, ki pospešeno stopa po poti razvoja in evropeizacije, je za novomeškega Pionirja, ki si je tudi utvarila referenčno kvalitetenega hotelskega graditelja, že dlje časa zelo pomembno tržišče. V velikanskem pomankanju dela za gradbenike doma jim pomagati preživeti, seveda z deli še na drugih trgih, Pionir veliko gradi v Sovjetski zvezi, v Libiji, podpisana je pogodba za gradnjo na Madžarskem, v dogovoru so za gradnje v Češkoslovaški itd. Kaj bo z vsemi temi gradnjami, posebno še ne začetimi, in s položajem Pionirja zdaj, po vojni, ob razpadanju Jugoslavije, v še naprej močno napetem političnem ozračju, oteževanju in uničevanju slovenskega gospodarstva na vse mogoče načine s strani Beograda, je seveda težko reči. Le upati je, da se norija ne bo ponovila in negotovost ne nadaljevala v nedogled. Posli, ki se tuji prijatelji (kar Poljaki po toliko letih so za Pionirja), imajo pač svoje zakonitosti.

NAGRADA V LJUBLJANO

Zreb je izmed reševalcev 25. nagradne križanke izbral DARJO RAUTER iz Ljubljane. Za nagrado bo prejela knjigo Dejanje volje Barbare Taylor Bradford. Nagradjeni čestitam.

Rešite današnje križanko in pošljite rešitve najkasneje do 29. julija na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 27.

REŠITEV 25. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 25. nagradne križanke se, brano po vodoravnih vrstah, glasi: ADO, CEKIN, ROD, GNIDA, VOJNA, ETAT, AGRESIJA, AASEN, RAK, INN, SONATA, START, SOVA, OL, RAVAN, KRAPINA, PLANOTA, TALIN, AIR, SALTO, OJE, RAI, TODOR, KAC.

MISLI

Kar shraniš sam zase, zgubiš, kar podariš pa bo zmeraj tvoje.

A. MUNTHE

Modrost nastopi šele tedaj, ko nam ni več potrebna.

G.G. MARQUEZ

Zgodovina ideologije je tragedija.

S.GRIFFIN

Pregnali smo boga in na njegovo mesto postavili človeka, ki pa je — brez nadozornih vrednot in brez osebne vesti — postal najprej samozadosten nadužnik, nazadnje pa obupanec in pijanec.

M. ROŽANEC

NAGRADNA KRIŽANKA

DL	OGNJEVIŠKO ZHELO	DIKTAT	AFRIŠKI KOPITAR	UČENJE	TERMIN	AVTOR J UDR	SL. MLAD PISATELJA CA/ELJA	VRSTA AMINO KISLIN (BELJAKOVINE)	MESTO V ZASAVJU
	NEM ZALOŽBA (LEKSIKON)					SISTEM BARVNE TELEVIZIJE			
	KOŠARKARSKI TRENER ŽERAVICA			ENOTA ZA DRAGE KAMNE KOVAŠKO ORODJE		KRITIK IN ESSEJIST FNCL LUSTROJ			
	AM KNJIŽEVNIK BUCHWALD								
	SESTAVNA ČAJA DEL CREVESJA					PRTLJAKOVNIK TISKARSKI NOZ			
DL	ZVODNIK	NOČNO ZABAVIŠČE ZEMLEVED	GLAVNA PISALA VRATI NA KONCU NJIVE						
	SL. LIT. ZGODOVINAR (LOSP)		LAPOR				TRAVNIŠKA ZDRAVLJIVA RASTLINA	IGLASTO DREVO	MESTO OB IZLIVU MARICE
	PRVI RIM ZALOŽNIK		ZAVETJE PTICA PEVKA						
	PODZEM. KANAL ZA ODVAJANJE UMAZANJE			UČENEC VALUMNATU EDEN					
	NORO MIT GOSPODARICA MORJA		LUEDA			PLUG			
	STROJ ELEMENTI (GREDI)		POSUŠENA TRAVA			INDUSKI DROBIZ			

Stroji, manjši kot pika na i

Rodila se je tehnologija mikro strojev in strojnih naprav — Za oko nevidni motorčki iz silicija — Napravice bodo delovale znotraj človekovega telesa

Narediti stvari čim-manjše. Pod tem geslom je elektronska industrija naredila ogromne razvojne korake in dosegla skoraj neverjetne uspehe. Pomislimo samo na to, da je bil prvi elektronski računalnik tako velik, da so ga komaj spravili v sobo, zdaj pa stroji enake in še večje zmogljivosti ne presegajo velikosti neke belečke. Vendar miniaturizacija ni doma samo v elektronski industriji, enako zavzeto in uspešno ji hoče slediti tudi strojna industrija, ki namerava proučevati najrazličnejše mikro stroje, katerih velikost ne bo presegala velikosti zrna peska ali pa bodo še manjši. Premik strojev opravljal najrazličnejša strojna industrija, ki namerava proučevati najrazličnejše mikro stroje, katerih velikost ne bo presegala velikosti zrna peska ali pa bodo še manjši. Premik strojev opravljal najrazličnejša strojna industrija, ki namerava proučevati najrazličnejše mikro stroje, katerih velikost ne bo presegala velikosti zrna peska ali pa bodo še manjši.

Prvi mikro stroj so izdelali v laboratoriju družbe Bell, in sicer jim je uspelo izdelati vrtiljiv pogonski kolešček. Sliša se, da bodo v bližnji bodočnosti izdelali vrtiljiv pogonski kolešček. Sliša se, da bodo v bližnji bodočnosti izdelali vrtiljiv pogonski kolešček. Sliša se, da bodo v bližnji bodočnosti izdelali vrtiljiv pogonski kolešček. Sliša se, da bodo v bližnji bodočnosti izdelali vrtiljiv pogonski kolešček.

Belluemu prvencu so kmalu sledili drugi stroji. Hitro se je pokazalo tudi, da bodo stroji potrebovali lastne mikro stroje. Leto dni za mikro koleščkom so v Berkeleyju izdelali prvi silicijev mikro motor. V premeru je velik le nekaj stotink milimetra. Motorček dosega

15.000 obratov na minuto (avtomobilski motorji dosegajo povprečno okrog 7.000 obratov) in nemoteno teče pod tako obremenitvijo celih devet mesecev. Pred dvema mesecema pa so v raziskovalnih laboratorijih univerze Case Western izdelali silicijev mikro motor, ki je petkrat manjši, kot je pika na tej črki i. Strokovnjaki pravijo, da bo strojček v redni prodaji na trgu čez nekaj let. Bodoče mikro naprave imajo torej zagotovljen sebi primeren pogon.

Že v tej otroški dobi mikro strojev se zbuja nekateri pomisleki. Stroji na silicijevi ploščici so izredno občutljivi, saj je zanje že očesu neviden drobni prah enak nevaren kot običajnemu stroju strel iz topa. Silicij v tem pogledu ni najbolj primeren material za izdelavo. In raziskovalci so se začeli ozirati za možnostmi, da bi izdelali mikro strojček iz kovine.

Lani so raziskovalci na univerzi Wisconsin že imeli v svojih rokah prvi kovinski mikro stroj, in sicer so ga naredili iz niklja. Za izdelavo kovinskih mikro strojev je seveda potrebna drugačna tehnologija, kot jo uporabljajo pri tiskanju čipov in silicijevih mikro strojev. Raziskovalci so uporabili rentgensko litografijo, ki jo je razvil Henry Guckel je s svojo raziskovalno skupino. Z njeno uporabo so izdelali zobata kovinska mikro kolesa, prenosne osi in druge strojne dele, ki jih je mogoče sestaviti v očesu nevidno napravo.

Japonski raziskovalci ob tem ameriškem izzivu ne mirujejo. V Agenciji za industrijo in tehnologijo opravljajo zanimive poskuse, da bi mikro motorjem omogočili neomejeno pogonsko gorivo. Sedanjni mikro motorji uporabljajo za svoje delovanje statično elektriko in je zato njihovo delovanje časovno omejeno. Japonci pa izdelujejo mikro motor, ki mu električno zagotavlja krvni sladkor. Gre predvsem za naprave, ki naj bi jih uporabljali v sodobni medicini.

Takšen motorček bi lahko poganjal različne naprave znotraj krvnih žil, ki bi čistile kri, nadzorovano izločale v krvni obtok zdravila, uničevale tujke in viruse ipd.

Da Japonci resno mislijo, dokazuje tudi to, da je lani poletni japonsko ministrstvo za mednarodno trgovino in industrijo izbralo mikro stroje za svoj naslednji veliki nacionalni projekt in zanj odprnilo 200 milijonov dolarjev. Porabili naj bi jih v naslednjih letih za razvoj industrijskih in medicinskih mikro robotov. Japonci zaenkrat v razvoju mikro strojev zaostajajo za Američani, vendar pa vse kaže, da jih bodo v naslednjih letih ne samo dohiteli, marveč tudi prehiteli, predvsem zaradi tega, ker so mnogo bolj domiselni pri praktični uporabi novih tehnologij. Ponovilo se bo dogajanje z zabavno elektroniko, avtomobili in računalništvom, kjer je bila Amerika vodeča sila v razvoju, prvenstvo pa so na koncu prevzeli Japonci.

Zelo lahko je biti zatiran, če nisi nič naredil, da ne bi bil.

L. KING
Današnja spoznanja niso od danes.
V. KAVČIČ

Zen vrtiček

Ste utrujeni in izmučeni od vsakdanjih stresov? Če je tako, potem si za pomiritev lahko vzamete nekaj dni dopusta, si privoščite živčni zlom ali pa poiščete sprostitev s pomočjo nenavadne igrčke — miniaturnega zenovskega vrta.

Neka newyorška družba je pred kratkim začela prodajati priročen namizni zenovski vrtiček s ceremonialnimi grabljicami, belim peskom in šestimi prodnimi kamni. Pesek posipate po nekaj manj kot kvadratni meter veliki podlagi in okvirju iz čišnjevega lesa, nanj razpostavite kamne in nato z grabljicami počasi in zbrano grabite ter z njimi vrisujete v pesek pravilne vzorce okrog kamnov in po ostali peščeni površini. V skladu s staro zenovsko modrostjo tako početje spravi duha v stanje miru, sprosti in pomiri pa se tudi telo.

Zamisli za pomirjevalno igrco so izdelovalci dobili iz resničnosti. Tak peščeni vrt s skalami, ki ga grabijo zenovski menihi, zares obstoji. Gre za sloviti Ryoanji zenovski vrt iz 15. stoletja v Kyotoju.

Za naše razmere bi najbrž zadoščalo nekaj domače mivke, otroške grabljice in nekaj kamnov iz potoka. Poskusite.

Mlada kri v razbitinah

Najstniški vozniki so razmeroma pogosto vpleteni v prometne nesreče — Neizkušenost, nepremišljenost in alkohol

Cesta je kot pravo bojno polje, bi lahko dejali na rob vsakoletnim številkam, ki jih zapisujejo v statistike nesreč po vsem razvitem svetu. In kot so v vojnah, so tudi na cestah otroci in mladi najbolj ogroženi. Američani so izračunali, da cesta pomeni največjo nevarnost za njihove najstnike. V osemdesetih letih je v prometnih nesrečah v ZDA umrlo več kot 74.000 najstnikov, kar je več, kot je smrtnih primerov zaradi vseh bolezni skupaj. V povprečju vsaka dva tedna umre na ameriških cestah za cel šolski razred najstnikov. Stroški za zdravljenje ranjenih v bolnišnicah in gmotna škoda, ki jo povzročijo najstniški vozniki, zapleteni v prometne nesreče, se gibljejo nad 10 milijardami dolarjev letno. Zares hud krvni in gmotni davek.

Zveržena avtomobilska pločevina vzame veliko zelo mladih življenj.

Najstniških voznikov je med vsemi ameriški vozniki 6 odst., a so v vseh prometnih nesrečah udeleženi kar s 14,5 odst. in v vseh nesrečah s smrtnimi žrtvami s 13 odst. Nacionalni svet za

varnost ugotavlja, da je bil lani v povprečju vsak tretji najstnik zapleten v hujšo prometno nesrečo.

So mladi tako slabi soferji? Podatki kažejo, da neizkušenost in mladost zares igra svojo vlogo, pomemben krivec pa je tudi alkohol. Leta 1989 se je na cestah v pijanosti ubilo 2776 najstnikov, skoraj 100.000 pa jih je bilo ranjenih. Pri polovici prometnih nesreč, v katere so bili vpleteni najstniki, je imel vmes prste alkohol.

Vsekakor se nad temi podatki velja zamisliti, saj pri nas stanje v tem pogledu ni bistveno drugačno.

MINI ZANIMIVOST:

NAJHITREJŠI NA SVETU

Najhitrejši računalnik na svetu je CM-200, izdelala pa ga je ameriška Thinking Machines Corporation (Korporacija za misleče stroje). Elektronska pošast zmora 9,03 milijarde operacij v sekundi, kar pomeni, da z njim lahko dela hkrati do sto ljudi, in to na visoko zahtevnih aplikacijah, kot je računalniško napovedovanje globalnih vremenskih sprememb, oblikovanje avtomobilov, raziskovanje naftnih nahajališč ipd. Cena je seveda primerna zmogljivostim: 10 milijonov dolarjev.

Sodobni sužnji

Otroci in starci prisiljeni na težko delo

Življenje skoraj pol milijona sekačev sladkornega trsa na karibskem otoku Hispaniola, ki si ga delita državi Haiti in Dominikanska republika, ni lepo. Delo je težko in slabo plačano. Na plantažah pa niso doma samo revščina, garanje in slabo plačilo, temveč tudi stalne kršitve človekovih pravic. Kot so ugotovili aktivisti Ameriške straže, organizacije, ki se bori za spoštovanje človekovih pravic v tem delu sveta, se na pragu svobodnih Združenih držav dogaja suženjsko izkoriščanje otrok in ostarelih.

Ameriška straža je pred dvema mesecema poročala, da na plantažah sladkornega trsa v Dominikanski republiki pod nadzorom oboje strani straž za sekanje trsa uporabljajo tudi 10- do 12-letne otroke in ostarele, oboji pa delajo za mizerno plačilo. Med izkoriščanimi delavci so predvsem priseljeni Haitčani.

Trditve Ameriške straže so predstavniki dominikanskih oblasti najprej zanikali, potem pa so le morali priznati, da na sladkornih plantažah ni vse v redu. Zaukazali so deportacijo vseh haitških delavcev, starejših od 60 in mlajših od 16 let. Polni kamioni otrok in starcev, ki so čez nekaj tednov prispeli na mejo, so potrdili poročila Ameriške straže.

vaša zgodba — vaša zgodba — vaša zgodba — vaša zgodba — vaša zgodba

J.S.: VAŠKE ČENČE

Vaške klepetulje so napletale in napletle ob kofetku in ob plotovih vrtoev, kjer podnevi cvetijo žafrani in zgodnje trobentice, ponoči pa divje zavijajo mačke v pomladnih navaalih hrepenenja, da Peter ponoči obiskuje Zofko.

In je kot običajno Peter zvedel zadnji za to vaško novico. Za staro štalo si je privoščil malo večerne idile. Sedel je na starem panju, ki je bil takrat, ko je še živel njegova Magda, vedno poln rož. Tisto pomlad, ko panj ni bil več posajen z novimi cveticami, ga je odnesel za štalo ter ga imel za počitek ob večerih. Bil je miren, vse je bilo postorjeno.

V nastajajočem mraku je zaslišal lajanje v bregu, kjer je stala Mimina bajta.

Ko je zvedel za govorice, da se je spetjal z Zofko, ga je razkurilo. Res je pred meseci Zofki dva večera po šihu in opravljenem domačem delu popravilj pomivalno korito, malo pokramljal z njo in res nekoliko bolj pozno odšel, ampak kar je preveč, je preveč. Saj ne, da bi ga bilo sram, kaj še, Zofka je bila prima babnica, neomežena, z dobro službo, čedna in postavna, pridna in prijazna. Zdjaj ju vlačijo po zobeh te vaške babnice.

Grabila ga je sveta jeza. Potem se je odločil in stopil gor k onima dvema, ki sta ugibali,

kaj bo Peter naredil, češ hči je še mladoletna, ampak dedinja je in ne more Zofke takole pritihotapiti v hišo, ki pa je le potrebna ženske roke in pameti.

Mima je pravkar zaključila štorijo: »Vidiš, takale tiha voda tale Zofka...«, ko je stopil Peter prednje. Utihnila je v hipu, ko je zagledala pred seboj vaške grešnika. Ko bi ne imela rute, bi ji lasje stopili pokonci, tako srepa je Peter gledal vanjo.

Da bi nekako premagala za drugo, si je popravila čop štrnastih las s čela in si zategnila vogale rute na tilniku pa pozdravila Petra: »Dober večer, sosed.«

»Ti bom že dal sosedo, kaj pa tisti kurbir od prej, kaj?« se je zasreplal v gofličko, ki je zardela kot zrel karželj. »Kje si pobrala tisto čenčo?« je nadaljeval.

Mima ni vedela, kaj bi zdaj, ko je bila postavljena pred dejstvo. Izmazati se mora, kot ve in zna. V zadregi je povedala, da je govorice slišala od Zofkine sosedo Tone.

Peter se obrne in molče odide dol po bregu proti svojemu domu. Ne more se pomiriti z novico, na katerem željniku je zrasla najnovjša vaška senzacija. Ni mu vseeno, da obira jo z njim tudi nič hudega slutečo Zofko, zato se sredi poti premisli in se odpravi do Tone.

Ta je na svojih malce kavbojsko oblikovanih nogah nekaj brkljala po kredenci: Peter je glasno vstopil in razjarjen brez pozdrava zaropotal s kuhinjskim stolom. Ko je Tona opazila njegov mrki obraz, ji je nasmešek zamrl na ustnicah. Poleg nečedne zunanje oblike je imela silno dolg in oster jezik pa preveč časa. Za moža je že zdavnaj zamudila vlak, a tudi kdo bi vzel opravljivo in zoprno čenčasto babo? Niti dokaj čedna bajta s hlevom in lepim dvoriščem ni bila dovolj, da bi Tona, ko je bil čas, našla moža, ne doma ne kje drugje.

»Povej, Tona, od kod tebi novica, da hodim k Zofki?« je Peter ostro vprašal zoprnico. Nič ni tisti hip prišlo sicer zikavi Toni na misel, da bi se ubranila Petrovega napada, saj je bilo jasno, da jo je ena od vaških opravljivk izdala. Res je sama ponesla to novico naokrog kot najbližja Zofkina sosedo.

Po prvem presenečenju pa se je hitro zbrala in pošteno sta se usekala tam v kuhinji. Peter je Toni vrgele vse naprej, od tega, da ji nič ne pomaga, če v cerkvi še tako pobožno moli in celo poje v cerkvenem zboru, in naj gleda svoje delo, ne pa da skozi odškrnjene zavese venomer škili ven in zalezuje vaščane, kaj in kako kaj počno, kje stojijo in kaj čvekajo. Raje naj zares pobožno zmoli kak očenaš za svojo in še kak-

šno grešno dušo. Tona se izgovarjala na soseda Ivana, da je šlišala čenčo pri njem.

Ivan je kasneje to zanikal, in enako tudi France z drugega konca vasi, tako da se je krog zaključil pri Toni.

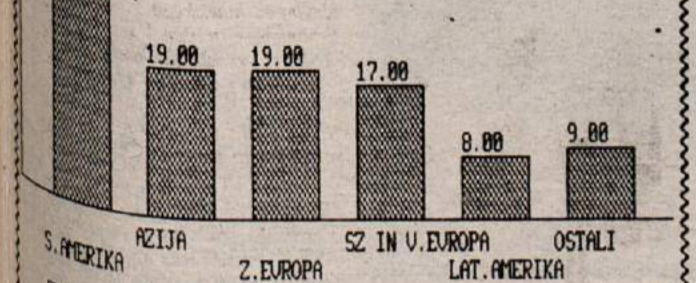
Čez nekaj dni jo je Peter ponovno obiskal. To pot se je hitro znašla. Predno je prešel Peter v napad, ga je povabila na kozarec, ki je kot palašč stal na kuhinjski mizi ob poličku. Peter ga je po dobri večerji, potreben pijače, zvrnil in sedel na ponujeni stol ob Tono. Po časi mu je jenjala ihta in po tretjem kozarcu se mu je zdelo vse skupaj že neumno. S Tono sta klepetala pozno v noč. Ta je znala speljati vsako reč v svoje vode. Okrog enajste ure večer, ko je v vas pripeljal zadnji delavski avtobus, se je Peter že povsem sprjaznil s tem, da se na vasi pač spletajo izmišljene zgodbe in nezgode, da je tako bilo od pamtveka in tako bo, dokler bodo ljudje imeli čas za te reči.

Okna Tonine bajte niso bila zagnjena. Ko je Peter vstal ter sklonjen poravnal stol, na katerem je sedel par debelih in pijanih ur, je sosed Ivan, ki se je bil pripeljal z delavskim avtobusom, za vso sosok »založno videl«, da je Peter objemal Tono.

In po vasi je zaokrožila sveža novica, da je Peter od Zofke presedel k Toni, ker ima ženska lepo bajto, grunt in za namček še lepo poje.

svet v številkah

PORABA NAFTI V SVETU
Regionalna razdelitev v odstotkih

Zaloge fosilnih goriv v svetu so omejene. Ko jih bo zmanjkalo, jih bo kmalu sledili drugi stroji. Hitro se je pokazalo tudi, da bodo stroji potrebovali lastne mikro stroje. Leto dni za mikro koleščkom so v Berkeleyju izdelali prvi silicijev mikro motor. V premeru je velik le nekaj stotink milimetra. Motorček dosega

dežurni poročajo

POZNAVALEC — V noči od 3. na 4. julij je neznanec vlomil v zidanico na Kuzarjevem Kalu, katere lastnik je Ivan Strbad iz Ljubljane. Nepoklicani nočni gost je iz zidanice odnesel s seboj pet buteljki belega vina in s tem Strbada oškodoval za poldrugi tisočak.

ODNESEL PTT KABEL — Med 6. in 10. julijem je neznanec storilec odnesel 300 metrov ptt kabla, ki je bil napeljan v Velikem Gabru pri Trebnjem. PTT podjetje je s tem oškodovano za 3.000 din.

KJE SO JAŠKI? — V času med 27. junijem in 8. julijem pa je neznan storilec, prav tako v Velikem Gabru, na gradbišču ukradel dva litoželzna jaška. Komunala Trebnje je s tem oškodovana za natančno 8.741,80 din.

ODREZAL KABEL — Med 11. in 12. julijem je neznan storilec na gradbišču Krkine čistilne naprave v Ločni odrezal in odnesel s sabo 35 metrov kabla. Kranjska Sava je s tem oškodovana za okrog 750 din.

ZMANJKALA TORBICA — 12. julija okrog 11. ure se je v bivalno prikolico Florjane Kropar iz Ljubljane, postavljeno v Dolenjem Medvedjem selu, prikredel neznanec. Z obiska je odnesel s seboj torbico, v kateri je lastnica imela osebne dokumente in okrog 1.000 dinarjev.

GROZIL S PIŠTOLO — 13. julija ob 19. uri so novomeški miličniki pripeljali na treznenje v prostore za pridrževanje 45-letnega Novomeščana Š. L. Možakar je predtem v restavraciji Breg grozil strelnemu osebju s pištolo.

Nevarne najdbe

Otroci med kopanjem v Krki in Temenici našli mine, bombe

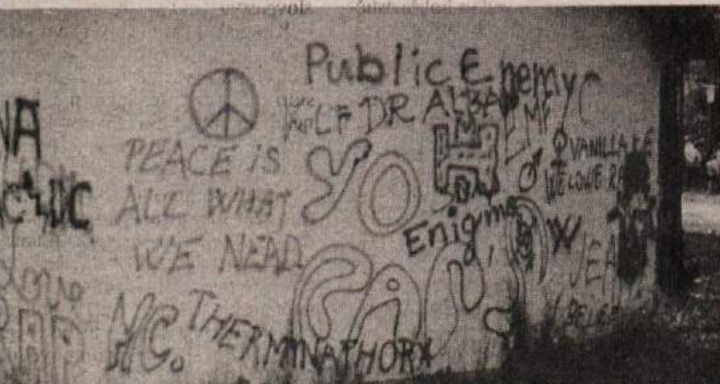
DVOR, ŽUŽEMBERK, VELIKA LOKA — 7. julija popoldne so otroci med kopanjem v Krki pod mostom na Dvoru v vodi odkrili 14 min. Ena je bila za minometalec, ostale so bile topovske, 6 pa jih je imelo še uporaben detonator. Nevarno najdbo, ki je ostanki iz druge svetovne vojne, so do prihoda pirotehnik, ki je mine odpeljal na uničenje, zavarovali miličniki iz Dolenjskih Toplic.

Prav tako 7. julija popoldne pa je fantič v Žužemberku prinesel na postajo milice dve ročni protipehotni bombi, ki ju je prejšnji dan našel v Krki v Žužemberku. Tudi ti bombi sta ostanki iz druge vojne. Končali sta seveda pri pirotehniku iz Novega mesta. Na srečo.

Istega dne popoldne je 13-letni fantič v Velike Loke pri Trebnjem med kopanjem v Temenici pri domači vasi našel granato, prav tako ostanki iz druge svetovne vojne. Granato je prevzel in uničil trebnjski pirotehnik.

PADEL V »MLIN«

KRŠKO — 9. julija ponoči se je na svojem delovnem mestu pri papirnem stroju v Papirnici Videm v Krškem smrtno ponesrečil 25-letni Mirko Gorenc z Rake. Očividcev ni bilo, tako da je težko reči, zakaj je prišlo do nesreče na dobro zavarovanem delovnem mestu na vrhu razpuščevalnika celuloznih bal.

KOČEVSKI GRAFITI — Športni park Gaj je središče vsega dogajanja v Kočevju. Tu so lepo urejena teniška igrišča, nogometni stadion, kegljišče in druga igrišča. V zadnjem času vse lepo kviri mala hišica, ki očitno služi za zadovoljevanje potreb piscev grafitov in še dobro, da je večina angleških in jih vsi ljudje razumejo. (Foto: M. Glavonjič)

BREZ IZJEME — Magistralka je bila proti Krškemu zaprta še precej dni po tistem, ko so z nje v Krakovskem gozdu umaknili oklepnike. O vzrokih dolgotrajne zapore so se spraševali tudi prejšnji četrtek na seji krške občinske skupščine. Zaprta je bila verjetno iz varnostnih razlogov, saj bi utegnili ostati ob barikadah kaj eksploziva. Od Krškega proti Zagrebu pa je bila zaprta zaradi barikad pri Prilipah, ki jih dotlej še niso pospravili. Pri Prilipah se je med razsutim in ožganim jeklom znašel, očitno že po eksploziji, tudi osebni avtomobil (na fotografiji). (Foto: L. M.)

»Glej, človeka si ubil!«

Osem let zapora za pretepanje do smrti — Kesanje, toda prepozno — Sodba še ni pravomočna

KOČEVJE — Pred sodiščem v Kočevju so 10. julija obsodili na 8 let zapora 29-letnega Milana Lušina iz Sodražice. Obtožba ga je bremenila hude telesne poškodbe s smrtnim izidom, ker je 23. aprila letos najprej izzival v gostilni »Zoki« v Sodražici, nato pa pred gostilno hudo poškodoval 53-letnega Mustafa Čuriča, dimnikarja iz Sodražice, da je 6. maja v bolnišnici v Ljubljani umrl. Sodba še ni pravomočna.

Večina prič je povedala, da sta M. M. iz Podklanca in Lušin žalila Čuriča, ki se je hotel prepiru in obračunavanju izogniti tako, da je odšel iz lokala. Lušin mu je hotel odhod preprečiti, nato pa je šel za njim in, kot je povedal očividec Janez Košir, udaril Čuriča najprej po glavi, da mu je zbil očala, nato ga je večkrat brnil in podrl na tla. Ko se je Čurič skušal pobrati in je bil v kleečem položaju, pa je sledila usodna Lušinova brca v prsi, zaradi katere je Čurič omahnil in udaril z glavo po asfaltu ter obležal nezavesten z okrvljavljenim zadnjim delom glave. Košir, ki je bil 5 do 6 m stran, je takrat rekel Lušinu: »Glej, človeka si ubil!«

Izvedenec doktor Tomaž Jančigaj je povedal, da je imel pokojnik, ko je opravil njegovo obdukcijo, še nekaj podpludb, zlom lobanjskega svoda in lobanjskega dna ter možgane nepopravljivo poškodovane. Pljučnica ni bila vzrok za smrt, ampak jo je le pospešila. Ni možno, da bi vse te poškodbe dobil le z eno klofuto, kot sta trdila obdolženec in njegov zagovornik. Priče so povedale tudi, da je bil Čurič miren in dober človek, Lušin pa je bil zaradi nasilniškega obnašanja že kaznovan.

V zaključni besedi je Lušin dejanje obžaloval in obljubil, da se ne bo nikoli več pretepal. Zagovornik je menil, da ga je treba milo kaznovati, ker je dejanje priznal in bil takrat rahlo vinen. Tožilec pa je menil, da v dejanju ni nobene olajševalne okoliščine.

EDEN MRTEV, ŠTIRJE RANJENI

BREŽICE — 6. julija ob 1. uri je 25-letni Franc Žerjav iz Cundrova vozil osebni avto po lokalni cesti skozi Globoko. Zaradi neprimerne hitrosti ga je zaneslo z vozišča. Avto se je obrnil na bok, drsel tako nekaj metrov ob cesti, potem pa se večkrat prevrnil. Vseh pet potnikov je pri tem padlo iz avta. Na kraju nesreče je umrl voznik Žerjav, v novomeško bolnišnico pa so prepeljali hujše ranjenega 18-letnega Borisa Krošlja ter lažje ranjene: 24-letnega Darka Bertoleta, 18-letnega Jožeta Kržana in 17-letnega Miho S. Vsi so doma iz Cundrova in okolice.

Sodišče je izreklo sodbo 8 let zapora in Lušinu podaljšalo pripor, v katerem je že od 7. maja, se pravi od smrti Čuriča. Oprostilo pa ga je plačila sodnih stroškov. V utemeljitvi sodbe je bilo med drugim poudarjeno, da Lušin ni imel nobenega bistvenega vzroka za tako hudo početje. Po zakonu je za tako dejanje predvidena kazen od dveh do 12 let zapora. Pritožba zaradi izrečene kazni je možna v roku 15 dni na Višje sodišče v Ljubljani.

J. PRIMC

KOLESAR V TRAKTOR

MIHOVO — 11. julija ob 20.45 je 42-letni Silvo Gorišek vozil traktor iz Mihovega. Ko je zunaj vasi predel po sredini ceste, je prav tako po sredi ceste pripeljal po klanecu navzdol 29-letni kolesar Stefan Conta iz Mihovega. Conta se je zaletel v zadnje levo kolo in blatnik traktorja in nato padel. Hudo ranjenega so odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

Z AVTOM V DREVO

RUMANJA VAS — 11. junija ob 18.15 se je 27-letni Nenad Kajtazovič iz Novega mesta peljal z avtom iz Dolenjskih Toplic. Zaradi neprimerne hitrosti ga je v Rumanji vasi začelo zanašati. Zapeljal je na bankino, nato pa na travnik, kjer se je z desno stranjo zaletel v drevo. Pri tem se je hujše poškodoval sopotnik, 39-letni Vinko Horvat iz Novega mesta; odpeljali so ga v novomeško bolnišnico. Na avtu je za 15.000 din škode.

NABOJ V OMARI

PREČNA — 8. julija ob 2. uri zjutraj je Emil Parkelj iz Prečne prijavil, da je naboj prebil roletno in dvojno zastekljeno okno na njegovi stanovanjski hiši. Kroglja kalibra 7,62 je nato prebila še steklena vrata omare v dnevnici in se ustavila v steni omare. Naboj je do Parkeljevih priletel iz smeri vojaškega skladišča v Češči vasi.

POD SONCEM NIČ NOVEGA

Predpogoj urejenega prometa je ambicija službojočih organov. V kolikor je to najti pri nas, prepuščamo kompetentnim faktorjem, ki nosijo za to bridko sabljico in imajo svetle ovrtnike.

Druga važna točka je pojmovanja faktičnih potreb brzega in intaktnega prometa s strani poklicanih oblasti. Ne zahtevamo preveč, če postavimo tezo, da naj se prometu ne stavijo ovire, temveč naj se po možnosti nudi avtomobilu prilika, da izrablja vsa deloma svojo brzino.

O našem prometu in njegovih nedostatkih bi se dala pisati cela knjiga. En sam sprehod daje materiala, ki vpije po izboljšanju.
(Domači prijatelj, 1928)

organizira tečaj iz CPP za voznike motornih vozil. Začel se bo v prostorih AMD Trebnje dne 23. julija ob 17. uri. Tečaj je brezplačen.

Prihaja igra današnjega časa

Dvorano za squash je v Novem mestu odprl Miha Legan — Mesto čaka še na druge podobne poligone

NOVO MESTO — Že dober mesec ima tudi Dolenjska svojo dvorano za squash. Novomeščani so jo dobili med prvimi v Sloveniji. Objekt za to igro, ki je na moč podobna tenisu, le da gre pri tej za udarjanje žogice ob steno, je na Mestnih nji vah postavil Miha Legan, ki je bil še do nedavnega organizator športne rekreacije v Novoteksu. »Znašel sem se na seznamu tistih, ki novemu podjetju niso bili več potrebni. V razmišljanju, kaj bom pravzaprav počel, sem se domislil squasha, ki sem ga skupaj s prijateljem Jožetom Turkom igral pred leti v Avstriji. Igra v dvojicah me je silno navdušila in skupaj z ženo sva se odločila, da zgradiva takšno dvorano z vsemi pripadajočimi prostori,« pravi lastnik Miha Legan.

Začetki squasha segajo v sredino 19. stoletja, o nastanku igre pa obstaja več teorij. Po eni od teorij naj bi nastala v enem od pakistanskih zaporov, kjer so zaporniki v celicah ob steno udarjali žogico, narejeno iz cunj. Še dandanes prihajajo najboljši igralci te igre prav iz te države. Prvo igrišče so postavili na Tajskem, kjer je bilo zgrajeno že leta 1880. Že v začetku tega stoletja je bilo prvo tekmovalje v tej igri v Južni Afriki, kmalu zatem pa tudi v ZDA. Da-

nes se squash igra že v 100 državah sveta, že naslednje leto bo ta igra, ki je bila med velikimi športnimi zvrstmi v anonimnosti, v Barceloni uvrščena med olimpijske discipline.

Poznavalci trdijo, da je squash nadvse primeren za razbremenitev psihičnih napetosti, ki jih prinaša današnji vse hitrejši življenjski utrip. Zato ni čudno, da je bolj priljubljen v menedžerskih krogih, kjer je doma stres, ima namreč tudi blagodejen terapevtski učinek. Za igro sta potrebna dva ali štiri igralci, ki se med seboj z žogico pomerijo v prostoru, katerega vse štiri stene in tla predstavljajo igralno površino. Igra je privlačna tudi zaradi svoje dinamičnosti.

Poleg dvorane so v športnem objektu še garderobe in prhe, že za bližnjo prihodnost pa lastnik obljublja tudi prvo privatno savno v Novem mestu. Dvorana, ki jo boste najlažje našli za novim nunskim samostanom na Mestnih nji vah, je odprta ves dan. V dopoldanskem času je nekaj cenejša in je primerna predvsem za mlade, ki so sedaj na počitnicah. Dvorano je najbolje rezervirati po telefonu 22-223, tam pa si je mogoče sposoditi skoraj vso potrebno opremo za igro.

»Naše mesto tudi s to igro jasno nakazuje, da hoče v Evropo in da se ne zadovoljuje več z jugoslovansko nogometno povprečnostjo in samozadostnostjo. Takšnih ljudi, kot je Miha Legan, še potrebujemo, saj v našem mestu ob Krki manjkajo še teniška igrišča, zimsko drsališče, nova športna dvorana, pa tudi igrišča za kotalkarje, rolkarje in BMX,« meni Matjaž Verbič z Mestnih njiv.

J. PAVLIN

OKREPITEV ROKOMETNEGA MOŠTVA

RIBNICA — Vse kaže, da bodo rokometarji Inlesa Rika v jesenski sezoni nekoliko »bogatejši« glede igralških mest. Potem ko sta klub zapustila dva najboljša mlada upa Tomaz Tomšič in Beno Lapajne, ki sta se preselila k novemu prvotligašu Pivovarni iz Celja, se je uprava ribniškega kluba odločila za okrepitve moštva. Tako so iz Ljubljane prišli Manček, Juričev in Veber, iz Kočevja pa Mrvar. Velika pridobitev kluba pa bo vsekakor ponovni prihod na mesto vratarja Stojana Gelzeja, ki je v lanskem sezoni bil trener kočevskih rokometarjev. Še vedno ostaja odprto vprašanje trenerja ekipe in vse kaže, da se bo uprava odločila za nekoga iz sedanjega trenerskega strokovnega kadra, ki ga ribniškemu rokometu ni nikoli manjkalo.

Nekoliko drugačne razmere so v rokometnem klubu Oprema v Kočevju, v katerem zaenkrat ne vedo, v kakšni ligi bodo igrali njihove drugotigašice. V primeru nadaljnega obstoja vzevnih lig se bo uprava kluba potrudila za nove okrepitve, ki so skorajda nujna, v nasprotnem primeru pa igranje v republiki ligi ne bo zahtevalo skoraj nobenih sprememb.

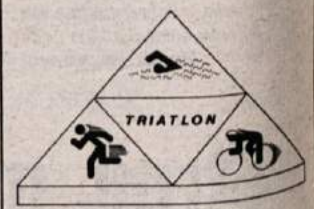
M. G.

Naši uspešni na Ironman triatlonu

Z najtežjega športnega tekmovanja na svetu

V soboto, 13. 7. 1991 je bila v Rottenu (Nemčija) ena izmed šestih tekem za svetovno serijo v Ironman triatlonu (dolgi triatlon). Tekma je bila istočasno tudi kvalifikacijska za odhod na svetovno prvenstvo v dolgem triatlonu, ki bo v oktobru na Havajih. Tekmovalci so prišli iz celega sveta. To je bila veličastna prireditev; pri organizaciji je sodelovalo 2600 ljudi, tekmo pa je spremljalo 100.000 gledalcev. Imeli so kaj videti; tekmovalci so morali premagati naslednje razdalje: 3,8 km v plavanju, 180 km na kolesarski progi z dvema večjima vzponoma in na koncu opraviti še cel tekaški maraton — 42 km, vse brez vmesnega odmoru. Vseh tekmovalcev je bilo 1450.

Očividno so se uvrstili naši tekmovalci, ki so poleg tega dosegli izvrstne

čas. Tekmovalci Triatlonskega kluba Novo mesto Igor Kogoj je dosegel skupni čas 8:57:32 ter se v absolutni razvrstitvi uvrstil na 38. mesto, v svoji kategoriji pa je bil odličen — 10. Poleg njega sta od Slovencev nastopala tudi Janez Tomšič (Triatlet Celje), ki je bil absolutno izvrsten 17. (v kategoriji 13.) s časom 8:44:31 ter Silvo Benedič (Ziri) s časom 9:54:48 na 277. mestu. Na svetovno prvenstvo v Ironman triatlonu, najtežjem športnem tekmovanju na svetu, sta se tako uvrstila Igor Kogoj in Janez Tomšič. A. S.

• Pravi liberallec je tisti, ki ima kaj pod palcem. (Gros)

• Tudi slabi pisatelji so lahko zelo dobri trobentači režima. (Mrkalj-Kadmus)

Kdo bo rešil športno dvorano?

Črnomaljska športna dvorana ima veliko težav zaradi premajhne zasedenosti in zaradi tega prevelikih stroškov — Se bodo opogumili podjetniki?

ČRNOMELJ — Tukajšnja športna dvorana, s katero upravlja črnomaljska srednja šola, je že precej časa predmet različnih polemik, predvsem zaradi velikih stroškov vzdrževanja in nezasedenosti. Stroški vzdrževanja so namreč tako veliki, da jih srednja šola, osnovna šola Loka in športna društva, ki jo uporabljajo, ob sedanjem načinu financiranja šolstva in športa ne zmorejo. Kot je ugotovila delovna skupina, ki jo je imenoval občinski izvršni svet, so zaradi tega med uporabniki tudi spori.

To pa ni edini problem v tej dvorani. Vendar je omenjena komisija iskala predvsem odgovore na vprašanje, kako naprej, da bo dvorana bolj zasedena. Ena od rešitev je večje športno udejstvovanje domačih športnih društev ter več tekmovalj. To pa vsaj za sedaj ni realno, ker društva nimajo denarja. Druga možnost je organiziranje različnih šol in tečajev, kar bi lahko pripravila šola ali podjetnik. Komisija je predlagala tudi pripravo različnih prireditev, na primer koncertov, razstav, plesa, ki bi jih prav tako lahko organizirala šola ali podjetnik. Toda v tem primeru bi morali najprej dodatno zaščiti tla, kar bi veljalo okrog 400 tisočakov. Povrh vsega takšne prireditve niso kaj prida donosne, saj je velike organizacijske stroške mogoče pokriti le, če je na prireditvi veliko obiskovalcev, kar

pa je v tako majhnem kraju, kot je Črnomelj, skoraj nemogoče.

Ob prej omenjeni naložbi v tla pa ne gre pozabiti, da je tudi sicer problem funkcionalnosti športne dvorane precej velik. Obiskovalci na balkonu ne vidijo, kar se dogaja pod njim. Umivalnice in sanitarije so zgrajene s sipreksom, ki vpija vlagu. Luči so neprimerno vgrajene, saj niso v stropu. Dvorana ni prežračevana z ventilatorji. Ker denarja za vse to v občini ni, so za luči in klimatske naprave na osnovi razpisnega natečaja zaprosili za pomoč sekretariat za vzgojo in izobraževanje, vendar odgovora še niso prejeli.

V Črnomlju pa se dobro zavedajo tudi, da bi se moral kdo posebej ukvarjati z dejavnostmi v športni dvorani, če hočejo, da

bi bila bolj zasedena. Delovna skupina je predlagala dve možnosti: ali da v srednji šoli zaposli animatorja za delo v športni dvorani, katerega plača bi bila odvisna od dohodka dvorane, ali pa da dvorano oddajo na najem podjetniku. Ker je prva možnost težko uresničljiva, so na iz-

• Ena od možnosti, ki jo je predlagala delovna skupina, da bi bila srednja šola športna dvorana bolj zasedena, je pouk telesne vzgoje učencev šole, iz druge črnomaljske osnovne šole, OŠ Mirana Jarca. Vendar bi bilo po mnenju komisije težko uresničljivo, saj bi bilo precej dodatnih stroškov za avtobusni prevoz, spremembo učitelja, šolska ura pa ne bi trajala 45 minut. Po drugi strani pa bi s tem vsaj delno rešili problem telesne vzgoje v OŠ Mirana Jarca, kjer bodo imeli v prihodnjem šolskem letu v nižjih razredih ob slabem vremenu kar 23 ur na teden neustrezne telovadbe.

šnem svetu sklenili šoli priporočiti, naj razpisne natečaj za uporabo telovadnice. Če to ne bo uspelo, pa bi moral izvršni svet imenovati skupino strokovnjakov, ki naj bi rešila problem črnomaljske športne dvorane.

M. B.-J.

PRELOŽENO ZARADI VOJNE

OSILNICA — Tisti del kajakaške rekreativnega maratona »Slovenske rekreativne« ki poteka vsako leto od Osilnice do ke, ki poteka vsako leto od Osilnice do ke, je bil napovedan za 20. julij, je preložen. Vzrok temu je, da se je minuli teden ob Kolpi začelo zbirati vojaštvo JA. Kolpa pa je mejna reka med Hrvaško in Slovenijo. Start maratona je bil vedno pri Osilnici, cilj pa v Fari. Kajakaška zveza Slovenije bo zdaj določila novi datum maratona, ki bo potekal predvidoma v avgustu.

NE GREMO SE VOJNE! — V sedanjih težkih, nemirnih, vsestransko vročih časih prav pomirjajoče deluje pogled na možakarje, ki se znajo na terasi novomeške kavarne v poznem popoldnevu kot nekdanj zatopiti v lepote kraljevske igre. (Foto: Z. L.-D.)

Veterinarska služba se bliža lastniku živali

Javna zahvala za pomoč

V času hudih gospodarskih težav, morda pa prav zaradi tega, spreminja veterinarska služba svojo strategijo in se vedno bolj približuje lastniku živali. Zato v tem mesecu odpiramo dve ambulanti, in sicer v KS Škocjan in KS Hinje.

V obeh ambulantah bo vsak delavnik zjutraj organizirana svetovalna služba, nato pa bo veterinar opravljal terensko delo po načelu vnaprejšnje preventivne. Na ta način bodo seveda manjši tudi stroški zdravljenja živali zaradi manjših stroškov prevoza. Žal bo popoldansko, nočno in praznično delo še vedno organizirano na običajen način.

Zavedamo se pomena hitreje pomoči in manjših stroškov prevoza, če je na tako velikem terenu več stacionarnih ambulant. Toda s tem je povezano vprašanje investicijskih zmožnosti in še važnejše vprašanje — kritija vseh stroškov delovanja ambulant. Sami vsega gotovo ne bi mogli in tudi ambulant ne bi bilo brez zunanje pomoči. Zato se želimo na tem mestu zahvaliti TZO Škocjan za dovoljenje uporabe zemljišča na sejnišču, krajanom Škocjana za pomoč pri gradnji in še posebej Mesarstvu Bobić za odločilno financiranje izgradnje in notranje opreme ambulant. Podobno se zahvaljujemo TZO Žužemberk za dodelitev prostorov v Hinjah ter zavarovalnici Tilia za sofinanciranje veterinarja in dela opreme na tako nerentabilnem območju Suhe krajine.

Resno računamo tudi na pomoč občine Novo mesto, ker smo obveščeni, da je namenila v proračunu določena sredstva za razvoj veterine v Suhi krajini in da bo s temi sredstvi namesto za privatno prakso pomagala shoditi novi veterinarski ambulanti. Zagotovo imamo veliko dobre volje in optimizma, vendar upravičeno pričakujemo konkretno razumevanje tudi s strani našega ustanovitelja, na katerega področju želimo približati veterinarsko službo lastnikom živali, ki so bili ves čas po osvoboditvi najbolj zapostavljeni.

Mag. FRANČ COLARIČ
direktor Dolenjsko posavskega veterinarskega zavoda

• Za novinarje je tem boljše, čim slabše grejo stvari, ker ima potem kaj poročati. (J. Lokar)

• V tih mesecih bomo imeli rešitev. In sicer brez vojne. Na to stavim, kar hočete. (Mesic za Spiegel)

• V vojni so najbolj grozovita stvar oči.

• Vojna ni krizno stanje, ki ga preživiš in si potem imun. Vojne se ne navadiš. (Lokar)

Jernej Molan

Zdravega sem te rodila, z veseljem vedno te povila, z življenje ti dala napotila in sedaj sem te izgubila...

Zakaj...? Zakaj...?

Vojna — beseda, ki jo vedno izgovarjamo z občutki tesnobe, prezira in groze. Še pomisli si nismo upali, da bi vojno iz radijskih, televizijskih in časopisnih poročil prenesli tudi v naša mesta, vasi, v naše domove. Dogodki, ki smo jim sedaj priča, pa so nam odprli oči — sedaj se gremo vojno tudi pri nas. Peščica neodgovornih vemož, ki udobno sede v foteljih že pokojne Jugoslavije, nam je vsilila vojno. In to nič manj strašno od vseh drugih vojn. Generali in politiki so seveda ostali na varnem, prav tako njihovi sinovi — v boj so prisili naše sinove.

Vsaka vojna zahteva visok davček, tudi mlada življenja. Poročevalci so poročali, da so tudi v Sloveniji padle prve žrtve. In med prvimi je padel tudi mož, oče, sin, brat in naš prijatelj Jernej Molan. To se je zgodilo že prvega dne oboroženih spopadov, torej na četrtek, 27. junija 1991. Jernej se je odzval klicu domovine po obrambi njenih meja. Kot vojak TO se je na Rigoncah pri Brežicah spopadel z oklepniški JA. V neenakem boju je Jernej izgubil življenje, njegova enota pa je, tudi zaradi njegove smrti, izpolnila ukaz in zaustavila roهنenje sejalcev smrti.

Jernej se je rodil 1951. leta v Bukoškem pri Brežicah. Starši so imeli skromno kmetijo in so v tistih časih s težavo krpali dan z dnevom. Po končni osnovni šoli se je učil za prodajalca in kasneje delal pri Po-

Hočemo življenje, nočemo smrti

Pismo petnajstih prebivalcev Ribnice generaloma Kadjičeviču in Adžiču

Tovariš general!
Naše pismo, s katerim se obračamo na vas, je znamenje velikega moralnega in duševnega udarca, ki je padel po nas, naših otrocih in nas osebno. To breme se je pojavilo nenadoma, potuhnjeno, izdajalsko in v različnih oblikah: v obliki izdaje, poteptanih človekovih pravic, žalitev, ponižanja, teptanja človeškega dostojanstva, vojaške časti, klicanja k sramotni predaji in odpovedovanja sram človeških principov, ki so nas doslej vodili v našem skupnem življenju.

Naša okolica je pričakovala, da vse

• To je le nekoliko skrajšano pismo, ki ga je 15 prebivalcev Ribnice poslalo generaloma Kadjičeviču in Adžiču. Kot je glede vsebine dodalo slovensko ministrstvo za informiranje, je pismo »tragično pričevanje o posledicah norosti, ki jih v veliki meri lahko pripisemo tudi naslovnikom tega pisma«.

to brezpogojno sprejememo in da se z upognjeno glavo odrečemo vsemu: časti, zavesti, preteklosti in prihodnosti. Gotovo vam je jasno, kakšen je edini možni odgovor na vse to: ne!

Kako potem spremeniti položaj, ki je brezizhoden? Že 11 dni so častniki v vojašnici, vojaki že mesece niso bili zunaj, vojašnica je že zmeraj blokirana z vseh strani, z vseh strani sovražnik strelja, ubija in seje smrtni strah. Petnajstletni deček vsak dan obiskuje očeta v vojašnici, kot da je v zaporu kot kriminalni najslabše vrste. Ljudje preživljajo živčni razkroj, ker so živi cilji, ker se nanje strelja, ko stojijo pred jedilnico. Rezultat: eno življenje manj, eden ranjen in — še večja odločnost vztrajati in ne se umakniti pred izdajalci.

Kako? V imenu koga? Za kaj in za koga? Vprašanja ostajajo brez odgovorov, ker ni več idealov in ciljev. Tu Jugoslavija ne obstaja več. Mi smo okupatorji, ki davijo (!) neki narod v njegovem plemenitem (!) boju za lastne pravice. Vse dlje in vse bolj vrtoglav se vrtili mlajši in nesporazumov. Nadrejeni komandanti sprejemajo skle-

pe, zaradi katerih se mi držimo za glavo. Vojna plamti.

Sami sebi govorimo: potrpiamo, razmislimo, odprimo oči, pojasnimo. In razumemo. Teško je priznati, toda končano je, nesmiselno je še ostajati tu. Resnica je postala laž, laž resnica. Prostožidarji so končno stuhli in zadali smrtni udarec JLA. Mrhovinarji se hvallijo, tolčejo se po prsih in svet bombardirajo za lažmi. Mi pa trpimo.

Tovariš general! Zato se obračamo na vas, da s svojim razumom in položajem onemogočite mašinerijo, ki nas peha v smrt. Ne delajte že silo, ker bomo žrtve spet mi. Naredite to dostojanstveno, s ponosom in človeško, ne dovolite, da bodo spet padle nedolžne žrtve. Naj vas vodi vaš vojaški in člo-

veški duh poštenosti in časti kot mnoge naše ljudi v teh dneh tu v Sloveniji. Omogočite, da dostojanstveno zapustimo te kraje in da dostojanstveno nadaljujemo življenje v svoji domovini.

Ne privolimo, da se naši možje in vojniki žrtvujejo za ljudi, ki nas sovražijo in da o našem življenju odločajo drugi. Hočemo svobodo zase in za druge, hočemo življenje in ne smrt. Omogočite nam in našim otrokom oditi; naj vidijo babice in dedke. Omogočite, da napišejo razglednico s »hrbovitega Balkana« svojim tovarišem v Slovenijo. Omogočite nam, da bomo ostali živi.

15 podpisov
P.S.: Pismo je v izvorniku v srbohrvaškem jeziku.

VEČ KOPALCEV KOT NA MORJU — Mnogi kopalci, ki so se pretekli teden pred nezgodno vročino zatekli v Kolpo, so zatirjali, da se v tako topli Kolpi še niso kopal. Živo srebro se je namreč na toplomeru, ki so ga potunkali v vodo, pomikalo proti 30 stopinjam. Prav zaradi nezgodne vročine in političnih razmer v Jugoslaviji so mnogi opustili misel na dopust ob morju, zato so bila prava in divja kopališča ob Kolpi polna, kot že dolgo ne. Na Primostku, od koder je postnetek, se je ob koncu preteklega tedna zbralo vsak dan več kot tisoč ljudi in prav nič ni pretiraval usti, ki je trdil, da je samo na enem kopalšču ob Kolpi več kopalcev kot na celi slovenski obali skupaj. (Foto: M. B.-J.)

Vznemirjeni in ogorčeni »Španci«

Protestna izjava slovenskih španskih borcev — Janezek je postal Janez

Kocka je padla. Slovenci se moramo sprijazniti z resnico in spoznanjem, da smo ostali osamljeni v prizadevanjih, da bi svoje življenje uravnali tako, kot nam najbolj ustreza, ne da bi pri tem komurkoli škodovali. To pravico nam sicer vsi priznavajo, terjajo pa od nas, naj jo uresničimo s sporazumom med republikami sedanje Jugoslavije, v kateri politiki in armada, ki so si prilastili oblast, že leta onemogočajo kakršnokoli pogovor ali dogovor o tem, kakšni naj bi bili naši medsebojni odnosi v prihodnje. Ob tem nam že vnaprejšnje dopovedujejo, da se ne more nič bistvenega spremeniti, medtem ko spremembe v Evropi potekajo zelo naglo.

Nočejo razumeti, da je bil Slovenec v državi Srbov in drugih močnejših, ki odločajo, od vseh drugih vedno priznan le kot mali Janezek, ki so ga vsi radi imeli zato, ker je bil ubogljiv, poleg tega pa tudi ustvarjal in delaven ter je tako koristil vsem ostalim. Ne sprejemajo dejstva, da je Janezek zrasel v Janeza, ki mu zdaj dosejanja družina ne prizna enakopravnosti in zato želi jutri živeti sam in na svojem, do nedavnega pripravljeno ohraniti stike z družino na vseh področjih, o katerih bi se enakopravno dogovorili. Tako politiki in generali, ki odločajo, so hoteli pokoriti Janeza s silo. Nasilje in vojna sta edina načina »sporazumevanja«, ki ga ti ljudje poznajo. Žal pa ne poznajo Slovenca — Janeza, ki nasilje odklanja in pred silo ne pokleka.

Nam, španskim borcem, se spričo dogodkov, ki smo jim priča, vrača

spomin v čas pred 55 leti, ko so v fevdalno urejeni monarhiji Španiji na parlamentarnih volitvah zmagale združene napredne sile, ki so proglasile Španijo za demokratično republiko, nakar je fašistični general Franco s skupino zarotniških oficirjev in ob takojšnji pomoči fašistične Italije in nacistične Nemčije pričel vojaški napad na neoboroženo ljudstvo Španije in mlado republiko.

Politiki Evrope so se zgražali nad tem dejanjem in izražali simpatije republik, toda brez neposredne dejanske pomoči

Spomin na obnovo Ljudska pravica 7. VII. 1946

Belokranjska železniška proga od Sel pri Otovcu do Bujnarjev je edina proga v Sloveniji, ki je še porušena. Dolenjska mladina se je zavezala, da bo do konca leta zgradila oziroma popravila to progo. Z deli na mostu pri Bujnarjih so že pričeli.

Glavni projekti, ki jih bo treba narediti na belokranjski progi, so most čez Kolpo pri Bujnarjih ter viadukta čez Krupo in pri Otovcu. Poleg tega je še deset manjših objektov, ki jih bo naredila železniška direkcija v lastni režiji. Tako bo železniška direkcija napravila 18 km železniške proge z vsemi potrebnimi objekti od Črnomlja pa do mostu čez Kolpo. V ta namen bo uprava potrebovala 30.000 železniških pragov, morala bo zrnati veliko število tirnic, ki se nahajajo zveržene ob progi, nadalje bo potrebovala okrog 100.000 tirnih žebeljev, 50 trefonov, 12.000 spojnih vijakov, 6000 spojnik in večje količine drugega drobnega materiala. Material bo dobili iz vseh železniških sekcij federalne Slovenije, kjer leži po različnih tirih neuporabljene ali pa se nahaja v rezervi.

Kako požrtvovalno pomagajo tudi domačini pri obnavljanju belokranjske proge, dokazuje primer kurilniške izpostave v Črnomlju. Skupina delavcev pod vodstvom tovariša Pezdirja je pripeljala 22 ton težko lokomotivo iz Sel pri Otovcu na drugo stran viadukta. To je bil nedvomno težak podvig. Lokomotivo so vlekli na ta način, da so sproti polagali po njo tirna polja. Poleg ostalih težav, ki so jih imeli, so morali mestoma premagovati tudi vzpon do 6%.

Izbral: MILOŠ LIKAR

Slovenski materi

Pod srcem življenje spočeto si nosila, ob sončnem vzhodu sina zdravega rodila. V plenice sto — in tisočkrat si ga povila, nit enkrat ga poljubiti nisi pozabila.

Cel svet naj sliši za veliki porod — iz dojenčka v fanta zrasel je otrok! Slovenska mati, velik bodi tvoj ponos, za boljši jutri sin tvoj je naš porok.

Domovina sinove kliče pred OKOP, zaustaviti potrebno strašni je oklop. Sinov veliko omahnilo je v grob, in vendar, mati, sedaj ni čas za jok.

TO sporočilo mami žalostna je vest, ne joka, marveč roko dvigne v pest: »Če sin moj pade, umrje za vse nas in tak junak je sin slovenski danes vsak!«
IVAN KAPUŠIN

Da bomo spet zaživeli normalno

Sporočilo javnosti

Predstavniki političnih strank v občini Črnomelj, združeni v enotno politično koordinacijo, so v minulih dneh večkrat obravnavali nastale razmere. Poleg načelnih ugotovitev, da je bilo in je v občini razmeroma mirno ob uspešno izvedenih vojaških akcijah pripadnikov TO in policije, kar je zasluga vseh, ki kakorkoli pomagajo in sodelujejo pri obrambi suverenosti, so razpravljali tudi o nekaterih konkretnih aktivnostih, ki so najne oziroma smotrne v teh vojnih razmerah.

Politične stranke se zavzemamo za to, da bo življenje v teh kriznih časih teklo čimbolj normalno in nemoteno, predvsem na pomembnejših področjih, kot so: preskrba, proizvodnja in kmečka opravila. Predvsem pri kmečkih opravilih, ki so na vrhuncu, prihaja do izraza sosedska pomoč, kar kaže zelo visoko stopnjo solidarnosti, ki jo v teh časih še kako potrebujemo.

Predstavniki vseh političnih strank z zgroženostjo ugotavljamo, da nasilni morji, čeprav je sprejeta Brionska deklaracija, ni videti konca, zato pripravljajo kopico konkretnih aktivnosti, ki jih bodo začeli izvajati, če se bodo razmere še zaostrovale.

Kljub izrednim razmeram predstavniki političnih strank pozivajo občane, naj poskušajo ohraniti mirnost in ne nasilnim mnogim nepreverljivim informacijam. Na teritoriju občine Črnomelj do sedaj nismo zabeležili nobenih posebnosti, ki bi lahko ogrožale varnost in imetje ljudi, predvsem zaradi budnosti institucij, ki skrbijo za vzdrževanje normalnega stanja. Koordinacija političnih strank v občini Črnomelj

pisma in odmevi

ŠE O MOJI JAVNI IZJAVI

V Dolenjskem listu št. 28 z dne 11. julija 1991 je bila objavljena »Naša anketa«, ki jo je opravil novinar Dolenjskega lista. Prestregel me je pred vašo zgradbo, ko sva šla z ženo na tržnico.

Odločno zavračam stavek v izjavi: »Take vojne zločince Adžiče je treba onemogočiti, ker grozijo narodu.« Izjavil sem namreč: »Vojne me ni strah, ker sem je vajen, saj sem preživel že dve: prvo kot otrok in se je ne spominjam tako živo, v drugi pa sem bil tudi sam udeleženec. Strah pa me je groženje generala Adžiča, ki psihično mnogo bolj prizadene človeka kakor sama vojna. Se vedno pa sem optimist in mislim, da se bo vse dobro končalo za Slovenijo. Navadno je tako, da napadalec še ni zmagoval.«

Prosim, da mojo anketno izjavo v naslednjem Dolenjskem listu popravite z objektivno interpretacijo, kakor jo navajam tu.

FRANČ KOTNIK

G. IVANETIČ NI VOJNI DOBIČKAR

Marsikaj smo že prebrali v slovenskih časopisih, toda to, kar si je dovolil novinar(ka) v našem »Dolenjcu« z dne 11. 7. 1991 v rubriki Črnomaljski drobri, naš je resnično neljubno presenetilo. Napad na delo gospoda Ivanetiča še najbolj spominja na aktivnosti znamenite Aleksandre Plavevske iz še bolj znamenite beogradskega časopisa Politika. Teško si je namreč drugače razlagati poimenovanje gospoda Ivanetiča za vojnega dobičkarja. Ta človek nam je (vojakom TO) priskočil nesebično na pomoč v najtežjih trenutkih slovenske državnosti. Ni mu bilo žal ne hrane ne pižame, ki nam jo je zastoj (!) dostavljal na naše položaje. Mi, pripadniki TO Črnomelj, se zahvaljujemo gospodu Ivanetiču, gospodu Müllerju in vsem tistim, ki so nam takrat stali ob strani. Novinarja(ko) pa sprašujemo ali res misli, da so takšni ljudje vojni dobičkarji, ali pa mu (ji) je to kdo prišepnil.

Pripadniki TO:
(spodaj podpisani)

PRIKLJUČUJEJO TELEFONSKE NAROČNIKE

RIBNICA — PTT-podjetje Ljubljana je 11. julija dobilo obvestilo, da lahko prične priključevati nove telefonske naročnike na območju občine Ribnica. To delo sicer poteka že od maja, a so ga morali zaradi nastalih razmer prekiniti. PTT-podjetje je 12. julija obvestilo občinsko skupščino Ribnico, da je po dogovoru potrebno vključiti še 332 telefonskih naročnikov. Od tega je pripravljeno za vključitev 72 naročnikov v naseljih Kot, Grič in Ravni Dol. 12. julija so začeli vključevati naročnike na območju naselja Grič, nato pa bodo nadaljevali še pri ostalih. Delno je pripravljeno vključevanje 56 naročnikov na območju naselja Lipovec, Sajevec in Dolenji Lazi. Po tem vrstnem redu bodo monterji telefonske naročnike tudi priključevali, nazadnje pa pridejo na vrsto še vsi ostali naročniki.

J. P.

Zakaj smo zdaj umolkneli?

Združenja »ponižanih in razžaljenih« so v času, ko je slovenstvo na preizkušnji, ostala tiho

Berem in poslušam. Številni posamezniki, društva, organizacije in institucije doma in v tujini nam pravijo: »Ne daj se, Slovenija! Vztrajaj v svoji neodvisnosti in ne popusti v pravični borbi pred »bratskim«, še vedno boljševidnišim okupatorjem ter v borbi za mir in priznanje. Kljub temu pa sem v dno svoje slovenske duše razočaran in osramočen. Nikjer ni niti glasu od neke »ponižanih in razžaljenih« nekdanjih jetnikov, preganjenih in svojev pokončanih, čeprav izgon »bratskega« okupatorja in neodvisna Slovenija tudi za nas pomenita zmago pravičnosti, četudi šele na jesen življenja.

Združenje slovenskih jetnikov in preganjenecv jugoboljševizma v najbolj odločujočih trenutkih slovenskega bivanja ne najde nobene besede. Tudi »združeni ob lipi« se niso oglasili. Prav tako ne ostala združenja, ki imajo podobne cilje kot prej omenjena: Goli otok, Slovenska nova zaveza, Društvo za zaznavanje zamožnih grobov, Združenje žrtve komunističnega nasilja, Združenje prisilnih nemških vojakov pa tudi nezdrženi dachavci. Tih so, kljub temu da imamo vsi pripadniki združenj podobne cilje. Vsi smo »veteranska«

združenja jetnikov, preganjenih, beguncev, svojev pokončanih, bodisi med vojno ali po njej v jugoboljševistični revoluciji. Predvsem pa je vsem združenjem skupna pripadnost slovenstvu.

Kljub skupnemu slovenstvu vseh pa danes, ko je slovenstvo na največji preizkušnji, nobeno od naših združenj ne stori nič. Tako upadljivo nič, kot tudi nekdanji boljševiški in oevovski prvaki, za katere se bojim, da se jim še vedno kolca po jugoboljševizmu.

Toda ostanimo pri sožitju in iščimo tisto, kar nas združuje, ne pa, kar nas razdvaja, slovenstvo pa naj postane naš skupni nadzor. Obiskal sem, hodeč med barikadami, spominsko lipo na ljubljanskih Zalah in zrl v mogočno znamenje križanega z nebo dvigajočimi rokami, sedaj nerazumljivo ukleščanih v nekakšno kletko. Nad kom sin človekov dviga roke k bogu? Ali samo nad tistim, kar se je pred pol stoletja dogajalo na slovenski zemlji? Ali tudi nad tistim, kar se dogaja danes? Tudi nad molčečimi združenji »ponižanih in razžaljenih«!

ZDENKO ZAVADLAV
Ljubljana

Kolpa spet samotna teče

Turizem v dolini gornje Kolpe blokiran

OSILNICA — »Ko sem pred sedemindvajsetimi leti prišel sem, sem ves navdušen vzkliknil, da je ta pokrajina prava mala Švica,« se spominja svojega prvega službenega stika z gornjim Obkolpjem zdravnik Stanko Nikolič. Svojega mnenja po tolikih letih doktor Nikolič se ni spremenil, če pa je v tem času postala dežela še bolj zapuščen in divja, pa gotovo ni njegova krivda. On se je namreč vseskozi zavzeto boril, da bi pokrajini vdahnil dušo, in ni vrgele puške v koruzo tudi potem, ko so to storili mnogi drugi, katerih prva naloga je bila bdeti nad tukajšnjim življenjem. Tako je postal iz borca za zdravje sokrajanov tudi borec za zdravje pokrajine. Zdrava pokrajina pa mora biti živa, sposobna lastne regeneracije in samoočiščevanja. Moderno življenje je žal tudi temu odmaknjeno — prva skrb varstvo okolja in s tem v zvezi predvsem čiščenje reke Kolpe,« pravi dr. Stanko Nikolič, ki je tudi predsednik sveta krajevne skupnosti Osilnica in hkrati poslanec v občinskem zboru krajevne skupnosti. V tem zboru je njegov glas pogosto slišati, saj nikakor neče dopustiti, da bi zgornje Obkolpe, geografsko precej odmaknjeno, tudi sicer padlo v pozabo. Kar se turizma tiče, je bilo narejenega že marsikaj, pomemben pa je tudi dogovor treh občin o varovanju reke

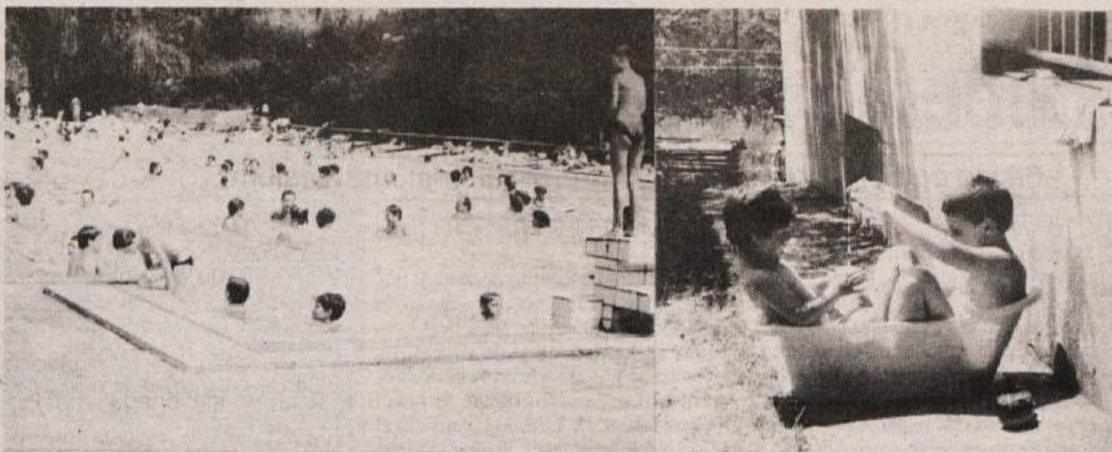

Dr. Stanko Nikolič

Kolpe, ki je po čistoči iz prve kategorije že padla v drugo. Z odstranjevanjem divjih odlagalšč, odvažanjem smeti, gradnjami čistilnih naprav in pametnim kmetovanjem bi bilo moč spremeniti zadevo zopet na bolje. To vse je v rokah prihodnjih Obkolpljanov, nemočno pa opazujejo politična dogajanja v Jugoslaviji, ki so povzročila, da je v njihovo dolino prihajalo vse manj turistov, dokler ni dotok letošnje poletje povsem usahnil. Samota in osamljenost deluje moreče in bati se je, da bo to zopet povzročilo val izseljevanja.

»Letošnja turistična sezona je popolnoma blokirana,« ugotavlja dr. Stanko Nikolič, »vendar mi ne smemo odnehati. Vse razvojne načrte bomo razvijali naprej, seveda upošasnje in z določenimi prioriteta. Postoriti moramo vse, da bodo turisti prihodnje leto našli našo dolino še bolj čisto in prijazno.«

T. J.

TOPLICE SPET POLNE — Prava poletna vročina in sopara je zadnji vikend spet do zadnjih kotičkov napolnila bazene v Dolenjskih in Smarjeških Toplicah, ogromno kopalcev pa so imele tudi naše reke. Preveč oddaljeno morje ali prepolne toplice pa se da za prvo silo nadomestiti tudi na domačem vrtu. (Foto: Z. L.-D.)

Birokracija pa res taka!

Kaj vse bi moral storiti, da bi dobil 368 din regresa za nakup trsnih cepeljenk — Več stroškov

Čim več je institucij, ki naj bi pomagale nekemu kmetu, tem slabše le-ta živi. Mislim sem, da je s prihodom demokracije in tržnih zakonitosti birokracija odzvonila, a sem se zmotil.

Letos sem v metliški kmetijski zadruzi kupil 46 trsnih cepeljenk po 12 din, pri vsaki od njih pa naj bi imel 8 din regresa (mimogrede: v Vivodini so cepeljenke brez regresa po 10 din). Da bi bil upravičen do regresa, ki bi znašal 368 din, bi moral prinesiti sedem različnih potrdil. In sicer potrdilo, da sem vpisan v register pridelovalcev grozdja in redno prijavljam pridelek, da imam najmanj 0,6 ha vinograda za obnovo, posaditev ali dosaditev. Priložiti bi moral fotokopijo obrazca R1, ki se dobi na občinskem komiteju za kmetijstvo, ter fotokopijo prijave pridelka grozdja oz. vina za leto 1990. Zahtevali so še fotokopijo računa za cepeljenke, pozitivno

mnenje območnega specializiranega pospeševalca ter podpis odgovorne osebe vlagatelja, ki s tem jamči verodostojnost podatkov.

Če bi hotel dobiti vse, kar so od mene zahtevali, bi moral iti enkrat v Ljubljano, petkrat na skupščino občine ter si prebrati Uradni list. Zataknilo pa se mi je pri fotokopiji prijave pridelka grozdja oz. vina za preteklo leto, ker sem spil preveč pridelka in ga dal premalo v industrijsko predelavo. Zato bom moral brez regresa saditi šmarnico.

NIKO PODREBARAC
Metlika

• Ne vem, koliko vpliva bomo imeli v evropski kuhinji. Bojim se, da bomo, vsaj spočetka, lupili krompir. (Janko Smole)

ZA DRAGE MEDICINSKE INSTRUMENTE

V sklad za drage medicinske instrumente pri OORK so prispevali: Osnovna organizacija sindikata Gostinske in turistične šole Izola — namesto venca za pokojnega Ivana Urha iz Metlike 1.500 din; Vzgojno-varstvena organizacija Novo mesto — namesto venca za pokojnega moža sodelavke Stanke Strgar 2.000 din; Razvojno raziskovalni center Novo mesto — namesto cvetja na grob Franca Strgarja sodelavca 1.500 din; Ivan Kranjc, Adamičeva 38, Novo mesto — namesto cvetja pokojne Ane Golob iz Šegove 73.500 din; sosedje iz Cankarjeve ulice, Novo mesto — namesto cvetja v slovo pokojne Marije Urbas 2.720 din; družina Rupnik, Cankarjeva 30, Novo mesto — namesto cvetja na grob Marije Urbas iz Cankarjeve 28, 1.000 din; Osnovna šola Koseze, Ljubljana — namesto venca ob smrti Ivana Urha iz Metlike 850 din; Krka, tovarna zdravil, služba za računalništvo, Novo mesto — namesto venca na grob mame sodelavke Neli Ravbar 2.800 din; vaščani Regerče vasi — ostanek od venca za pokojno mamo Marijo Šmajdek 2.200 din; Srednja kmetijska šola Grm, Novo mesto — namesto cvetja na grob očeta Dragice Kranjec 1.800 din.

Vsem darovalcem iskrena hvala!

Poziv k miru

Apel slovenskih žensk

Trinajst tisoč svobodno in mirojljubno mislečih slovenskih žensk, mater oziroma staršev je 9. in 10. julija pozvalo poslanke Skupščine Republike Slovenije, naj sprejmejo brionsko deklaracijo in nadaljujejo prizadevanja v smeri strpnega osveščanja ljudi, narodne zavesti in narodne zvestobe, naj spodbujajo intimitne človeške želje proti prelivanju krvi in strpno in dostojanstveno po diplomatski, politično realni in mirni poti nadaljujejo začetno pot demokratizacije družbenih odnosov in narodne organiziranosti. Zahtevale smo, da resno in odgovorno prisluhnejo našemu klicu, ker je to njihova moralna dolžnost. Številčna prevlada žensk zahteva, da v trenutku, ko del manjšine prebivalstva vodi človeštvo v popolno katastrofo, povzdignemo glas, da izpovemo svojo intimno željo proti prelivanju krvi, in tiste, ki se medsebojno ubijajo, nam vsak dan grozijo, ubijajo naše otroke, ropajo in požigajo domove, zaustavimo na tej krvavi poti. Samoiniciativno, skupno vplivamo na tiste, ki v našem imenu odločajo o svoji in naši usodi, o usodi naših otrok in od katerih je odvisev mir in človeka vredno življenje današnjega časa. To je med drugim zapisala Samoiniciativa 100 žensk in mater Republike Slovenije v Apelu svobodno in mirojljubno mislečim ženskam in materam narodov in narodnosti Jugoslavije.

Komunalna delo na ogled postavi

Predstavitev dela podjetja in ogled komunalnih objektov za predsednike KS

NOVO MESTO — Prvi dan osamosvojen Slovenije in zadnji dan pred vojaško agresijo na Slovenijo je novomeška Komunalna pripravila za predstavnike krajevnih skupnosti iz novomeške občine ogled nekaterih pomembnejših komunalnih objektov, od osrednje čistilne naprave preko komunalne deponije na Leskovcu do največjega vodnega rezervoarja nad Otočcem in črpališča v Družinski vasi. Seveda so gostom predstavili tudi organizacijo, delovanje, uspehe, težave in načrte novomeške Komunele.

»Naš cilj je, da našo dejavnost ljudje čim bolj spoznajo, kajti konec koncev gre za naše stranke,« pravi direktor Komunele Adolf Zupan. »Nasploh bomo v našem podjetju uvedli tako imenovani sistem odprtih vrat, želimo, da se tudi podjetja, ki so seveda naše pomembne stranke, spoznajo z našim delom, uspehom, problemi in načrti, od njih pa mi lahko dobimo koristne povratne informacije. Radi bi tudi zavrnili neutemeljene očitke, da smo monopolisti,« pravi direktor Zupan.

Njihov letošnji plan je zelo obsežen, vrednostno pa tudi po obsegu skoraj še enkrat večji kot lani. Res pa je, da ta plan sloni v glavnem na sistemu cen komunalnih storitev. Te pa so v primerjavi s cenami teh storitev v drugih slovenskih občinah nekje na sredji, to velja zlasti za vodooskrbo, kanalščino in čiščenje odpadnih vod. Pri odvozu odpadkov pa je novomeška Komunalna, kljub temu da kupuje zabojnike in plačuje rento krajevni skupnosti Brusnice, na katere ozemlju je deponija v Leskovcu, med cenejšimi v Sloveniji. Če upoštevajo samo osnovni odvoz odpadkov, se pravi brez nakupa zabojnikov in brez rente KS Brusnice, pa so sploh najcenejši.

V Komunalni je danes zaposlenih 171 ljudi, kar je 28 manj kot konec lanskega leta, ob tem pa se širi dejavnost odvoza odpadkov, dobili pa so še novo dejavnost — plinifikacijo. »Poleg tega zmanjšanja zaposlenih ob hkratnem širjenju

dejavnosti izvajamo še program racionalizacije poslovanja, ki temelji na povečanju produktivnosti, boljšem izkoristku opreme ter boljši organizaciji dela. Računamo, da bomo s tem letos prihranili 5 milijonov dinarjev,« pravi Zupan. Glede na to, da se večkrat govo-

ri o visokih plačah v Komunalni, pa je direktor postregel s temi podatki: glede na težavnost dela (delo na čistilni napravi, odvoz odpadkov, delo na komunalni deponiji, čiščenje javnih površin, pogrebna dejavnost) naj bi bile plače v Komunalni 20 do 30 odst. večje, kot znaša povprečje v gospodarstvu, dejansko so pa za 20 odst. nižje. Med štirimi dolenjskimi komunalnimi podjetji je novomeško po plačah na predzadnjem 3. mestu. Le Trebanjci so maleznost za njimi.

A. B.

OGLED ČISTILNE NAPRAVE — Med drugim so si predsedniki krajevnih skupnosti iz novomeške občine ogledali tudi osrednjo čistilno napravo v Ločni. Na sliki: v »komandni sobi« čistilne naprave. Po končanem ogledu pomembnejših komunalnih objektov in seznanitvi z delom, uspehi, problemi in načrti Komunele so bili gostje zadovoljni in so izrazili željo, da bi tudi druga javna podjetja pripravila podobna srečanja. (Foto: A. B.)

Skrbno varovana voda

Posebni varnostni ukrepi pri oskrbi z vodo —

NOVO MESTO — Že od konca maja, še posebej pa v času agresije na Slovenijo, novomeška Komunalna posebno pozornost posveča varovanju oskrbe s pitno vodo. Na vseh vodovodnih sistemih in upravljanju Komunele, preko katerih se oskrbuje s pitno vodo več kot 80 odst. prebivalcev novomeške občine, so v najbolj kritičnih dneh jemali vzorce vode za analizo vsak dan, v normalnih razmerah pa topično enkrat na teden. Dvakrat, ko je šlo za posebno opažanja, pa so vzeli vzorec za posebno natančno spektrografsko analizo vode. V vseh primerih je bilo vse v redu in razen nekaterih sporočil o gibanju neznanih oseb v bližini komunalnih objektov tudi ni bilo nič sumljivega. Pri tem gre posebno priznanje prebivalcem

v bližini teh komunalnih objektov, ki so takoj sporočili karkoli nenavadnega.

Vse pomembnejše objekte za vodooskrbo so v teh dneh tudi fizično varovali, pri ostalih pa so opravljali redne dnevne in nočne obhode. Za to so do konca prejšnjega tedna porabili več kot 2500 delovnih ur in prevozili več kot 7000 km. Seveda je vse to za Komunalno dodaten in neplaniran strošek. Poleg tega je Komunalna v tem času, ker precej tovarni ni delalo, prodala kakih 90.000 kubikov vode manj, kot bi je sicer, in tako izgubila 2 milijona dinarjev. Računajo, da bodo izpad prihodka in dodatni stroški zaradi vojne to podjetje veljali 4 do 5 milijonov dinarjev.

A. B.

Grajska Ančka

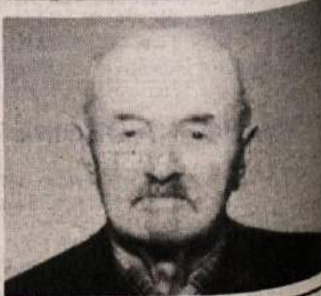
OTOČEC — Anica Prosinček si je mesto v tem zapisu zaslužila predvsem zato, ker je zaslužila pokoj dočakala za šankom velike restavracije starega otoškega gradu, kjer je vseh 32 let mešala in varila pijače, kave in druge napitke zahtevnim italijanskim, nemškim in drugim gostom. Svoj zadnji delovni dan je opravila že pred mesecem dni, od svojih sodelavcev v strežbi, kuhinji in vodstvu podjetja pa se je poslovila tik »pred vojno«, ko je bil grad Otočec še do zadnjega kotička napolnjen z gosti. Danes se sem ter tja prikaže kakšen zaskrbljen obraz, ki še kaj popije, da bi se v miru ušel in noč prepsal v gradu, pa ga je že težko prepričati.

Naša »grajska Ančka« se tako slabega dne v vseh svojih službenih letih ne spominja. »Gostov je bilo vedno dovolj, pa nikoli preveč. Naše osebe si je vedno želelo, da bi jih bilo še več, saj smo se zavedali, da je to tudi naš kruh. Pod pokojnim Lampretom smo se razdajali in gradili; to je bil človek, kakršnega bi težko še našli. Za vsakega delavca je imel dobro besedo. Za gostinstvo nas je znal navdušiti,« se svojega dolgoletnega direktorja spominja Anica.

Na koncu si je zaželela, da o Otočcu ne bi nikoli slišala slabe besede, da bi natakariji in drugo osebe delali kot nekdanja »stara garda«, da ob dobrih gostih ne bi pogledovali na uro. Anica se lahko pohvali, da v 32 letih niti enkrat ni zamudila službe, pa tudi na bolniški ni bila. Zato ni čudno, da ji je ob slovesu segel v roke sam generalni direktor Miloš Kovačič rekoč: »Anica, pogrešali vas bomo. Takšnih delavcev je malo.«

J. P.

Franc Breznikar

Končala se je težka pot Breznikarjevega očeta iz Dobrave pri Trebnjem. Težko je doumel, da spričo visoke starosti, okrog 90 let, ne bi mogel več ogledovati polj in gozdov ter obiskovati svojih prijateljev, s katerimi je tako rad posedal ter obujal spomine na mlada leta. Kako rad je hodil v vinsko gorico, najprej obdelovat, kasneje pa ogledovat, kako je s trtjem.

France se je rodil leta 1899 v Dragi nad Šentrupertom v številni kmečki družini med osmimi otroki. Priučil se je tesarskim in kolarskim delom, kar je opravljal vsa leta. Tudi v Franciji je bil na delu dve leti. Znal je ceniti tujino, vendar je znal povedati. Nazadnje je bil zaposlen pri podjetju Pionir v Novem mestu, kjer je delal vse do upokojitve.

V družini so se mu rodili trije otroci. Hčerka je odšla v Kanado, starejši sin je ostal doma, eden pa živi v Ljubljani. Radi so obiskovali rojstno hišo, so se praznovanju očetove 90-letnice so se zbrali okrog njega in zapeli tiste njegove stare domače pesmi. Oče tudi v pokojni ni počival, še vedno je izdeloval mlince, kadi, stulce, grablje, lesene žlice in podobno. Pred kratkim je njegovo zadnje začelo pešati in pred tremi tedni je umrl. R. MAJER

Ribnica in njena vojna škoda

Škode zaradi bojev je malo, več pa zaradi posledic vojnega stanja, saj so pretrgani tokovi pretoka robe

RIBNICA — Na seji ribniškega občinskega izvršnega sveta, ki je bila 12. julija, so razpravljali o do takrat povzročeni vojni škodi in položaju ribniškega gospodarstva.

Ugotovili so, da je bilo neposredne vojne škode na stavbah gostilne in trgovine v Ortneku za 21.300 din. Jugoslovanska armada pa je pridržala še pet vilicarjev Inlesa in avtodvigalo Rika.

Največ škode je nastalo zaradi pomanjkanja repromateriala, ovrzanega prometa, kar je imelo za posledico zmanjšanje proizvodnje, izvoza in sploh blagovnih tokov. Škoda je še zato, ker so delavci vpoklicani v TO; zaradi pomanjkanja repromaterialov pa so delavci tudi na letnih ali izrednih oz. neplačanih dopustih.

Posebna škoda pa nastaja tudi zato, ker kupci iz južnih krajev in republik ne plačujejo dobavljenega blaga in proizvodov. Tudi narodna banka Jugoslavije ne izpolnjuje vplačil od proizvodov, prodanih v tujino, pa tudi drugih obveznosti.

To poročilo, podano na zadnji seji občinskega izvršnega sveta, zajema predvsem stanje v podjetjih Inles, Rika, ITPP in Donit, ki so že poslala svoja poročila, medtem ko poročil iz ostalih podjetij še ni. Na seji so tudi člani drugih podjetij poudarili, da bo poslednja škoda zelo velika. Sklenjeno je bilo, da bo komisija za ugotavljanje škode zaradi vojne delovala še naprej.

J. P.

nagrajuje naročnike Dolenjskega lista

ZAVAROVALNICA TILIA iz Novega mesta, Cesta herojev 1, s svojimi predstavništvi v Metliki, Črnomlju, Kočevju in Trebnjem ter zavarovalnimi agencijami v Ribnici, Grosuplju in Krškem, nagrajuje naročnike Dolenjskega lista.

Nagrada Zavarovalnice TILIA je premoženjsko zavarovanje v višini 2.500 dinarjev. Če je premoženje izžrebanca že zavarovano, nagrado lahko podari prijatelju ali sorodniku, važno je le, da bo tudi on naročnik Dolenjskega lista.

Ta torek je imel največ sreče pri žrebu Ernest Schauer, C. B. E. 118, Metlika, naročnik od leta 1959, ki naj se čimprej zgloši na predstavništvu Zavarovalnice TILIA v Metliki.

OBVESTILO

Uporabnike telefonskih storitev obveščamo, da bodo telefonski naročniki avtomatske telefonske centrale Brusnice vključeni v novo centralo dne 19. 7. 1991. S tem dnem bodo za obstoječe naročnike Brusnic veljavne klicne številke, objavljene v oklepajih v Telefonskem imeniku R Slovenije 1991/92.

PTT PODJETJE
NOVO MESTO

SKUPŠČINA OBČINE TREBNJE IZVRŠNI SVET Goliev trg 5

ponovno objavlja

javno licitacijo osnovnih sredstev,
ki bo v
torek, 23. 7. 1991, ob 12. uri

v veliki sejni sobi skupščine občine Trebnje:

1. osebni avto Zastava 750, letnik 1982	14.400,00 din
2. osebni avto Renault, letnik 1985	56.000,00 din
3. terensko vozilo LADA NIVA, letnik 1986	90.000,00 din
4. počitniška prikolica Adria IMV, letnik 1982, osem ležišč, postavljena v avtokampu Straško na otoku Pagu, nevozna. Izklicna cena	25.000,00 din

Ogled avtomobilov je mogoč na dan licitacije, dne 23. 7. 1991. Plačilo varščine v višini 10% od izklicne cene bo 23. 7. 1991 od 10. do 12. ure v računovodstvu SO Trebnje. Udeležencem, ki pri licitiranju ne bodo uspeli, bomo varščino takoj vrnili pri blagajni. Nakup bo po sistemu videno — kupljeno. Zlicitirana osnovna sredstva je treba plačati v 3 dneh po licitaciji. Vse davke in druge stroške plača kupec.

NAROČILNICA

Ime in priimek

Kraj in pošta

Ulica

Št. osebne izkaznice

naročam knjigo

Karel Bačer: Iz dolenjske preteklosti

Knjigo, ki stane 250 din, bom plačal po prejeti položnici.

Datum:

Podpis:

Naročilnico pošljite na naslov: Dolenjska založba, 68000 Novo mesto, Ragovska ulica 7 a.

PIONIR

Nova trgovina z gradbenim materialom

PIONIR — PIMEX:

vse za izgradnjo vašega doma, delavnice, poslovnega prostora...

v Cegelnici pri Bršljinu.

Nudimo vam:

- bogat izbor gradbenega materiala, lesa in stavbnega pohištva;
- ugoden nakup lastnega proizvodnega programa po ugodnih cenah in z možnostjo obročnega odplačevanja iz
 - programa lesnih izdelkov: harmonika in preklopna vrata, garderobne omare...
 - programa Keramike: visokokakovostne keramične peči z bogato barvno paleto pečnic.

Nudimo vam tudi prodajo nekurantnega blaga ter lastnih storitev:

- gradbeno-obrtniška, železokrivniška, tesarska in krovška dela, fasaderska in slikopleskarska dela, prevozne storitve ter vsa zaključna dela v gradbeništvu.

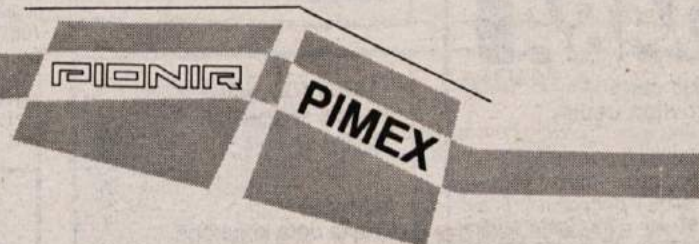
Za elektro in vodovodni material pa obratuje trgovina MKI Pionir na Cikavi.

Obiščite nas!

Prepričajte se o pestri ponudbi in zmernih cenah.

Pionir — Pimex vas pričakuje vsak delavnik med 7. in 18. uro ter ob sobotah med 8. in 13. uro.

Informacije na telefon: (068) 27-147 in 27-119.

Gradimo skupaj!

Podjetje

Avtopromet, gostinstvo in turizem
Novo mesto — Straža

GORJANCI p.o.

Vavta vas 36, p. Straža pri Novem mestu

objavlja prosto delovno mesto

VODJA PRAVNE SLUŽBE

Od kandidata pričakujemo:

- obvladovanje strokovnega področja pravnih zadev
- poglobljeno in zavzeto zastopanje podjetja pred organi in sodišči
- prizadevno, strokovno in kreativno delo na področju statusnega urejanja v podjetju.

Za uspešno delo in obvladovanje navedenih opravil mora kandidat imeti:

- visoko izobrazbo pravne smeri,
- 2 leti ustreznih delovnih izkušenj.

Izbranimu kandidatu nudimo:

- sklenitev delovnega razmerja za nedoločen čas, s polnim delovnim časom, s posebnim pogojem poskusnega dela v trajanju 6 mesecev
- zanimivo in dinamično delo z možnostjo napredovanja
- možnost rešitve stanovanjskega problema z dvosobnim stanovanjem v Novem mestu.

Pisne ponudbe z dokazili pošljite na naslov: GORJANCI, Vavta vas 36, pošta Straža, v 15 dneh po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

DOLENJSKI LIST

NAROČILNICA

Naročam tednik Dolenjski list. Pošiljajte mi ga na naslov

Priimek in ime:

Ulica in hišna št.:

Poštna številka in kraj.:

Št. osebne izkaznice:

trgovina na debelo in drobno p.o.

NOVOTEHNA

Novo mesto, Glavni trg 10,

objavlja

javni razpis za prodajo poslovnih prostorov v središču Metlike, ulica Trg svobode 6, in sicer:

poslovni prostor v skupni izmeri 179,06 m², od tega:

klet	39,69 m ²
pritličje	112,17 m ²
nadstropje	27,06 m ²

Poslovni prostori so opremljeni z opremo kolektivne in individualne rabe. Izhodiščna cena znaša 270.200 DEM po srednjem tečaju v dinarski protivrednosti.

Merila za izbiro najugodnejšega ponudnika so:

— cena

— rok plačila.

Pisne ponudbe je treba oddati najkasneje v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: NOVOTEHNA, Trgovina na debelo in drobno, p.o., Novo mesto, Glavni trg 10, z oznako »Ponudba za poslovni prostor«.

Ponudnike bomo o rezultatih razpisa pisno obvestili v 15 dneh po odpiranju ponudb.

Informacije: NOVOTEHNA, Trgovina na debelo in drobno, tel.: 068 21-737, int. 32.

SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM NOVO MESTO Ulica talcev 3 NOVO MESTO

razpisuje

prosta delovna mesta

- učitelja angleškega jezika, VIS, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom,
- učitelja angleškega jezika, VIS, za določen čas od 1. 9. 1991 do 31. 8. 1992, s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)
- učitelja angleškega in nemškega jezika, VIS, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom
- učitelja prehrane in poznavanja pijač, VIS, dipl. ing. živilske tehnologije, za določen čas, s polnim delovnim časom od 1. 9. 1991 do 31. 8. 1992 (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)

Kandidate vabimo, da pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na naslov šole v 8 dneh po objavi razpisa. O izidu razpisa bomo kandidate obvestili v 10 dneh po opravljeni izbiri.

Na podlagi sklepov skupščin podjetij poslovnega sistema

NOVOLES

objavljamo

RAZPIS

za delovno mesto
direktorja podjetja:

- NOVOLES — BOR, mize in leseni polproizvodi, Krško, d.o.o.
- NOVOLES — LIPA, struženi elementi iz lesa, Kostanjevica, d.o.o.
- NOVOLES — Žaga, proizvodnja žaganega lesa, Soteska, d.o.o.
- ERGO, proizvodnja galanterije in opreme, Straža, d.o.o.
- NOVOLES — VEZAN LES, furnir, vezane plošče, slojasti elementi, Straža, d.o.o.
- NOVOLES — SIGMAT, proizvodnja strojev in naprav, Brestanica d.o.o.
- NOVOLES — AET INŽENIRING, avtomatizacija, energetika, tehnologija, Straža, d.o.o.
- NOVOLES — ENERGETIKA IN STORITVE, energija in vzdrževanje, Straža, d.o.o.
- NOVOLES — PLOSKOVNI ELEMENTI, pohištveni polproizvodi, Trebnje, d.o.o.
- NOVOLES — LIGNUS, žagan in decimiran les, Straža, d.o.o.
- NOVOLES — KANU, plovila, Veliki Podlog, d.o.o.

Pogoji:

Kandidati morajo poleg pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

a) pod zap. št. 1, 2, 3, 4, 9 in 10:

— najmanj višja izobrazba tehnične, ekonomske ali organizacijske smeri

pod zap. št. 5, 6, 7, 8 in 11:

— visoka izobrazba tehnične, ekonomske ali organizacijske smeri

b) pod zap. št. 1 do 8:

— 5 let prakse na področju vodenja

pod zap. št. 9 in 10:

— 2 leti prakse na področju vodenja

pod zap. št. 11:

— 3 leta prakse na področju vodenja

c) vsi kandidati morajo znati en tuj jezik.

Kandidati naj pošljejo prijave v 8 dneh po objavi na naslov: »NOVOLES«, lesna industrija, p.o. Straža, Na žago 6 — s pripisom: PRIJAVA NA RAZPIS.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po odločitvi.

tedenski koledar

Četrtek, 18. julija — Miroslav Petek, 19. julija — Zlata Sobota, 20. julija — Marjeta Nedelja, 21. julija — Danijel Ponedeljek, 22. julija — Dan vstaje Torek, 23. julija — Brigita Sreda, 24. julija — Kristina

LUNINE MENE
18. julija ob 16.11 — prvi krajec

kmetijski stroji

TRAKTOR FERGUSON 577, dva pogona, 1500 delovnih ur, s kabino, ali deutz, 60 KM, s prednjim nakladačem riko, prodam ali zamenjam za manjšega. Franjo Pernar, Vukovo selo 46 (trgovina), Senkovec (pri Dobovi). 4249
TRAKTOR Same delfino 4 RM, 350 delovnih ur, prodam. Ederjic, Zilje 55, Vinica. 4256
TRAKTOR Torpedo — deutz TD 55 a, nov, s pogonom na 4 kolesa, prodam. 44-627, 44-870. 4283
TRAKTOR Cormick, 43 KS, prodam ali menjam za lažjega. Boris Znidaršič, Orešje 36, Sevnica. 4291
MLATILNICO, skoraj novo, dela do čistega, prodam. Franc Škerjanc, Roženberg 7, Sentrupert. 4298
KOMBANJ EPLE 211 H, brezhiben za žetev, in kosilnico BCS 50, ugodno prodam. 069/44-011. 4307

kupim

BUKOVA DRVA, 10 m, kupim. 21-239. 4245

motorna vozila

LADO KARAVAN, letnik 1987, prodam. Henigman, Dolenjske Toplice. 65-129. 4237
GOLF DIESEL, letnik 1987, prodam. Informacije na 23-066. 4238
FIAT 126 P, letnik 1986, in motor ATX, letnik 1989, prodam. 76-571. 4242
126 P, letnik 1983, registriran do decembra ugodno prodam. 068/76-140. 4145
Z 750, letnik 1982, prodam ali menjam za motor. Registracija je potekla. 40-088. 4243
126 GL, letnik 1990, prodam. Novak, Nad mlini 21, Novo mesto. 4247
GOLF D, letnik 1988/12, prodam. 25-341. 4248
R 4 GTL, letnik 1988, prevoženih 31000 km, ugodno prodam. Mali Vrh 8, Mirna Peč. 4249
126 P, letnik 1985, registriran do novembra, prodam. Mestne njive 6, 28-262. 4250
VW 1200, letnik 1974, in opel rekord, letnik 1979, prodam. 0608/67-432. 4251
Z 101 SKALA, letnik 1989, prodam. 25-134. 4252
R 5 CAMPUS, nov, prodam. 27-134. 4253
R 4 GTL, letnik 1987, prodam. 20-492. 4253
JUGO KORAL 55, letnik 1988, z dodatno opremo, prodam. 64-005. 4254
RENAULT TRAFIC, letnik 1987, prodam. V račun vzamem tudi osebni avto. 85-131. 4255

MALI OGLASI

v ponedeljek
tudi
od 20. do 22. ure

25-747

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. UREDNIŠTVO: Drago Rustja (glavni urednik in direktor), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Zdenka Lindič-Dragas, Martin Luzar, Miljan Markelj, Pavel Perc, in Ivan Zoran.
IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 28 din, naročnina za 3. trimesečje 300 din; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 600 din; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DM (ali druga valuta v tej vrednosti) na leto.
OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 350 din, na prvi ali zadnji strani 700 din; za razpise, licitacije ipd. 400 din. Mali oglasi do deset besed 300 din, vsaka nadaljnja beseda 30 din.
ZIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB — Dolenjska banka d.d. Novo mesto).
NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo 068/23-606, 24-200, naročniška služba, ekonomska propaganda in fotolaboratorij 23-610, mali oglasi in zahvale 24-006; računovodstvo 22-365, telefax: 24-898. Nenaročeni rokopi so v fotografiji ne vračamo. Na podlagi ustreznega republiškega odloka (Uradni list Republike Slovenije, št. 7/91) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov. Časopisni stavek, prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

kino

KRŠKO: 18. 7. (ob 18. uri) ameriški avanturistični film Darkman. 18. 7. (ob 21. uri) japonski erotični film Sex — made in Japan. 21. 7. (ob 18. uri) komedija Žena — hudič.
NOVO MESTO — **DOM KULTURE**: 18. 7. (ob 10., 19. in 21. uri) ameriška komedija Veliki diktator. Od 19. do 21. 7. (ob 19. uri) ameriški grozljivi film Izganjalec hudiča. Od 19. do 21. 7. (ob 21. uri) ameriški erotični film Ruleta strasti. Od 22. do 24. (ob 19. in 21. uri) ter 23. 7. (tudi ob 10. uri) ameriška komedija Zgodba iz Los Angelesa.

HONDO CIVIC 1,6 i hatchback, letnik 1990, metalno sive barve, s kompletno dodatno opremo, prodam. Cena 28.000 DEM. 21-953, 22-843. 4256
PEUGEOT 504 TI, električna okna, premična streha, 115 KM, sive barve, letnik 1977, prodam. Martin Stariha, Kolodvorska 43, Črnomelj. 4258
Z 101, letnik 1979, registrirano, poceni prodam. 45-312. 4258
CTX 80, letnik 1989, in APN 6, letnik 1987, prodam. Potočar, Trška Gora 75 (nad gostilno Pugalj). 4259
AUDI 80, letnik 1974, odlično ohranjen, in JUGO 45, star 3 leta, prodam. 27-338. 4264
R 4, letnik 1990, odlično ohranjen, ugodno prodam. 20-375. 4265
126 P, letnik september 1987, prodam. 85-416, popoldne. 4269
126 P, letnik 1985, registriran do novembra, prodam. Mestne njive 6, 28-262. 4272
Z 101 SKALA, letnik 1989, prodam. 25-134. 4274
R 5 CAMPUS, nov, prodam. 27-134. 4275
JUGO KORAL 55, letnik 1988, z dodatno opremo, prodam. 64-005. 4277
R 4, aprila registriran, z rezervirani deli, ugodno prodam. Kličište na 25-072. 4277
HONDO CIVIC 1,6 i Hatchback, letnik 1990, metalno sive barve, s kompletno dodatno opremo, prodam. Cena 28.000 DEM. 21-953, 22-843. 4278
GOLF JXB, 1600 ccm, letnik 1987/11, ugodno prodam. 51-041, popoldne. 4279
PEUGEOT 504 TI, električna okna, premična streha, 115 konj, sive barve, letnik 1977, prodam. Martin Stariha, Kolodvorska 43, Črnomelj. 4281
FORD FIESTO 1,8 DIESEL, nov, prodam. 26-371. 4282
R 4 GTL, letnik 1984, prodam ali menjam za letnik 1981/82 z doplačilom. Janez Lenart, Tomažja vas 25, Škočjan. 4285
Z 101, letnik 1987, registrirano do 1992/7, prodam. 86-187. 4287
Z 128, letnik 1986, prodam. 65-014. 4288
FIAT 132, letnik 1976, neregistriran, tehnično pregledan, prodam ali zamenjam. 28-793. 4289
126 P, letnik 1988, kot nov, prodam. 27-440, cel dan. 4290
R 4 GTL, junij 1988, prodam. Igor Bučar, Zagrad 6, 68222 Otočec. 4294
JUGO KORAL 45, letnik 1989, ugodno prodam. 27-696. 4295
MASTER, letnik 1982, kason 3,70 m, vozen z B kategorijo, prodam. 73-609. 4300
ZASTAVO 750, letnik 1984, registrirano do 2/1992, prodam za 1800 DEM. Miro Hotevec, Gor. Lakovnice 7, Novo mesto. 4301
LADO 1600, dobro ohranjeno, garazirano, poceni prodam. Cena po dogovoru. 068/76-527. 4302

obvestila

ROLETE, ŽALUZIJE izdelujemo in montiramo po konkurenčni ceni. 068/44-662. 4188
PRODAJAMO kokiši, nesejo šele 8 mesecev. Zelo primerne za nadaljnjo rejo ali zakol. Stane Zdravje, Zalag 17, Novo mesto. 24-594. 4257
PRODAJAMO kokišni nesnice za zakol ali nadaljnjo rejo. Jože Pršina, Dolenjske Toplice, Gregorčeva 5, 068/65-203. 4260
VABIMO vas na otvoritvi samopostrežne trgovine »POD LIPCO«, ki bo v nedeljo 21. julija 1991, ob 15. uri. Rogelj, Rdeči Kal, Dobrič. 4263

JARKICE, odlične nesnice, stare 3 mesece, ugodno prodam. Knafelj, Na trah 8 (Zabja vas). 4297
Poceni prodam dve novi jedilnici SKAND ter BARBARA. 068/43-736 (petek od 17. do 20. ure).

KOSILNICE KAWASAKI IN ECHO

bočne:
20 cm³ — 7.519 din
25 cm³ — 9.860 din
33 cm³ — 10.800 din
nahrbtnne:
33 cm³ — 14.455 din
40 cm³ — 15.022 din
50 cm³ — 16.421 din
vrtno s košem:
3,5KS — 9.200 din

Možnost dostave na dom.
»VALTER« d.o.o., tel. 065-31911 ali 065-21619 po 15. uri.

AVTOMATSKI PREZRAČEVALNIK za preprečevanje soparine v kletih, shrambah itd.

ŽUPAN FRANC, dipl. ing. Prekopa 2 68311 Kostanjevica na Krki tel. 068/42-127

DABA

Najnižje cene — zagotovljen uspeh

Začetek tečaja iz cestnoprometnih predpisov za voznike osebnih avtomobilov v ponedeljek, 8. avgusta, ob 16. uri v Gostinski šoli na Ulici talcev 3 v Novem mestu. Informacije: tel.: 25-580

TILIA

TEHNIČNA TRGOVINA, SERVIS

Bršljin 21, tel: 27-197

UGODNO
— GORILCI z loputo BPD 11.780,00
— CISTERNE 2000 L BPD od 5.445,00
— DALJINSKI TELEFONI s popustom 5% 4.545,40
— RADIATORJI, PEČI, UMIVALNIKI, PIPE
— KABLI, BARVE-LAKI, SAMOKOLNICE

Možnost montaže in brezplačnih prevozov
NOVO — SERVIS GORILCEV

UMETNI KAMEN za oblaganje fasad

po najugodnejših cenah
svetlo sivi 135 din m²
temno sivi 160 din m²
z belimi odtenki 180 din m²
beli 180 din m²
Možne tudi druge barve.

Mogoča dostava na dom in tudi polaganje

»KOŠMRLJ«, d.o.o. Meniška vas 7, Dol. Toplice tel. 068/65-557

ROBERT'S elektronik d.o.o. Novomeška c. 79 68351 STRAŽA pri NM Tel. 068/22 090

—MONTAŽA SATELITSKIH TV NAPRAV
—MONTAŽA KLASIČNIH ANTENSKIH NAPRAV (tudi program HTV-3)
—POPRAVILNO CE IN UKV RADLSKIH POSTAJ
—PRODAJA UNIVERZALNIH MERILNIH INSTRUMENTOV FIRME »METEX«
—SVETOVANJE PRI NABAVI USTREZNE ANTENSKE OPREME

Obveščamo cenjene stranke, da bo žrebanje, najavljeno za 29. 6. 1991, izvedeno v soboto 20. 7. 1991.

VAKO d.o.o., VAKO SERVIS Kolodvorska 56, Črnomelj Tel. 068/52-073, 52-555, 53-173 Fax: 068/52-073, 53-173

POSLOVNI PROSTOR, velikost 40,48 m², lokal zgrajen do III. građenbene faze, na novi avtobusni postaji v Novem mestu ugodno prodam. Informacije na 061/223-231, 068/20-512

VEDEŽEVALK v Novem mestu dne 27. julija 1991! Tel. (065) 26-839.

STREŠNA OPEKA po konkurenčnih cenah, z večletnim jamstvom za kvaliteto in z dostavo na dom! Istočasno vas obveščamo, da sprejemamo naročila za vrtno in cestne robnike. Priporoča se Cementinarstvo Urbič, Dol. Dobrava 12, Trebnje, tel. 45-564, 45-448. (P29-3MO)

Podjetje za trgovino in trgovska zastopništvo **MOJ DOM, Velika Bučna vas 1, Novo mesto (nasproti cestnega podjetja), vam nudi vse vrste dekorativnega blaga, zavese, prirole, otroški program Ideja iz Kamnika, posteljna pregrinjala, prešite odeje iz dekorativne blazine Odeje iz Škofje Loke, pa tudi posteljne nadvložke, spalne vreče in ležalne stole.**
Naša novost pa je otroško spodnje perilo po zelo nizki ceni, otroške pižame, trenirke, kavbojke, žabice za dojenčke ter ženske nogavice, žensko in moško spodnje perilo. In še ta ugodnost: pri nakupu nad 1000 din: možnost plačila na dva čeka.
Pohitite, ne bo vam žal! Se priporoča trgovina MOJ DOM

Osnovna šola Katja Rupena, Novo mesto,

razpisuje prosta dela in naloge

učitelja razrednega pouka — PRU ali P — za določen čas (od 1. 9. 1991 do 31. 8. 1992)

Prijave z dokazili o strokovnosti pošljite v 8 dneh po objavi.

prodam

PERZIJSKE MUCKE prodam. 061/860-286. 4239
PRODAM 200 l črnega in 300 l belega vina. Drago Milčinovič, Grabrovec 3 a, Metlika. 4240
AMERIŠKE PITBULL TERIERJE, stare 7 tednov, prodam. 062/36-619. 4244
KONTEJNER (240 x 350 x 220) prodam. Bršljin 17 a, Novo mesto.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža, očeta, brata, starega ata, tasta in strica

IGNACA COLARIČA

iz Malega Mraševega 7 pri Podbočju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje. Zahvaljujemo se tudi vaškemu GD Malo Mraševo za spremstvo ob pogrebu, govorniku za poslovilne besede ob odprtem grobu, obrtnemu združenju Krško, Zvezi borcev in ribiškiemu društvu. Posebna zahvala interni bolnišnici Novo mesto, dr. Janezu Kramarju in drugemu zdravniškemu osebju, pevčev za zapete pesmi, g. župniku za lepo opravljeni obred in vsem, ki ste nam pisno ali ustno izrekli sožalje.

Žalujoci: vsi njegovi
Malo Mraševo pri Podbočju, julija 1991

ZAHVALA

Ni več trpljenja ne bolečine, življenje je trudno končalo svoj boj, saj v življenju si mnogo prestal, zdaj v zemlji domači mirno boš spal.

V 85. letu starosti nas je zapustil mož, oče in stari oče

JANEZ KRHIN

iz Gorenjega Gradišča 27 pri Šentjerneju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in vaščanom, ki so bili z nami v težkih trenutkih, nam izrazili sožalje, pokojnemu poklonili toliko cvetja in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Hvaležni smo Iskri Hipot in Uporom iz Šentjerneja ter IMV iz Novega mesta za izraženo sožalje in cvetje. Našo hvaležnost izrekamo cerkvenemu pevskemu zboru, sestram de Notre Dame, Skupnosti Loyola, gospodu župniku in ostalim duhovnikom za lepo opravljeni obred. Vsem iskren Bog povrni za vse!

Žalujoci: vsi njegovi

službo dobi

IŠČEMO potnike za prodajo tekstila na terenu. Lasten prevoz, dober zaslužek. 4152
POZOR! Se želite vključiti v skupino potnikov na terenu? Velika izbira artiklov, dober zaslužek. 068/84-791. 4266
SODELAVCE, oziroma sodelavke za prodajo tekstilnih izdelkov na terenu iščemo. Potrebujete avto in proste vikende. Informacije na 25-961. 4286

Iščem delavca za dimnikarske storitve in servisiranje gorilcev s prakso. 068/43-736 (petek od 17. do 20. ure).

ženitne ponudbe

DOLENJSKA DEKLETA so najboljša dekleta, pravijo fantje in jih vabijo v AFRODITO, ženitveno posredovalnico v Kranju, od 8. do 14. ure, v četrtek in petek pa od 14. do 19. ure na 064/324-258, da se spoznajo. 4241

preklICI

PERO JONIČ, lastnik bifeja na Ru-perčvrhu, sporočam vsem krajanom in bralcem Dolenjskega lista, da so vse klevete na moj račun neresnične in neutemeljene. Vsakogar, ki bo še naprej širil laži o meni in moji družini, bom sodno preganjal. 4292

posest

GOZD (1 ha) pri Potov Vrh prodam. Miha Srebrnjak, Smolenja vas 90, Novo mesto. 4306
STAREJŠO HIŠO in 1200 m² zemlje v Črnomlju prodam. Informacije na Prešernovi 9. 4308

ZAHVALA

Delo, trud, trpljenje, tvoje je bilo življenje. Bolečine si prestala, zdaj boš v grobu mirno spala.

V 68. letu nas je zapustila naša draga mama, stara mama, teta in botra

MARIJA JANEŽIČ

s Hrastulj 26 pri Škočjanu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in vaščanom, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje ter pokojnici darovali vence in cvetje in jo spremili na njeni zadnji poti. Hvala tudi g. župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: sinova Mirko, Slavko in hčerka Zdenka z družinami ter ostalo sorodstvo

IZ NOVOMESKE PORODNIŠNICE

Od 3. do 12. julija so v novomeski porodnišnici rodile: Zeljka Ljubanovič iz Metlike — Aleksandra, Elizabeta Papež iz Jablana — Majo, Zalka Vrbanac iz Dargovca — Veroniko, Jožica Korošec iz Čadince — Janeza, Helena Novak iz Dol. Kantelevega — Tjašo, Kastelec Stanislava iz Pristave — Stašo, Martina Peterlin iz Straže — Darjo, Terezija Hočevar iz Krme — Davorina, Slavica Juršič iz Dobreve — Katjo, Olgica Komljenovič iz Srege Loga — Alena, Štefka Vidic iz Hruševca — Barbaro, Štefka Benčina iz Drame — Ignaco, Jožeta Barle z Gorenjih Selc — Melito, Darinka Golob z Rateža — Simono, Marjeta Turk iz Leskovca — Anito, Martina Dragman iz Polhovice —

Roka, Bernarda Virant iz Mokronoga — Emo, Silva Uhernik iz Otočca — Nino, Alenka Novak iz Šentjerneja — Medejo, Anica Hočevar z Zajčjega vrha — Miha, Alojzija Banič iz Šentjerneja — Mojco, Zvezdana Jakofčič iz Streklejveca — Miljenka, Milja Novak iz Gabrja — Gašperja, Anica Uršič iz Soteske — Miha, Marija Barle z Gorenjih Selc — Jožeta, Majda Miklič iz Mačkoveca — Simona, Darinka Škedelj iz Pangrč Grma — Neja, Danica Rangus iz Otočca — Uroša, Erika Laharnar iz Svibnika — Laro, Martina Turk z Igljenika — Aleša, Darja Kramarič iz Grabrova — Valentino, Sonja Kragelj iz Smarjete — Katjo, Jožica Pincolič iz Avguštin — Janeza, Andreja Geršič iz Metlike — Silvijo, Anica Makše z Rdečega Kala — dečka, Darja Potočar iz Šentjerneja — deklico.

Čestitamo!

OSAMLJENA MARIJA — To poletje mineva deset let, odkar se je otrokom v hercegovskem Medugorju prikazala Marija. Od tedaj je mali kraj med Ljubuškim in Čitlukom postal slaven po vsem svetu. Milijoni romarjev z vsega sveta so omogočili, da se je Medugorje razvilo v pravo turistično Meko. Letos je ostalo osamelo in le redki turisti zaidejo tja. (Foto: M. Vesel)

DOMAČE POČITNIKOVANJE — Številnim Kočevcem, tudi tistim, ki so si v normalnih razmerah privoščili počitnikovanje ob morju ali v tujih letoviščih, je še kako prijala osvežitev v domačem jezeru pri rudniku. Mlado in staro ga je v teh neznošno vročih dneh trumoma oblegalo, pa tudi hotelu in restavraciji ob jezeru so domači gostje ob pomanjkanju tujih kar prav prišli. (Foto: T. Jakše)

ZAHVALA

*Če bi solza mrtve obudila,
ne bi tebe, draga mama,
črna zemlja krila.*

V 84. letu starosti nas je tiho in za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, teta in tašča

TEREZIJA TURK

iz Dol. Kamenc 65

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje ter sočustvovali z nami. Posebna zahvala velja gospodniku Jožetu Škufci za tople besede slovesa in sodelavcem Mercatorja. Zahvala velja tudi kirurškemu oddelku bolnišnice v Novem mestu in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 64. letu nas je mnogo prezgodaj zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

ANTONIJA KOSEC

iz Gabrja 60

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste v najtežjih trenutkih nesebično pomagali, nam stali ob strani, izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojno spremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo kolektivoma Petrol in Komunali, Ivanki Boltes za poslovilne besede, pevcem ter gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: ate, mama, sin Marjan in hčerka Danica z družinami, bratje in sestre ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 44. letu nas je zapustil

JOŽE CEKUTA

s Košenic 2, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so pokojnega spremili na zadnji poti, nam izrazili sožalje ter darovali vence in cvetje. Posebej se zahvaljujemo osebju Internega in infektološkega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, pevskega zboru iz Ruperčvrha in gospodu Berusu.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Po težki boleznini nas je v 78. letu starosti zapustil naš dragi ata

FRANC KRANJEC

iz Šentjurija 14 pri Mirni Peči

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo sovaščanom za nesebično pomoč. Za lepo opravljen obred pa se zahvaljujemo GD Mirna Peč in Hmeljčič, g. župniku in cerkvenemu pevskega zboru.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, sestra, teta in tašča

JOŽEFA GREGORČIČ

iz Petelinjeka pri Novem mestu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami, nam izrazili pisno in ustno sožalje, našo mamo zasuli s cvetjem ter jo v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku. Hvala Dolenjki in Gorjancem za podarjena venca. Posebna zahvala velja Domu starejših občanov Novo mesto, kakor tudi zdravstvenemu osebju za ves trud in nego v času njene bolezni, gospodu župniku pa za opravljeni obred. Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat naša iskrena zahvala.

Vsi njeni

ZAHVALA

H gospodarju življenja je v 78. letu odšla po zaslužen plačilo moja draga mama

ANICA GLAVAN

iz Žužemberka

Zahvaljujem se vsem prijateljem, ki so mi v teh težkih urah stali ob strani. Najlepše pa se zahvaljujem gospodu župniku Jožetu Nemaniču za vso pomoč in opravljen obred ter g.dr.p. Marijanu Šefu in g. Miru Šli-barju. Hvala pevcem za zapete žalostinke in medicinskemu osebju Doma starejših občanov na Bokalcu za nego in skrb.

Žalujoca hčerka Stanka v imenu vsega sorodstva

Žužemberk, Trebča vas, Srednji Lipovec

ZAHVALA

*Z barvami mavrice
prinašal si pestrost v naš dom.
Drugčnost je tvoja srca opajala naša,
kot vrtnice cvet omamen vonj.
Prijateljstvo tvoje je lepše bilo kot modro nebo
in globlje kot morsko dno.
Prehito odšel si, da rekli bi: HVALA TI!*

Ob boleči izgubi ljubljenega moža, očija, brata, strica, svaka

TINETA ABINA

Zapuže 1, Mirna

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem, znancem za izrečeno sožalje in nesebično pomoč v tako težkih trenutkih. Posebna zahvala podjetjem Dana Mirna, Greda Mirna, Kovinoprodaja Trebnje, Mercator Trebnje, g. župniku za opravljen obred, pevcem, gospodu direktorju Dane Mirna in sosedu Albinu za poslovilne besede in vsem, ki ste našega Tineta pospremili na njegovi zadnji poti, mu podarili cvetje in darovali maše. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žena Marta, sin Tomaž in hčerka Damjana

ZAHVALA

*Rad si delal, rad živel,
polja in gozdove rad imel,
zdaj, ko te več med nami ni,
vemo, koliko nam pomenil si.*

Po težki boleznini nas je v 73. letu starosti zapustil skrbni mož, oče, stari oče, brat in stric

JOŽE VOVK

iz Rumanje vasi 22

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sv. maše in se od njega poslovili. Zahvaljujemo se osebju dermatološkega in internega oddelka Splošne bolnišnice v Novem mestu za lajšanje bolečin, za podarjeno cvetje in izrečeno sožalje OO SKZ — LS Novo mesto, SSGT Novo mesto, Novoles-Drobno pohištvu, Novoteks-Predilnica. Posebna zahvala velja GD Vavta vas za organizacijo pogreba in poslovilne besede, GD Dol. Toplice, GD Dol. Straža ter g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem, ki ste ga imeli radi in ga spoštovali, iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

*Bolečine in trpljenje si prestala,
zdaj boš v grobu mirno spala.*

V 64. letu starosti nas je zapustila naša teta in sestrična

ROZALIJA ŠKEDELJ

iz Kota pri Semiču

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam ob njeni smrti pomagali, pokojni darovali cvetje in jo spremili na njeni zadnji poti. Hvala organizaciji ZB Kot, Domu starejših občanov Črnomelj za vso nego in skrb, gospodinjicam za poslovilne besede in g. župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 79. letu nas je za vedno zapustil naš dragi mož, ata in stari ata

MIHA POTOČAR

iz Velikega Lipja 18

Ob težki izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, vaščanom, znancem in prijateljem za pomoč, izrečeno sožalje in podarjeno cvetje. Posebna zahvala delavcem CP — sektor vzdrževanje Novo mesto in delavcem delovodstva na Dvoru, delavcem Iskre Keko Žužemberk, dr. Leopoldu Kocutarju za dolgoletno zdravljenje, zdravstvenim delavcem kirurškega oddelka bolnišnice v Novem mestu, ki so našemu atu lajšali hude bolečine. Hvala tudi pevcem iz Žužemberka za zapete žalostinke, gospej Andrejčičevi za ganljive besede slovesa ter g. župniku Murnu za opravljen obred. Hvala vsem, ki ste pokojnega v velikem številu pospremili na zadnji poti.

Za njim žalujemo: žena Vera, hčerka Marija, sinova Miha in France z družinami, sin Ivan in snaha Anica z družino

ZAHVALA

*Ni bilo časa reči zbogom,
tudi roke nam nisi podal,
smrti te vzela je iznenada,
a v srcih naših boš ostal.*

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nam je v 24. letu starosti tragično preminil naš ljubi sin in brat

MIRKO GORENC

z Rake

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, sošolcem in vsem, ki ste pokojnega imeli radi, ga v tako velikem številu pospremili na prerani zadnji poti ter mu njegov poslednji dom zasuli s cvetjem. Posebno zahvalo smo dolžni osebju kolektiva Videm, gospodniku za besede slovesa in gospodu župniku za lepo opravljen obred ter pihalni godbi. Vsem, ki ste ga v življenju imeli radi in ga spoštovali, iskrena hvala.

V tihi žalosti: ati, mami, brat Bojan in sestrica Petra

Jože Ivanež

»Zdaj ni takega junaka, da se ne bi bal. To, kar se je zgodilo, bo še dolgo v ljudeh, posebno v otrocih, v teh devetnajstletnikih, pa v tistih, ki so bili ob vse. Ne bi želel, da bi bilo še kdaj tako, a vsi skupaj moramo biti pripravljeni na marsikaj, saj so ti generali čisto zmešani. Že davno bi jih morali odstraniti, posebno tiste, ki so dali skozi drugo svetovno vojno. Poti nazaj za Slovenijo ni, če bo treba, se bomo pač branili in ubranili, sebe in svojo zemljo,« razmišlja Jože Ivanež, že sedem let reševalec v Reševalni službi novomeškega Zdravstvenega doma, eden tistih, ki je vozil v bolnišnico ranjene iz spopada med armado jugogeneralov in slovensko TO pri Medvedjeku.

»Bilo je obupno, da se ne da opati, kdor tega ni doživel. Še takšne filme je težko gledati, kar nenkrat pa se je to dogajalo pri nas. Mi smo šli proti Medvedjeku takoj, ko je prišlo obvestilo, da je začelo pokati. Vojska — tisti fantje tam so bili vsi v obupnem stanju — ni bila niti toliko, da bi sama dala ranjence ven. Ko smo jih mi reševali, pa so spet priletela letala, živžgale so krogle, čeprav je bilo menda dogovorjeno, da napada med reševanjem ranjencev ne bo. Najhuje pri vsem pa je bilo, da jim

niti znak Rdečega križa ni nič pomenil. Če se ne bi umaknili, bi nas vse zradirali z zemlje. Kolega, ki je že peljal ranjenca proti Novemu mestu, je pred bombardiranjem rešil le nadvoz. Ko sem jaz služil vojsko, so nas učili, da je treba znak Rdečega križa upoštevati, zdaj pa to in vse njegove zloabe! Prav tako je nepojmljivo, da so vžgali po voznikih tovornjakov, civilnih, tujcih. Bil sem 12 let voznik v špediciji, prevozil vsa Evropa in Azijo v času iransko-iraške vojne. Tam niso streljali po tujcih, če si se držal navodil. Nikoli si nisimo mislili, da bi lahko prišlo do česa takega, za to vojsko smo dali veliko denarja. In ko poslušam te grožnje, ne vem, kaj si predstavljajo. Ta vojska ni več naša in je pred razpadom. Niti najboljši kirurg je ne bi več sestavil. Vse nas pa je strah, predvsem tistega, kar bi nam lahko naredili z avioni, pa kakšnih band. Pripovedi o početju četnikov in ustašev med NOB so še zelo žive. Moji doma spijo pri zaprtih oknih, moja lovska puška pa ni več pod ključem, kot včasih, ker je zraven gozd. Biti pač moramo pripravljeni, da se vsak sam zavaruje po najboljših močeh,« razglablja Jože Ivanež.

Zdaj, ko je napetost pri nas malo popustila in ko so tudi reševalci iz stalnega dežurstva oz. pripravljenosti prešli spet na svoj običajni delovni čas, čaka Jožeta doma v Gabrju veliko dela. Njive, vinograd, gradnja hiše za kmečki turizem, ki naj bi ga vodila žena in sčasoma morda tudi katera od treh hčera, vse je zastalo v preteklih svinčenih dneh. »Ne le, da ni bilo časa, človek niti prave volje za delo nima. Ne vem, gradimo, delamo, da bi živeli v miru, potem pa pride naša vojska, pripravljena, da nam vse uniči. Ampak ne bomo se vdali, to ne. Življenje teče dalje, čas dela za nas,« pravi Jože in se odpelje z »rešilecem«. Dela je v teh dneh zanje precej, vročina, strah, napetost so le naredili svoje z ljudmi.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Liliana Bajec s »posvojenim« dobermanom

Dobrotnica psov

SEMIČ — Liliana Bajec, uopojena računovodkinja iz Semiča, je že od otroštva ljubiteljica živali. To ljubezen ji je privzgojila mama, ona pa jo je prenesla na svojo hčerko Milenko. Milenka se je celo izšolala iz veterinarske tehnice, da bi lahko čim bolj pomagala živalim. Toda ko se je zaposlila v Veterinarskem zavodu v Ljubljani, je spoznala, da so nekaterim živalim pripravljene »pomagati« tudi s smrtjo, s čimer se ni strinjala.

Gre namreč za živali, predvsem pse, ki jih ljudje prijavijo kot potepuške. Higienik, nekdanji šintar, žival pripelje na Veterinarski zavod, ki obvesti ljudi, če morda pogrešajo svojega ljubljence. Če se lastnik ne oglasi, dajo lahko psa drugim ljudem, ki pa se v glavnem zanimajo za čistokrvne živali. Ostale morajo ubiti. Toda že misel na pasjo smrt je za Milenko tako grozna, da se je odločila tako rekoč že odpisane pse rešiti. V zadnjem letu ji je za to hvaležnih že okrog deset psov. »Milenka potem, ko da psa zdravniško pregledati in cepiti, poskuša najti zanj čim boljšega lastnika, saj sama psov nima kam dati. Včasih ji to ne uspe takoj, zato žival pripelje k meni v Semič. H enkrat se je zgodilo, da psa ni maral nihče, ker je na eno oko slep. Zasmilil se mi je, ostal pri nas in nanj smo se že tako navadili, da ga ne bi dali od hiše,« pravi za dobermana, ki se veselo suka okrog nog, Liliana.

M. B.-J.

Sveti Rok v novi preobleki

Podružnična cerkev sv. Roka v Šalki vasi letos popolnoma prenovljena — Otvoritev 18. avgusta

ŠALKA VAS — Prenova podružnične cerkve sv. Roka v Šalki vasi pri Kočevju teče že tretje leto. Te dni je sv. Rok dobil še bakreno kapuco na zvoniku, potem pa bo treba do slavnostne otvoritve urediti samo še okolico cerkve skupaj s kamnitno škarpo, in veliko delo, ki so ga lotili prebivalci Šalke vasi kar sami, bo kronano z zadovoljstvom.

Prvo leto, bilo je to leta 1989, so se

Peterle in Janša na prizorišču boje

(Nadaljevanje s 1. strani)

so naši fantje izkoristili vse prednosti domačega terena. Delovali so izredno organizirano in tako onemogočili vojaško tehniko. Čestitam vsem, ki so to opravili! Sedaj pa nas čakajo druge zadeve — 90 dni na diplomatskem področju. Tudi ti dnevi bodo napeti, vendar sem prepričan, da bomo tudi to zdržali ob podpori svetovne javnosti, ki je na naši strani, in s pomočjo političnih prijateljev, ki zastopajo naše cilje. Sedaj je čas politične in diplomatske dejavnosti.

Janez Janša pa je takole komentiral tedaj še povsem sveže sklepe predsedstva SFRJ: »Sklepi so zelo protislovni, prav nič pomirjalni. Po eni strani gre za formalno sprejetje brionske deklaracije, po drugi pa za njeno praktično zavračanje. Ti sklepi so seveda daleč od tega, kar bi si želeli. Tudi ne poskušajo vrniti stanje samo v čas pred 25. junijem, zahtevajo celo stvari, ki so se zgodile precej pred tem in jih ni več moč vrniti v prejšnji položaj. Tako zahtevajo ponovno pošiljanje rekrutov v jugoslovansko armado. Prepričan sem, da vsaj trije narodi ne bodo več pošiljali rekrutov v tako armado. Jasno je, da se je zgodilo natančno tisto, kar je napovedal general Adžič, ko je dejal, da bo JA predsedstvo prisililo, da bo sprejelo njene sklepe, če ne, bodo šli pa mimo predsedstva.

Po večerajšnjih podatkih (12. julija, op.p.) naj bi bilo v JA še nekaj več kot 1500 slovenskih vojakov; če bi bilo stanje normalno, bi jih moralo biti pa 4500. Kljub temu je to za Slovenijo eno najpomembnejših moralnih in političnih vprašanj. To je tudi eden od razlogov, da je bila Slovenija v vojaških akcijah dokaj mila, kajti v enotah JA so bili tudi naši državljani in državljani Sloveniji naklonjenih republik. Prepričan

sem, da lahko Slovenija samo s trdim in načelnim stališčem doseže vrnitev teh vojakov domov. Je pa tudi možnost, da se stvar uredi sčasoma, saj se vsem slovenskim fantom služenje vojaškega roka izteče septembra. Tako bi se problem rešil sam po sebi, če seveda ne bo novih zaostritiv.

Slovenskim materam lahko rečem, da so, kar se tiče naše TO, za svoje sinove lahko brez skrbi. Včeraj pa smo zbi-

rali podatke o raznih oblikah mračnosti Slovencev v Jugoslovanski vojski. Gre za povsem konkretne podatke, ki smo jih posredovali slovenskemu goslovanskemu in mednarodnemu čemu križu. Te organizacije so pripravile, da bodo, če se bodo pokazali izkazali kot resnični, o čemer ne mim, preverjale in bdele nad poslovenskih vojakov v vojašnicah. A. BARTJEL

TERITORIALNI PEVSKI ZBOR — Ob slovesu z enoto teritorialne vojske pri Novem mestu se je oglasila tudi harmonika in predsednik Peterle je zapel s slovenskimi vojaki, ki so v vojni pogumni in učinkoviti pri obrambi naše domovine, ko orožje umolkne, pa tudi lepo in ubrano zapojejo lepe slovenske pesmi.

PRED UBITO JEKLENO POŠASTJO — Pri Prilipah so si ogledali pred 70 ton težkega tanka, ki je svojo pot končal v bitki pri tem kraju v neposredni bližini Brežic.

NA OBISKU PRI STARŠIH — Po ogledu največjih bojišč na Dolenjskem je Peterle in Janša prišli v Ljubljano prvič po vojni ustavitelj. Peterle je pozdravu z domačini sta se z očetom napotila k čebelnjaku, saj sta oba bila šena čebelarja. (Foto: A. Bartelj)

Halo, tukaj je bralec »Dolenjca«!

Al'prav se piše iz Gradca ali Gradca? — Registrira drugje, živi tu — Zakaj ni v Semiču postaje milice? — Novemu mestu mlekarno nazaj — Zaščitne maske

Prejšnji četrtek je telefon pri dežurnem novinarju zvonil bolj malo. Z vojno so se pojavile nove skrbi in verjetno molči dežurni telefon tudi zategadelj. Med maloštevilnimi klici se jih je nekaj nanašalo na vojno, nekaj pa je bilo takih, ki so zadevali povsem mirnodobne zadege.

Prvi je poklical Lojze iz »Gradca« v Beli krajini, kot je rekel, in povedal, da ga zelo boli napaka, ki da jo delamo v časopisu, ko pišemo na primer iz Gradca. Po njegovem je v takem primeru pravilno iz Gradca, saj na tak način uporabljajo krajevno ime tudi domačini. Lojzetu sporočamo, da je po slovenskem pravopisu iz leta 1962 v omenjenem primeru pravilna oblika »iz Gradca«. Tako so pač odločili jezikoslovci, vendar ne bo nobene jeze, če bo naš četrtek sogovornik tudi ob naslednji taki priložnosti rekel, da je Lojze iz Gradca v Beli krajini.

Lojze je še povedal, da smejo direktorji sprejeti v službo tudi na odgovorna delovna mesta ljudi brez ustrezne izobrazbe. O tem da je slišal in meni, da takega zaposlovanja ne bi smeli dopuščati. Kajti veliko je mladih izobraženih ljudi, za katere ni delovnih mest. Lojze-

ta tudi moti, da nekateri obrtniki registrirajo svoje avtomobile v drugih delih Jugoslavije in ne doma. Pravi, da uničujejo ceste in so deležni različnih storitev doma, denar pa dajejo drugam. Zakaj plačujejo tja? Ali je takega obrtnika sram, da je Slovenec, ali pa smo mi, ki plačujemo različne prispevke v Sloveniji, neumni, je dejal Belokranjec.

Francija iz Semiča pa je zanimalo, zakaj so tam uknili postajo milice. Veliko sumljivih ljudi se giblje tam okoli, ker pa ni blizu milice, je nadzor neučinkovit, je rekel Franci. Predlagal je, naj bo znova milica v Semiču ali pa naj vsaj zelo pogosto pridejo naokoli miličniške patrulje.

Ženski glas iz Novega mesta je sporočal, da je nehumano, da povzročitelja prometne nesreče časopis razglasi za moralca, saj je tako rekoč vsakdo možen povzročitelj take nesreče. Dolenjski list da je 5. julija poročal o vozniku, ki da je moril po dolenjki.

Krajanka iz Novega mesta je obžalovala, da Novo mesto nima mlekarne. Če bi bila, v primerih, kot je bil nedavni začetek spopadov v Sloveniji, najbrž ne bi zmanjkalo mleka. Tokrat ga je, kar je, milo rečeno, smešno, saj Dolenjska pošilja v Ljubljano v predelavo tolikšne količine mleka. Krajanka je predlagala točenje mleka v steklenice, a se ji zdi, da bi inšpektorji kaj ugovarjali. V zvezi z mlekarno se ji zdi močno narobe, da je Novo mesto uknilo mlekarne, da se je lahko širil »gigant«, in sicer narobe zato, ker obljubljene nove mlekarne mesto niti danes po 28 letih nima.

Klic Janeza iz Novega mesta se nanaša na vojno. Janez je rekel, da bi se v teh časih verjetno dalo pisati o čem bolj pomembnem, kot je to, da sta nek sinova na varnem v Trstu. Predlagal je, naj bi napisali kaj o tem, kako se doma

naredi zaščitna maska, saj jih je v prodaji očitno premalo. Po njegovem je tudi vprašljivo, kako bi masko standarne velikosti in izdelave lahko uporabili otroci.

L. M.

PREOBLEKA SV. ROKA — Podružnični cerkvi v Šalki vasi so vaščani dali lepšo podobo. V sedem letih so v množični delovni akciji odstranili zvonika še gradbeni oder, da je nova bakrena kupola zablestela v vsem sijaju. (Foto: T. Jakše)

kozerija

ZDAJ SE PRIPRAVITA: VOJNA BO

— Ate, vsi govorijo o miru.
— Kdo je to — vsi?
— O miru govori gospod Peterle.
— Tako je tudi prav.
— O miru govori gospod Kučan.
— Tudi to je prav.
— Pa gospod Bučar tudi govori o miru.
— Lepo.
— Ni še konec, ate. O miru govori tudi gospod Kacin.
— Zmeraj bolje.
— Tudi gospod Bavčar govori o

miru.
— Vem.
— Gotovo veš tudi to, da govori o miru gospod Markovič.
— Poslušal sem njegov govor po televiziji.
— Nisi pa poslušal gospoda Mestiča.
— Sem, da veš.
— Prav. Potem veš, da je govoril o miru in samo o miru.
— Sem obveščen.
— Zanj se je zavzel tudi gospod

Genscher.
— Za kaj se je zavzel gospod Genscher?
— Za mir, ate.
— Aha.
— Pa gospod Baker tudi.
— A tisti Amerikanec?
— Baker se piše, ate.
— A tudi on se je zavzel za mir.
— Poleg njega še gospod Bush.
— Česa ne poveš! Sam gospod predsednik ZDA se je zavzel za mir v Jugovini?

— Tako so rekli strici v Dolenjski. Pokazali pa so tudi tovarštvu Gorbáčova.
— In kaj so rekli ob tem?
— Da se bo jugo kriza rešila le po mirni poti.
— Poklič mi, Mali.
— Ne razumem te, ate, kaj pa ima mama z vsem tem?
— Takoj gremo v trgovino nakupovati živež. Če se toliko politikov zavzema za mir, bo gotovo vojna.

TONI GASPERIČ

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličete nas lahko vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prisluhnil.